Sud

Revistă editată de „Asociația pentru Cultură și Tradiție Istorică Bolintineanu"

7-8

NR. 7-8 SERIE NOUĂ (172-173) • ANUL XVIII • Iulie-August 2015
apare din anul 1996

Publicată cu sprijinul Primăriei orașului Bolintin Vale și Consiliului Județean Giurgiu

www.revistasud.ro

Radu Costinescu -
Trandafiri pe fond roșu
(ulei pe pânză, 1992)

Editorial

Vasile GRIGORESCU

Virtual

Două adjective – virtual și imaginar – ce par să descrie inexistența: posibilitate *versus* închipuire. Trecând într-un plan mai prozaic, sunt lesne de sesizat diferențele dintre un spațiu/lume virtual și unul imaginar. Importantă ar fi aceea că primul necesită un mediator/creator, de unde și o posibilă concluzie că servește cu precădere interesele acestuia.

N-am întâlnit pe nimeni să descrie mai bine decât Hemingway o vară caniculară. În *Fiesta*, superbul roman al „generației pierdute", pe o terasă pamplonează, pe lângă un vin roșu, rece, se discută despre tauri. Jake Barnes – *un aficionado* – pasionat și foarte priceput la luptele de tauri, împreună cu Pedro Romero, un tânăr toreador, își exprimă aprecierile superlative la adresa spectacolului oferit la trecuta *Feria de Madrid* de unul dintre matadori. Entuziasmul le este întrerupt de ferma opinie a „criticului de tauri": „Prea moale !" – sentință acceptată fără crâcnire.

Înainte de a vă declara plictisiți de atâta caniculă, v-aș ruga să pătrundeți înțelesul superbei scene mirosind a praf, a sânge, a petrecere, a frică, a fum și fiesta și să fiți de acord că autorul a vrut să spună că nici profesionistul (toreadorul), nici un foarte priceput „aficionado" – poate Hemingway însuși – nu posedau instrumentele/criteriile necesare și suficiente pentru a elabora o justă judecată.

Urmărind istoria literaturii, a artei, este evidentă interdependența dintre calitatea criticii și calitatea creației.

Revenind la „chestia virtuală", cu referire directă la „rețelele sociale", genialitatea creatorului lor controlează un spațiu în care te poți refugia de critică cu un simplu click, înlăuntrul unui propriu spațiu vitual, la adăpost de atacurile „realității", din care analiza critică a fost îngrădită sau chiar alungată. Se scrie/creează/fotografiază enorm în această lume; cunosc persoane care „publică" de multe ori pe zi, adesea fără o minimă autocritică. Se vehiculează idei, se fac propuneri, politică...

Urmărind un interes pecuniar evident, exploatând teama omului de eșec, de rezultatele, eventual nefavorabile, ale unei analize critice, Creatorul rețelei a izbândit sădirea germenilor unei alte „generații pierdute", dependentă de drogul irealului, temătoare de șocul realității. Până când această lume nu va fi capabilă să-și nască/educe criticii, care să propună/impună criterii capabile să facă diferența între valoare și impostură, între impotență și genialitate, între alb și negru, nu merită a fi considerată decât o etapă, o pregătire imaginară pentru „marea trecere", cea spre lumea reală.

Cum cântă marea

de Dimitrie Anghel

În fiecare seară, de-un timp, stau cu mirare
Și-ascult ce straniu cântă tumultoasa mare.
Atent îmi plec urechea, și-ascult notele-i grele,
Ascult, cătând pe-ncetul să mă deprind cu ele,
Să-mi lămuresc ce-o doare când spumegă de ură,
Ce vrea să spuie marea cu-nfricoșata-i gură.
Dar apele-i țin taina, schimbând a ei cântare,
Acum, parcă se joacă zvârlind mărgăritare,
Și-acum, ca subt imperiul unei porunci secrete,
Își părăsește jocul, și-n larmă de trompete
Își trâmbiță mânia, iar miile de creste
Le umflă în talazuri, în larguri dând de veste,
Că cineva ascultă și-nseamnă cu mirare
Ce poate să surprindă din larga ei cântare.

OAMENI DE LÂNGĂ NOI

Cpt. Alexandru Drugănescu **pag. 5**

Am citit despre...

Noua literatură din închisori

Florentin POPESCU

„La prima rectificare a bugetului din acest an s-au alocat fonduri importante Ministerului de Interne, din care o bună parte vor fi destinate îmbunătățirii condițiilor din penitenciare"
(Ziarele)

„Aud, îmi zice un prieten, că vor fi dați bani pentru îmbunătățirea condițiilor de viață din penitenciare"; „Da, foarte bine, îi răspund, că tot se vorbea pe la televiziuni că deținuții o duc greu. E o măsură cât se poate de firească și omenească. Doar și cei de-acolo au dreptul la un trai decent, nu ?"; „Bine, frate, continuă partenerul meu de dialog, da' știi la ce mă mai gândesc eu ?"; „Doar ai auzit și tu că printre deținuți sunt și oameni care scriu..."; „Sau care se-apucă să scrie acolo, că – se zice – ăștia beneficiază de o reducere a pedepsei. Da, am auzit..."; „Păi aici ce buba ! Înseamnă că istoria literaturii noastre se va îmbogăți cu un nou capitol – cel al beletristicii scrise în celule. Interesant, nu ?". „Apăi nu prea pricep eu cum vine asta. Dacă unul care a ajuns la zdup n-a scris nimic până să fie închis, cum să scrie el, așa deodată, tam-nisam, romane, nuvele, poezii s-au ce-o mai scrie el ?". „Până la urmă de ce n-ar face-o ? Doar are masa asigurată, are liniște, nu-l deranjează nimeni și-n plus, dacă-i bine păzit n-are a se teme că-i fură cineva manuscrisul. Și când iese de-acolo – cu pedeapsa redusă și efectuată, bineînțeles,

(continuare în pag. 2)

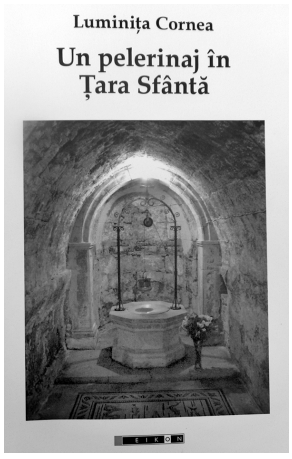
Ion Andreiță
Iarbă verde de acasă pag. 4

Florin Colonaș
Ceasul cu glas monoton pag. 9

Nicolae Dan Fruntelată
Un balcanic rar, ca tutunul de Macedonia pag. 10

Vasile Grigore
O chestiune de orgoliu: Bolintineanu vs Bolintineanu pag. 12

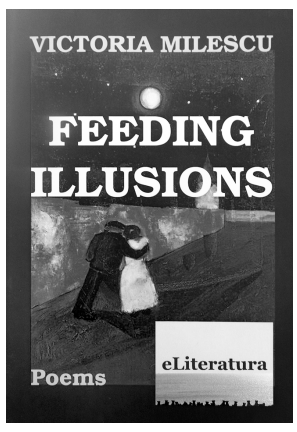
Biblioteca SUD-ului

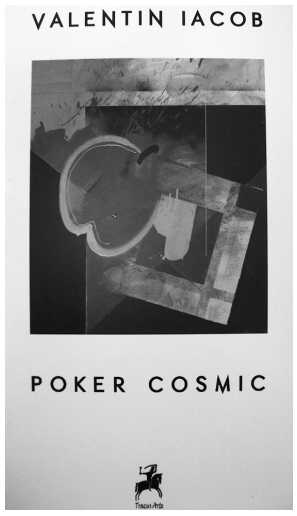
Luminița Cornea, ***Un pelerinaj în Țara Sfântă***, Editura Eikon, București, 2015. „Profesoara dr. Luminița Cornea, fiică de preot, s-a născut într-o casă cu Sfânta Scriptură, unde bunul ei tată, din fragedă pruncie, i-a vorbit despre Hristos și Țara Lui, Țară pe care tatăl, Sfinția Sa, nu a apucat să o vadă, în zbuciumata lui viață de preot, decât în duh și prin Evanghelie.” (Î.P.S. Ioan Selejan, Mitropolitul Banatului)

Nicolae Scurtu, ***Săluc Horvat și contemporanii săi***, Editura Ars Docendi, București, 2015. *Cartea aceasta, deloc comună, surprinde cu discreție relațiile spirituale și punțile de comunicare dintre istoricul literar Săluc Horvat (n. 23 iunie 1935, Șigău, jud. Cluj) și unii dintre confrații săi, pe care i-a cunoscut direct sau indirect, i-a apreciat și despre care, adesea, a emis echilibrate judecăți de valoare.*

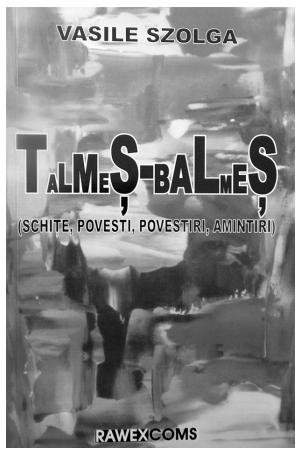
Victoria Milescu, ***Feeding Illusions: Poems***, Editura eLiteratura, 2015. *I am a protected flower / if you pick me up / you'll pay the fine / if you crush me / you'll go to jail / only the butterflies are allowed...*

Valentin Iacob, ***Poker cosmic***, Editura Tracus Arte, Bucuresti, 2015. „[...] Valentin Iacob s-a impus ca o voce lirică pe cât de neașteptată, pe atât de distinctă la vremea respectivă – dovadă fiind și Premiul pentru debut al Asociației Scriitorilor din București și cel al prestigioasei reviste *Poesis*. Spun asta deoarece chiar și la o rapidă ochire asupra structurii volumelor și poemelor sale, autorul nu seamănă, în opinia mea, aproape deloc cu nici unul din cei care au debutat și au devenit niște nume importante după 1990 și nici cu *douămiiștii* ulteriori.” (Ioan Groșan)

Vasile Szolga, ***Gri și alte culori***, Editura Rawex Coms, Bucuresti, 2015. „Când îl citești, ai senzația ca spune o poveste, un basm sau cam așa ceva. Impresie falsă, însă fiindcă fiecare text are un tâlc, cere o cheie, deschide o fereastră către o interpretare ce te conduce la o morală, la o învățătură.” (Florentin Popescu)

Vasile Szolga, ***Talmeș-Balmeș (Schițe, povești, povestiri, amintiri)***, Editura Rawex Coms, Bucuresti, 2015. *Venise sfârșitul lumii, ziua „judecății de apoi”. Pământul se scutura, arborii se vătau, cerul clocotea, apele vuiau. Se stârni praful, cimitirele înviară. Morții, de pretutindeni, înviau. Praful și pulberea se închega în forme de carne și oase. Un șir lung de ființe umane se îndrepta spre locul unde plănuia să aibe loc ultima judecată...*

Noua literatură din închisori

(urmare din pagina 1)

hai la editură ! Scriitor cu cazier ! Asta îi sporește popularitatea. Cine aude ce-o să zică ? Uite, mă, săracul, s-a gândit la binele omenirii, și-a făcut mustrări de conștiință și a devenit scriitor !”.

Văzând că prietenul vorbește cât se poate de serios și că nu glumește, nu pot să nu-1 contrez: „Cum crezi tu că unul care a luat șpagă milioane de euro, care a prejudiciat statul de mari sume de bani, un escroc de talie mare, un mafiot cu experiență ar putea să dea opere literare de valoare ? Că literatura presupune sinceritate. Opere de valoare ne-au lăsat, cum bine știi, Radu Gyr, Nichifor Crainic și alții de talia lor, care au făcut pușcărie în regimul comunist. Ăia n-aveau voie să scrie și-nvățau unul de la altul poeziile pe de rost. Abia mai târziu, după căderea comunismului o parte din ele, care nu s-au pierdut, au fost tipărite...”; „Haida-de ! Știi că-mi placi !”

În primul rând că mafioții de azi de la noi au cu totul alte condiții în penitenciare (li se dă hârtie de scris, au televizoare, au truse de pixuri) probabil că la cerere li se pun la dispoziție și mașini de scris sau calculatoare, să aibă cum să-și culeagă textele. Și-a executat omul pedeapsa și gata, pleacă cu manuscrisul așa cum ți-am zis, direct la Editură. Nu m-ar mira să fie sponsorizați chiar de penitenciar...”; „Hai, dom'le, că asta-i prea de tot !”; „Nu-ți aduci aminte cum în urmă cu ceva vreme un fost prim-ministru declara că în închisoare a scris vreo două-trei cărți ? Sau cum un fost ziarist de la un cotidian al tineretului de dinainte de '89 care apărea într-o emisiune de televiziune cu deținuți și se dădea mare că e foarte apreciat de Nicolae Manolescu și că lucrează la o istorie a literaturii române ?”; „Bine, ziaristul ăla era și e un fanfaron ! M-am uitat și eu în *Istoria* lui Manolescu și nici măcar nu-i pomenește numele. Iar când a ieșit de la mititica a-nceput să meargă prin cârciumi. Nici vorbă să fi tipărit ceva !”; „Da, da' a profitat omu' de reducerea pedepsei ? Îți spun eu, a profitat. De-aia mă îngrijorează pe mine vestea asta cu îmbunătățirea condițiilor din penitenciare !”; „Adică n-am nimic împotrivă să le renoveze WC-urile, să le mărească alocația pentru hrană, să le îndulcească traiul cât de cât, că doar oameni suntem, nu ?”; Și-atunci ce te îngrijorează ?; „Stai să-ți spun ! Mă gândesc că ăștia care se dau scriitori pot ridica și ei pretenții: să li se aducă în celulă tipografii digitale, xeroxuri, apoi să fie lăsați să meargă în documentare prin țară. Că poți, să zicem, să scrii un roman despre satul românesc de azi fără să-l vezi, fără să stai de vorbă cu locuitorii lui ? Etc., Etc.”: „Cred că exagerezi !”; Nu, deloc. Mă mai gândesc apoi și la etapa următoare. Ies ăștia din pușcărie, se organizează într-un sindicat, asociație, fundație sau mai știu eu ce și vor să fie puși pe picior de egalitate cu membrii Uniunii Scriitorilor, să ia indemnizații, să participe la festivaluri și spectacole literare, să fie incluși în delegații care merg în schimb de experiență cu autori din alte țări. Și câte altele !”; „Bine, dar mai există și o critică literară, care are și ea un cuvânt de spus...”: „Știi că ai haz ! Păi ăștia care înainte de a fi condamnați au devalizat instituții, au furat fonduri din sacul țării, crezi că sunt săraci lipiți pământului ? Au avut ei grijă să-și pună din timp la adăpost banii pentru zile negre și nu se vor da înapoi să cumpere, să șantajeze, să mituiască criticii și ăia să-i laude de complezență prin vreo gazetă obscură !...”.

Îmi ascultam amicul, avea ceva argumente, însă nu m-am putut abține să-1 contrez din nou: „Hai dom'le, că nu-i dracu chiar atât de negru !”.

Omul mi-a zâmbit cu subînțeles: „Bine, mai vedem noi !” și a plecat. Acum, dacă stau și mă gândesc, cred că sunt și eu de acord cu ultima lui replică. Așa că... mai vedem noi !

BOLINTIN - Istorie în imagini

O frumusețe a Bolintinului interbelic: Andreica Ivănuș, după ultimul soț, Prodromos (imagini din colecția Tanța Bidirici-Ulmeanu)

SUD, PÂNĂ LA CAPĂT

Nicolae Dan Fruntelatã

Motto:
Nu e iarbă ca pelinul / Nici oraș ca Bolintinul

Scrisoare către un grădinar din câmpie

Nu departe de Bucureștiul nebun și balcanic, otrăvit de miasme moderne, pervers dulce, cotropit de aer fanariot, de orașul care ne-a prins în plasa lui ca pe niște fluturi orbi și nebuni după aventură, se află câmpia Bărăganului, imensă, tăcută, presărată din loc în loc de satele sfioase, ancorate la marginea unor bălți cu pește. Și câte un sat mai mare, oraș, vezi Doamne, respirând între grădini cu meri, cu pruni, cu iarbă, cu viță de vie, cu lene și cu un anume mister.

Am trecut printr-un asemenea oraș, Budești i se spune, prietenul meu Jean Andreiță mi-a dat un indiciu prețios, uite, în stânga e casa poetului Valeriu Birlan. Parcă mi-ar fi dat o cheie a locului, n-am înțeles de ce, l-am cunoscut mai târziu pe profesorul de română Valeriu Birlan, la Oltenița, ne-am strâns mâna și am plecat fiecare în lumea lui. După un timp, la Șerpărie, locul divin unde se reunește cenaclul boem pur *Catacomba* și se face revista „Bucureștiul literar și artistic", mi s-a trimis un plic mare, galben, cu șase cărți de poezie și una de istorie literară. Autorul lor, profesorul din Budești, Valeriu Birlan.

Sunt un gazetar bătrân, am muncit în presa cotidiană și săptămânală, de cea literară nu mai vorbesc. Am primit un munte de cărți și am uitat multe dealuri și văi, mi-au rămas în minte doar titlurile care m-au făcut să respir, fie și doar pentru o clipă, aroma grea, tulburătoare a literaturii adevărate.

Mi s-a întâmplat și acum, asta m-a făcut să pun mâna pe pix (iertare, în era calculatoarelor eu am rămas un conservator bătrân care iubește pixul și coala A patru) și să-i scriu o scrisoare profesorului din Budești – Călărași.

El a rămas în satul lui din Bărăgan, deși a fost un om de carte deși are titlul de doctor în Litere cu o lucrare de tot stimabilă despre Iacob Negruzzi. E tare mândru de asta, pune pe coperta tuturor cărților lui blazonul de doctor, pe mine mă lasă cam rece, eu îl prefer ca doctor în poezie, delicat, luminat, pierdut în grădina lui cu flori, cu miroase, cu legume, cu șoaptele iubirii pierdute, un degustător de cuvinte și de culori, un pasionat al expresionismului sălbatic al lui Van Gogh și al altor olandezi strălucitori.

Împărat al grădinii eram.
Azi, dacă aș mai avea
grădina de altă dată
plină de nalbă,
din frunzele ei
și din așteptare,
șir lung aș izvodi
șir lung, să ajungă
până la tine ...

Iată unde m-am întâlnit în suflet cu profesorul din Budești. Copilăria mea, minunea vieții mele, s-a întâmplat tot într-o grădină imensă, cu nalbă, cu mărar, cu meri și caiși sfințiți de lumina primăverii, undeva, într-un alt teritoriu al Câmpiei Dunării.

Cum descrie Birlan o dimineață de mai în cartea sa, *Cumințenia pământului*:

Duminică dimineața
Poetul a udat aseară, până târziu
mărarul, pătrunjelul, ridichile,
răsadurile de roșii
de vinete, salata
A lăsat să se limpezească peste noapte
apa din fântână
Și-a băut cafeaua. A colindat
prin înmiresmatele Divanuri ale poeților turci
prieteni. A salutat gureșele vrăbii [...]
Ce bine e să-ți cunoști parcela
Și în grădină și în poezie.

Este profesorul din Budești un poet al lucrurilor simple, fundamentale, un mag șoptitor al descântecelor câmpiei, un îndrăgostit sfios și cutremurat de amintiri.

Când scriu o poezie, când merg
pe drum sau, brusc, mă trezesc
din somn, îmi pare că stau
în mijlocul unui sărut uriaș
întreaga lume mă sărută cu ființa ta.

Sau în această *Ubicuitate:*

Abia ți se aude respirația, iubito,
dar spune-mi: unde suntem ?
Aici și acolo și-n atâtea locuri
în care credeam că am fost singur
odată. Până acolo făptura ta
își trimite lumina.

Cel care spune *singurătatea e cea mai frumoasă/ cea mai lină moarte/ intră în viața ta fără să o chemi*, și apoi *o frunză cât un continent/ o frunză îți trimit.../ o frunză galben-arămie/ să-nțelegi din cărările ei/ cât de mult te-am căutat*, cel care îi scrie mamei plecate dincolo:

Din cer cobori luminoasă/ cu prima zăpadă/ mamă, te-ntorci acasă, ei, bine, acesta este prietenul meu din cărțile lui, profesorul, grădinarul poemelor sale.

Închei această scrisoare pe care am trimis-o după ce am citit cărțile lui de poezie, *Cumințenia pământului*, *Înger pribeag* și celelalte, am reținut din ele ce mi-a plăcut mie cu deosebire, ăsta e avantajul unui om care nu e decât un iubitor de poezie și nu un critic literar și vreau să vă asigur că, de câte ori o să mai trec prin Budești – Giurgiu, o să fiu atent acolo, în stânga, într-un capăt de stradă, unde e grădina lui Valeriu Birlan.

Citind, scriind versuri la poartă,
e ca și cum aș aștepta un prieten
care niciodată n-o să vină.
Dar dacă o să vină ?

Mitul Zburătorului

La o lansare de carte am întâlnit o doamnă, fostă deputat, fostă demnitar al unui partid conservator, dar, mai ales, fostă membră a cenaclului „Numele poetului", sfințit la revista *Luceafărul* (*nomina odiosa* !) de poetul Cezar Ivănescu. Mi-a oferit o carte, *Sălașul avatarilor*, am citit-o și i-am făcut loc pe scaunul electric. *Cu toții coborâm din cer/ Îmbrățișând părinții de pământ,/ Ce se iubesc în leagăne de aer,/ Legate-n frânghii groase de argint.* Pariez puținii mei bani pe destinul literar al acestei poete. Care înalță o rugă pentru a trece oștirea Milei Tale peste un pod. Mihaela Muraru Mândrea, te rog să cauți acel pod în Oltenia de Nord, la Ponoare ! Se cheamă Podul lui Dumnezeu. Încă există.

Poeta e tot timpul între două lumi, lumea cu dor și cea fără dor, ascultă lecția grecească a armoniei eterne, dar, poate, nu știe că din adâncul ei pleacă una dintre rădăcinile culturii vechi românești care pendulează între Suflet și Trup născând o litanie din care e făcută placenta Cosmosului.

Planeta e-un sfânt cimitir/ de căzuți din lumină/ și-o mare de cruci/ și trupuri de aer înfipte-n țărână.

E o cântare disperată a armoniei distruse, un vaier. Un ecou distilat care nu-i răpește nimic din originalitate, dimpotrivă, din cântecul lui Cezar Ivănescu, poetul care a vegheat nașterea și urcarea acestei poete adevărate.

Tornada este o stare, o plutire haotică, o pierdere a luminii, a energiei, a vieții care trece în alte dimensiuni. *Iar Dumnezeu va ști că s-a pierdut pe Sine/ și strălucirea Sa,/ când m-a lăsat să mor/ în ochiul unui Prinț Nomad/ trimis de umbra nopții să năruie Lumina.*

Mihaela Muraru rescrie mitul Zburătorului, cel care aduce în locul iubirii, moartea. Experimentează, calcă granița științelor abstracte cu inconștiența poetului bolnav de puritate. Dar se întoarce uneori înlăuntrul iubirilor ei și nu se sfiește să scrie un poem către Țară: *Ți-am purtat fiii în pântec, Țară/ plămădiți de iubire cuminte/ din carne și os de fecioară,/ din bărbat cu sânge fierbinte.*

Vine cu toată muzica ei în marea de cântec a lumii. A lumii lui Blaga Divinul, dar și a profundului slujitor al tristeții, maestrul ei, Cezar Ivănescu.

Ce omagiu mai frumos îi putea aduce, ne putea aduce nouă, luceferiștilor ostracizați în vremurile dizidente și răzbunătoare de către *căuzașii fără cauză*, vorba lui nea Nicu Velea, decât reproducerea în cartea ei a unor pagini din revista care-și făcuse un destin din susținerea numelor poeților din toată țara !

Câteva fisuri și-un prozator pe care-l aștept

El este profesorul universitar, olteanul de la Cetate, din Dolj, Ion Haineș. Prietenul meu de la cenaclul „Catacomba" de lângă revista *Bucureștiul literar și artistic*.

După multe luni de când mi-a fost prezentat, ceremonios, evident, de către patroana Șerpăriei, fabuloasa Pisi – Raluca, a venit și mi-a adus o carte de proză. *Fisura* se numește. Când i-a venit rândul, între cărțile oferite ca niște daruri deosebite, am citit-o. Din doască-n doască, așa cum m-au învățat dascălii mei de la Filologia bucureșteană, facultate pe care a absolvit-o și Haineș. Și iar a venit timpul să mărturisesc despre ea. Cinstit, pentru că, la anii mei, nu mai am nici puterea, nici perversitatea de a minți pe cineva.

E o carte care se construiește, uneori artificial, pe mai multe motive literare. *Dragostea interzisă* – Snegurocika, Fata de Zăpadă, poveste romanțioasă de concediu la munte, tăiată de o secvență cu adevărat romanescă – micuțul din gară care-și aștepta etern părinții la toate trenurile, răsucind în mână o poză cu ei doi, fisurată de o despărțire cu adevărat tragică. Aici e proza. Pe urmă vin *fisuri* peste tot, în mișcarea muncitorească, în viața de dascăl de liceu, în istorie, etc. Haineș vrea să scrie un *roman total* și aici greșește. Ce-i aia *roman total* ? Viața e făcută din povești, din respirații, nu din cronici răbdurii. În cartea lui, Ion Haineș închide câteva posibile romane. Cel al copilului din gară care-și așteaptă părinții, subiect fabulos pe care l-am întâlnit într-un film american, câinele care-și așteaptă stăpânul ani la rând, până-l ajunge și pe el moartea, romanul lumii scriitorilor din anii '80, povestea tenebroasă a morții lui Al. Oprea, apoi *romanul în oglindă*, iubirea cu Mona, fata care o interpreta în *Steaua fără nume*.

Nu mă interesează părerile despre presa acelor ani, nu mă interesează politizarea ușor forțată a tânărului gazetar care așteaptă ca mămăliga să explodeze. Dar mă interesează întoarcerea la pământ a celui plecat în alte lumi, redescoperirea copilăriei și, mai ales, mă interesează o poveste fantastică, inserată în carte, o *întâlnire cu marea*, care e un poem în proză. Cel care scrie că *luna băuse otravă, cerul era bolnav de păsări* e autorul care-și merită locul pe scaunul meu electric.

Când va uita că e dascăl de limba română, când va înlocui citatele cu eliberările de orice regulă didactică, Ion Haineș ne va aduce o carte fără fisură. Dar și până atunci, oazele de proză din cartea lui mă fac să-l salut, așa, de la Vânju Mare la Cetate, cu prietenie.

Fiul Dropiei

Puțini poeți de azi și-au trasat cu atâta fermitate și tandrețe în același timp, geografia lumilor artistice. George Theodor Popescu, pentru că el este Fiul Dropiei, Dropioiu, îi spun prietenii, are în stăpânire Vlăsia, cu pădure cu tot, cu magie cu tot, o supune doar prin cuvinte și o leagă la țărmul miturilor grecești și păgâne, ca pe o barcă nebună ce este. Mai mult, o populează cu ființe străvechi, cu șerpii luminoși ai lui Uroboros, cu lupi înțelepți și așază deasupra tuturor ca pe un steag, ca pe un totem, dropia imperială a câmpiei române.

Cartea de unde pleacă toate cuvintele mele se cheamă chiar așa, *Fiul Dropiei*, e publicată în 2002, dar asta n-are nicio importanță. E un fel de biblie păgână a Câmpiei în care ne întâlnim amândoi, prieteni și închinători la cuvântul de taină care a legat, ca o punte de aur, lumea noastră de lumea Levantului, Țara Poeziei și a misterelor.

Fiul Dropiei vorbi:/ „Am trecut pragul umbrei/ până în ținutul unde nimeni/ nu știe numele nimănui/ și fiecare și-l uită pe al său"/ întotdeauna pe această cărare/ care coboară - cer cu cer/ inima Vlăsiei – scufundate.

Nu e atât de firesc să întrebe George Dropioiu: *Cui să dau în somn chipul meu ?/ Să-l dau vulturelui,/ Vremii lui agere ?*

Dar unde e lumea asta vrăjită în care s-a trezit Poetul – un blestem sau un destin, încă nu se deslușește: *Într-o bună zi mi se înfățișă în Duhul ei vădit,/ Divina Șerpoaică/ La locul numit Cătină, firește,/ Înflorise aliorul, Mărul Lupului dăduse-n pârgă./ Cicoarea hrănea deasemenea lumina albă a amiezii.*

Câmpia Sudului este, doamnelor și domnilor, un drog. La fel de puternic și de insinuant ca drogurile din Amazon și din Anzii peruani. E un amestec de ierburi sfinte și vechi, capabile să ne lege de lumea de dincolo, să ne dea putere și voință, să ne aducă înapoi iubirile pierdute. În toată Câmpia, de când intră Dunărea în Țara Românească precum o sabie de argint, luând vrăjile de sub munte, iarba sfântă, *polovraga* Munților Mehedinților și aducând-o spre Bărăgan, spre Vlăsia, dându-i cenușa coliliei eterne, spațiul poeziei adevărate unde-l întâlnesc pe prietenul meu respiră prin cuvinte. Până unde ? *Dincolo de livada magică/ fără de glas – vântul/ numai el știe pe de rost/ semnele disperării.*

Poetul e conștient unde merge. E un lucru rar, e un har al abandonării în poezie.

Ca-n haruspicii/ caut, cu degete lungi de apă,/ profilul mitic al cuvântului/ Pe care-l invoc -/ la deschiderea cerurilor/ Vlăsiei – ca posibil răspuns/ la posibile întrebări.

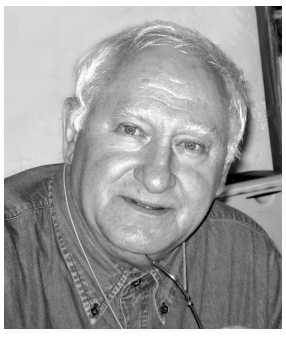
Ce mai are de făcut autorul pentru a se cufunda cu totul în geografia sfântă a poeziei lui: *Deschid în zori Câmpia/ Ca pe o carte -/ lut aprins, în tumult,/ cu neputință de atins.*

O spaimă, o metafizică spaimă așază în pagină acest strigăt: *I-oi Ler om, d-ai Ler om Doamne/ între rudă de frunză verde și râvnitul cuvânt/ ca o perpetuă stare de veghe/ câinele străinului – mârâind.*

În finalul cărții, George Dropioiu ne duce în spațiul concret numit Piața Sudului, într-un Bucuresci putred de eternitatea lui, unde se răsucesc trabucuri, unde *Nici tristețea nu mă mai încape/ Disperarea parcă nu-i a mea/ O ceată de dilii scălâmbă veacul/ Nefericit, ce tocmai se sfârșea.*

Dar eu mă întorc în câmpia de vis a Fiului Dropiei, în câmpie nu poți face altceva decât să cânți, uneori în gând, urcat pe cel mai înalt vârf, firul de mărăcine.

Închei aceste rânduri cu senzația că n-am scris, în niciun caz, o cronică la o carte. Am scris o scrisoare de răspuns, o strigare peste sat, o strigare peste câmpie, peste sentimentul care a păstrat această lume sudică în mitologia de dincolo de istorie, de dincolo de orice graniță.

Don Andreiță

Jurnal, pur și simplu

Scriitorul Vasile Grigorescu – alias Vasile Grigore, redactorul șef al revistei *Sud* – îmi face onoarea de a-mi oferi o rubrică în coloanele prestigioasei sale publicații, lăsând la libera mea alegere ce, cum și cât să scriu („chiar și o pagină de revistă !”, mă îmbie el; ceea ce, desigur, nu va fi cazul). În aceste împrejurări, eliberat de orice constrângeri, m-am gândit să botez rubrica – așa cum se vede și în fruntea acestor rânduri – „Jurnal, pur și simplu” (ajutat în definirea acestei opțiuni de către prietenul meu, poetul Nicolae Dan Fruntelată, el însuși posesor al unei rubrici, în aceeași revistă: „Sud până la capăt”). Nădăjduiesc să public, aici, „de toate pentru toți”: întâmplări de fiecare zi și gânduri care nu-ți dau pace la răgaz; melancolii de sezon și încrâncenări de păgubaș; vânători de himere și ospețe cu iluzii; dureri învelite în nostalgie și bucurii țipate-n gura mare; geamătul fratelui în suferință și orațiile nunții din dragoste; pulberi de aur pe aripi de fluturi și mersul duios al florii-soarelui în Câmpia Eternă; clocotul viilor pe vrana butoaielor și sinuciderea prunei de Turț în nașterea pălincii; drumul secret al oilor la munte și plânsetul Bucovinei în celula lui Ciprian; focurile din Țara Loviștei și hora ielelor în Pitulata Perieților – despre toate acestea și încă multe altele – închinând pentru fiecare un pocal de Crâmpoșie târnosit cu Speranță. Voi consulta carnete vechi și memorii noi; scrieri ciuntite odată (în alt timp, alte reviste) recuperate acum în haina lor firească și întreagă; locuri despre care am scris, iar astăzi, când le caut, nu găsesc decât durere și dezastru – o sumedenie de teme și idei ce-mi vor pune piedică, rănindu-mi sau bucurându-mi sufletul de pălmaș cu condeiul.

Așadar, sus paharul ! – și la treabă.

Iarba verde de acasă

Iarba. Iarba verde de acasă…

Cât de obișnuit – și de neobișnuit, totodată – sună aceste cuvinte. Cât de banal – și de măreț, în același timp. De la îndemână – și, alteori, abia de atins cu gândul. Pentru că, iarba verde de acasă înseamnă – mai înainte și mai pe urmă, în primul și în ultimul rând – acasă. Sau – cum spune poetul Nichita Stănescu – *acasa*. Ceea ce s-ar putea traduce: *acasa fiecăruia dintre noi* – termenul însemnând, desigur, atât casa în care locuiești, dar și, cel puțin în egală măsură, *patria,* limba căreia îi aparții; „patria mea este limba română” – spune același Nichita.

Într-o fabrică de mobilă de la câmpie – un CPL, cum se numeau pe vremuri – am cunoscut un om care mi-a recitat, cum n-o să mai ascult niciodată, acea poezie a lui Marin Sorescu, în care:

Ne apucă un dor de munte
Atât de puternic încât
Vedem cum începe să crească iarba grasă
Pe birouri.

Apoi, scuzându-se, omul mi-a mărturisit: „Eu sunt din munte, acolo se află casa mea, părinții mei, străbunii mei. Uneori, când îmi trec palma peste luciul unei mobile, simt cum crește iarba sub mâna și privirea mea. Și mă apucă dorul”.

Nu mai știu dacă atunci, cu „sudistul” acela, sau eu, mai târziu, am cercetat versurile-cheie ce urmau:

Sunt gânduri care continuă să ne sosească
Pe vechea noastră adresă.

Dar, iată, mă frământă, și astăzi, o întrebare: Dacă aici, acasă, la câțiva pași de locul unde ne-am născut, *iarba verde* se insinuează în sufletul nostru pe nesimțite și stăruitor, cum s-or petrece lucrurile când te afli departe de casă ? – acolo… sau dincolo… mânat de… sau de… Ce vei fi simțind în astfel de împrejurări ? Cum arată, în atare situații, *iarba verde de acasă* ?

…Îmi povestea un muncitor de la Uzina de utilaj petrolier din Ploiești, aflat odată în Argentina, în chiar pustiul Patagoniei: „Există, domnule – îmi preciza el – există, nu doar în zicale; am fost acolo. În multe locuri de pe glob am fost, cu instalațiile noastre de foraj, dar ca acolo, în Patagonia, nicăieri n-am simțit mai dulce și mai chinuitor chemarea ierbii verzi de acasă. Bătea un vânt cu peste 200 de kilometri pe oră. Argentinienilor le-a picat o sondă, despre care se zicea c-ar fi fost făcută de americani. A doborât-o furtuna ca pe un pai. Ale noastre, aflate în probe de vânzare, au rămas toate în picioare. Am primit felicitări, laude, dar noi abia așteptam să ajungem acasă”.

…În altă parte de lume, printre dune de nisipuri mișcătoare, niște muncitori și specialiști români construiau o autostradă. „Se făcuse anul – mi-a mărturisit inginerul Mihai Margine – de când nu mai văzusem copaci. Copacii și iarba verde de acasă ajungeau la noi numai în scrisori și ilustrate – și fiecare scrisoare și ilustrată era citită de zeci de ori”. Mercurul termometrului își ieșea adesea din țâțânile de sticlă și o lua razna în sus, dincolo de ultima gradație, sub arșița nemiloasă a soarelui de la Tropicul Racului. Uneori, oamenii nu mai puteau suporta; ieșeau din baraca ce le încingea creierii, trupuri vlăguite înghesuite în slipuri subțiri, și o luau aiurea printre dune, în legănarea *fetei morgana*. Iar când erau semne ca vreunul să uite să mai revină, atunci grăbeau alții pe urmă-i, ca să-l întoarcă din ispită. „Doi ani de zile și nopți – rememorează inginerul – am lucrat acolo, cu fierbințeala în oase și nisipuri în ochi. Când am ajuns la Otopeni, în umbră de copac și miros de iarbă, din ochi ne curgeau lacrimi amestecate cu nisip”.

…Niște țărani din Bărăgan (satul Smirna) se aflau într-o excursie în străinătate. „Și nu oriunde – îmi povestea agronomul Berbecel, care îi însoțea – la Karlovy-Vary. La un moment dat, a plouat. O fi plouat și la noi ? – a aruncat unul o vorbă. Și pe nesimțite am început să vorbim despre vremea de acasă, din Bărăgan. Și-l văd pe unul dintre consăteni că se dă deoparte, scoate ceva din buzunar și privește cu luare-aminte. Avea o cutie de chibrituri, pe care o golise de bețe și o umpluse cu pământ de-acasă, din fața prispei”.

Iarba verde de acasă – dragostea noastră de casă – rămâne la fel de puternică, oriunde ne-am afla. Pentru noi, *casa-acasa* înseamnă viața noastră, istoria noastră. Poate numai *dorul* să se apropie de această stare, potențând-o; dar și dorul este tot al nostru.

Cum ne-am purtat cu casa noastră, cu istoria noastră – mai ales în ultimul sfert de veac – înseamnă un adevăr mult mai trist, mai dureros. Fabrica de mobilă nu mai există. A fost făcută oale și ulcele, de trecerea prin cea mai odioasă fază a capitalismului. Ploieștiul nu mai este nici el un nume respectat prin *patagoniile* lumii. La Smirna – pe pământurile cândva fertile – au năpădit ciulinii; iar ce-a mai rămas bun a fost înhățat de „investitori” străini, arendași veniți să smulgă, să fure și să plece. Iarba verde de acasă se usucă din ce în ce, năpârlind în pir și buruieni, gata oricând să facă schimburi de locuință cu alte buruieni de pe planetă. Ne-a mai rămas *dorul*. Dar și acesta a început să se clatine.

Convorbiri duhovnicești cu †Ioan al Banatului (III)

Luminița Cornea

„Fiecare dintre noi suntem un potir în care toarnă Dumnezeu lacrima iubirii Sale”

Luminița Cornea: Înaltpreasfințite Părinte Mitropolit, la sărbătoarea *Izvorul Tămăduirii* din primăvara acestui an, ați săvârșit sfânta liturghie la mânăstirea *Izvorul Miron* din localitatea Românești, județul Timiș, fiind și hramul acestei sfinte mânăstiri de maici.

Î.P.S. Ioan: Binecuvântat să fie Dumnezeu căci, prin glasul Maicii Domnului, ne-am îndreptat cu toții spre acel izvor de la poalele munților și spre acel izvor duhovnicesc care este sfânta mânăstire *Izvorul Miron*, ctitorită de vrednicul de pomenire patriarh Miron Cristea, pe când era episcop de Caransebeș.

L.C.: La începutul cuvântului de învățătură, ați întrebat credincioșii câte săptămâni are un an. Bineînțeles că întrebarea a uimit și s-a dovedit a fi retorică, deoarece răspunsul corect, pe care Înaltpreasfinția Voastră îl gândea, nu cred că îl putea spune nimeni dintre cei prezenți.

Î.P.S. Ioan: Da, desigur că n-am avut în vedere cele 52 de săptămâni ale anului calendaristic. Am spus atunci că într-un an sunt doar două săptămâni, **săptămâna patimilor și săptămâna luminată**. Aceste două săptămâni acoperă timpul unui an de zile. Noi ne trăim viața aceasta între săptămâna patimilor și săptămâna luminată, săptămâna bucuriei. Oare nu așa este viața omului pe pământ ? Astăzi ești trist, ai avut un necaz și o durere, iar mâine, Dumnezeu îți dă un soare senin în viața ta. De aceea zic că sunt doar două săptămâni pe care le trăim noi într-un an de zile.

L.C.: În cuvântul de învățătură, v-ați referit la pericopa evanghelică citită în acea zi. Vă rog să-mi dați voie să o citez pentru cititori care nu o cunosc:

„*După aceasta S-a coborât în Capernaum, El și mama Sa și frații și ucenicii Săi, și acolo n-au rămas decât puține zile. Și erau aproape Paștile iudeilor, și Iisus S-a urcat la Ierusalim. Și a găsit șezând în templu pe cei ce vindeau boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani. Și, făcându-Și un bici de șfreanguri, i-a scos pe toți afară din templu, și oile și boii, și schimbătorilor le-a vărsat banii și le-a răsturnat mesele. Și celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luați acestea de aici. Nu faceți casa Tatălui Meu casă de negustorie. Și și-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: „Râvna casei Tale mă mistuie.” Au răspuns deci iudeii și I-au zis: Ce semn ne arăți că faci acestea ? Iisus a răspuns și le-a zis: Dărâmați templul acesta și în trei zile îl voi ridica. Și au zis deci iudeii: În patruzeci și șase de ani s-a zidit templul acesta ! Și Tu îl vei ridica în trei zile ? Iar El vorbea despre templul trupului Său. Deci, când S-a sculat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că aceasta o spusese și au crezut Scripturii și cuvântului pe care îl spusese Iisus.*” (Ioan 2, 12-22) Și de data aceasta ați făcut lumină prin explicațiile, zic eu, inedite. Vă rog să le detaliați.

Î.P.S. Ioan: Sfânta Evanghelie citită în vinerea luminată, în ziua de sărbătoare a *Izvorului Tămăduirii*, ne pune în față plecarea din Capernaum a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu maica Sa și cu Sfinții Apostoli, spre Ierusalim.

Să ne amintim că, în prima zi din săptămâna patimilor, Duminica Floriilor, am sărbătorit Intrarea Domnului în Ierusalim. Se mai spune în literatura noastră teologică - **Intrarea triumfală a lui Hristos în Ierusalim**. Oare chiar a fost „o intrare triumfală” ? Intrarea Mântuitorului în Ierusalim, de data aceasta, a pregătit-o mulțimi de oameni, cu făclii, cu ramuri de finic L-au așteptat pe

(continuare în pag. 20)

Căpitanul Alexandru Drugănescu

Vasile GRIGORESCU

N-am zice despre căpitanul Alexandru Drugănescu că ar fi avut merite să-l facă demn să figureze în pleiada „Oamenilor de lângă noi". Plin de sine, zurbagiu din fire și cheltuitor, s-a remarcat mai mult prin noroc decât prin sârguință. Este mai degrabă un pretext pentru a vă vorbi despre bucata de moșie pe care el ajunge să o stăpânească, pentru o clipă, la Bolintinul din Vale (pentru exactitate – în Știrbești) și pentru a aminti că a fost ultimul purtător al numelui Drugănescu, strălucit cândva, al unui neam care venea de dincolo de fruntariile Întemeierii.

Satul de baștină și nume al familiei – Drugănești – s-a „stins" prin înglobarea în Stoenești (jud. Giurgiu). Așezat pe malurile rîului Răstoaca (Sabar), în amonte de Bolintinul din Vale, satul și neamul sunt menționate documentar pentru prima dată la 19 aprilie 1525, când sunt involucrați în această proprietate Stanciul, fiul lui Obrazlat și vărul său, Vintilă din Cornățeni. O atestare încă mai veche, indirectă însă, din domnia lui Radu cel Mare (1495-1508), este dezvăluită de hrisoavele din 15 iunie 1612 și 10 iulie 1614. Documentele citate, coroborate cu alte informații[1], ni-i arată la început de veac XVI ca pe niște boieri puternici, cu opțiuni politice bine conturate, ridicându-se, alături de vecinii boieri Izvorani, împotriva voivodului Radu cel Mare.

Perioada cuprinsă între domniile lui Antonie vodă din Popești și Constantin Brâncoveanu, o putem considera apogeul gloriei acestui neam. Atunci va atinge maximul bunăstării materiale și al puterii politice. Legați de interesele Cantacuzinilor și înrudiți cu ei prin Bălașa (fiica marelui vornic Gheorghe Drugănescu), soția lui Matei Cantacuzino (al cincilea fiu al postelnicului Constantin), vor aspira chiar la tronul Țării Românești, prin același Gheorghe mai înainte amintit, ce-și va pierde viața în încercare (executat de Grigore Ghica la 11 mai 1673). La fiul Bălașei, marele spătar Toma Cantacuzino, vărul lui Constantin Brâncoveanu, întrezărim, cumva, neastâmpărul ce-l răscolea pe Alexandru Drugănescu.

Martore ale acelor vremuri rămân biserica Bunavestire din Drugănești și, mai ales, conacul familiei (supranumit „Palat" de către localnici), ridicate de marele vornic de Târgoviște Gavril Drugănescu, cu nimic mai prejos decât domnețtile clădiri de la Potlogi sau Mogoșoaia.

Din Tudor, fratele marelui vornic Gheorghe, se va continua spița Drugăneștilor. Mai întâi prin Gavril Drugănescu, cel care își însoțea vărul, pe Toma Cantacuzino, în atacul asupra Brăilei din 1711 și care se întorcea spășit din tabăra lui Petru cel Mare, un an mai târziu, primind iertarea lui Constantin Brâncoveanu. Fiul lui Gavril, Preda Drugănescu, un învățat al vremii, cu studii la Padova, în Italia, avea să moară în 1737, în aceeași îndepărtată Rusie, ca ambasador al boierilor rusofili, lăsând un singur urmaș: Scarlat. Prea multe, în afara faptului că a avut zece copii ajunși la maturitate, nu se cuvin spuse despre el. Unul dintre fii, Dumitrache, va reface într-un stil destul de original biserica de la Drugănești, grav afectată de cutremurul din 1838. Un frate mai mic al acestuia, Constantin (căsătorit cu Elena Berindei de la Miroși-TR), va fi bunicul patern al eroului acestor rânduri.

Așadar, Alexandru Drugănescu era fiul lui Iancu Drugănescu și al Luței Turnavitu din Rușii de Vede și se născuse pe la anul 1844. Bănuim, după cursul greoi al scrisului, care dezvăluie o mână nu prea deprinsă cu pana, că studiile i-au fost destul de aproximative. Urmează cariera armelor și-l întâlnim sublocotenent în 1861, locotenent în 1865 sau căpitan la 1873.

Nu putem spune că debutul public al eroului nostru s-a desfășurat sub cele mai bune auspicii. Cronicarii, unii istorici de mare prestigiu, mai vechi sau mai noi, i-au pus în cârcă, precum lui Nero, acuzația de incendiator al Bucureștilor, de autor al dezastrului ce avea să fie cunoscut drept „Focul cel mare" din 23 martie, în sâmbăta Paștilor anului 1847.

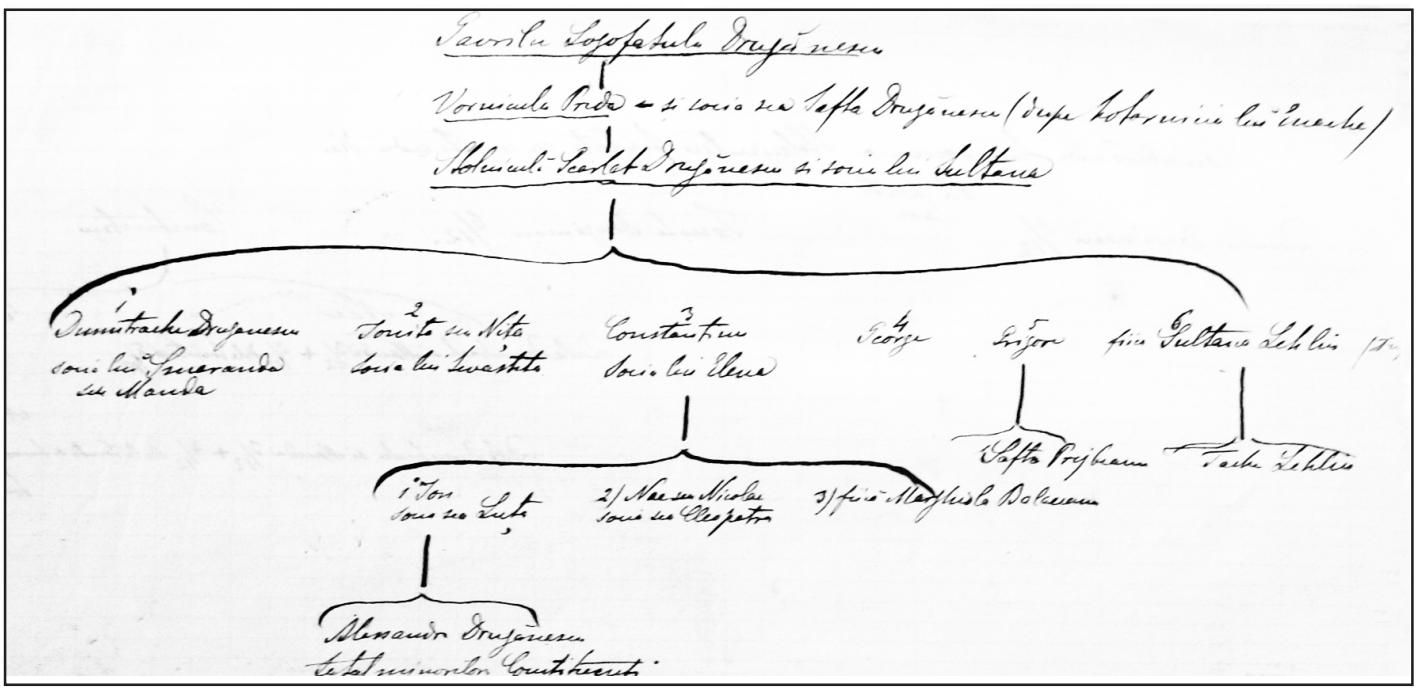
„Căpitanul Drugănescu era de felul lui un Deli-zorzo, un om care căuta ceartă orișicui, lăsa, cum se zice, brâul să târâie după el, că doară l-o călca cineva ca să-l înhațe. Era cunoscut și sub numele de Drugănescu-Nebunul. În trecutul lui, Drugănescu avea vina, ca copil zburdalnic și neascultător, la 1847, pe când locuia cu părinții lui în strada actualmente Carol, pe lângă biserica Sf. Dumitru, cam pe la locul unde este Palatul poștei [azi Muzeul Național de Istorie; n.m.], a tras cu pușca în streașina casei, să împuște o vrabie. Cum pe atunci erau multe case acoperite cu șindrile și stuf, fitilul de câlți cu care erau fixate alicele fiind aprins, s-a oprit în streașina casei și a luat foc. S-a aprins toată casa și alte case și cum era și un vânt puternic și serviciul de tulumbagii era foarte prost organizat, focul s-a întins în formă de triunghi către răsărit și astfel au ars toate casele ce-au fost până în marginea orașului."[2]

Unii dintre bunii cunoscători ai istoriei[3] au girat foarte plastica descriere a doctorului Severeanu, deși, dacă ne luăm după colonelul Pappasoglu aflăm o poveste diferită: „Pe Ulița Șișlicarilor erau vechile curți ale stolnicesei Drugănescu, moștenite de nepoata sa Zinca, care din căsătoria cu Nicolae Filipescu avea un băiat. O țigancă i-a ghicit că va naște un copil ce va aduce nenorocire. În ziua de Paști (23 martie 1847) copilul de vreo 11 ani a făcut dintr-o cheie umplută cu praf de pușcă un pistol, de la care luă foc acoperișul de stuf al șopronului, apoi casa, apoi strada, apoi orașul."[4]

George Potra[5], sau G. Fotino[6], susțin varianta Pappasoglu, îndepărtând nemeritata acuzație căzută asupra lui Alexandru Drugănescu. Adăugăm numai că „stolniceasa Drugăneasca" era soția lui Gheorghe Drugănescu, fiul cel mare al lui Scarlat. Micul incendiator, Constantin Filipescu, avea să moară tânăr, prin 1853, la Genova și de aici poate faptul că, lumea uitându-l, „răsunătoarea" sa ispravă se va fi amestecat cu cele asemenea ale apropiatei rude, Alexandru.

Cercetând trecutul familiei, despre care rămân încă de referință însemnările colonelului Lăcusteanu[7], am fost surprins de norocul la moșteniri de care a avut parte „căpitanul Alecu", în mâinile lui strângându-se tot „cheagul" neamului: bani, odoare, case, terenuri, vii și moșii, printre care cele de la Drugănești (cu Palatul), Bolintin-Drugăneasca, sau Mârșa. Era în firea lucrurilor să-și moștenească tatăl, pe Iancu. De la bunică, Elena Drugănescu, primește 1000 de galbeni și niște țigani.[8] De la „unchi-bunicul" (cum i-ar zice spaniolii !), adică de la Dimitrie Drugănescu, fratele bunicului, primește parte în Drugănești, case și țigani.[9] De asemenea, de la unchiul Nicolae Drugănescu primește parte în moșia Drugănești.[10] Moștenirea primită de la un alt „unchi-bunic", Ioan Drugănescu (1788-1841; zis și Niță, fiul lui Scarlat și al Sultanei), a avut un parcurs și niște implicații care interesează spațiul bolintinean și care merită amintite.[11]

Știrbești, despre care trebuie să aducem câteva lămuriri, era moșia unui sat așezat pe interfluviul Sabar-Argeș, învecinat către sud cu Bolintinul și către nord cu Drugănești. Este interesant că

prima atestare documentară, din 27 ianuarie 1531, ni-l arată pe mai sus numitul Vintilă din Cornățeni întărit pe o ocină de aici. Mai încolo, Stanciu logofăt (1782) și clucer (1788) cumpără părți în Știrbești de la moșneni (Ioan al Mantului, Ion Borobeică etc.), cumpărări continuate de ginerele său, vel logofătul Nestor[12], unul dintre cei mai mari juriști ai țării.

Bucata aceasta vândută de moșneni, întinsă între Răstoacă (Sabar) și Argeș, lată de peste 600 de metri, va ajunge să fie cunoscută sub numele de Drugăneasca, după cel al stăpânei, Sevastița Drugănescu, unicul copil al lui Nestor, devenită soția lui Ioan Drugănescu. În secolul XIX, ba chiar și la începutul celui următor, Drugăneasca constituia un cătun separat de Bolintinul din Vale în care acum se găsește înglobată.

Deși inutil celor mai mulți dintre cititori, suntem datori bolintinenilor cu un reper topografic: linia pornind de la podul peste Argeș, urmând strada Poarta Luncii și apoi strada Agricultori, în continuare, până atinge Sabarul, o putem considera ca aproximând hotarul dintre moșnenii Știrbești din sud (printre ei, cei autodenumiți *Bolintineanu*) și Drugăneasca (spre nord de această linie). Sediul redacției revistei *Sud* se află în Drugăneasca.

Pentru moștenirea paternă, Sevastița va purta un îndelung proces cu Nicolae Predescu, vărul său. Bucurându-se și de rămasurile primului soț, Ioan Drugănescu (al doilea, Păucescu), o găsim pe Sevastița Drugănescu Nestor stăpânind o avere impresionantă, pentru obținerea căreia va da o bătălie fără menajamente căpitanul Alexandru Drugănescu.

După încetarea din viață a Sevastiței, căpitanul Drugănescu va da ultimul asalt, înarmat cu o armă letală: „testamentul din 10 noembre 1865 al doamnei Sevastița Drugănescu Nestor, prin care testatoarea, după ce-și enumerează toată averea, în care intra și dreptul ce-l are în a treia parte din starea soțului d-sale Ion Drugănescu [...], toată această avere „atât toată starea d-sale stătătoare cât și dreptul de a treia parte din starea soțului d-sale, cât orice bani, objecte și zapise se va găsi în casa d-sale la sfârșitul vieții sale" o lasă d-lui Alecu Drugănescu, strănepotul bărbatului său și fiul lui Iancu Drugănescu „„fiind el singur rămas numai din familia Drugăneștilor de parte bărbătească""."[13] Contraatacul oponenților, materializat prin judecata din 1874, aducea argumente puternice: „repausata nu avea încredere în nimeni și toate actele și le făcea singură, mai cu seamă că testamentul nici nu s-a găsit la decedată, ci la Drugănescu, care o tortu[ra] și a pus-o chiar să jure într-un proces ce i-a intentat. Drugănească a murit în anul 1872 și testamentul trebuia să fie conform legei nuoi."[14]

Procesul, în care se implicaseră o mulțime de adevărate sau pretinse rude ale decedatei, avea să se încheie prin înțelegerea perfectată în noiembrie 1874 între căpitanul Al. Drugănescu și surorile Elena și Sevastița (fiicele lui Nicolae Predescu). Conform acesteia, Drugănescu primea 20.000 galbeni, moșia Bolintin-Drugăneasca, locul de la Filaret, părțile din moșiile Mârșa și Drugănești. Surorile primeau moșia Nefliu, casa din strada Caliții, casa și prăvăliile cu locul viran de la Sf. Apostoli, prăvăliile din strada Franceză și Caliții, via de la Valea Poenei și orice alte titluri sau bani se vor găsi. „Totdeodată, fiindcă bănuim din causa obiceiurilor reposatei că se pot afla bani îngropați la cassele unde a locuit repossata, dupe strada Caliți, toate părtile am convenit ca să împărțim pe din două orice summă sau obiecte de valoare vom găsi îngropate sau ascunse în acest imobil, o jumătate va primi D-nu Al. Drugănescu și o jumătate noi, Sev. Ghimpa și Ellena Predescu. Pentru aceasta, vom face cu cheltuiala noastră comună sondări, săpături sau chiar dărâmări. Lucrarea va începe și se va urma neîntrerupt, sau în presența noastră, sau în prezența unui împuternicit [...] Mai înainte de a se începe căutările se va redacta un proces verbal pentru constatarea presentei noastre, iscălită de noi toți. Și atunci când unul din noi va refusa d-a începe această lucrare (operațiune), ceilalți sunt îndreptățiți a o face singuri, după o prealabilă somațiune adresată părții împotrivitoare, rămasă fără efect și fiind asistată de trei martori."[15] Curat, goană după comori, nene Iancule !

Căpitanului Alexandru Drugănescu, soarta sau apucăturile cele rele, nu-i vor da ocazia să se bucure de victoria obținută, pentru că murea la 7 februarie 1875 în urma unui duel desfășurat pe locul unde astăzi se ridică Biblioteca Centrală Universitară din București: „La un joc de cărți în care el și Vidrașcu erau parteneri, s-a iscat neînțelegere între ei. Discuția, insultele și înjurăturile s-au terminat prin palme; de aici provocarea la duel. Amândoi erau violenți, descreerați, cum li se mai zicea. [...] Lupta a fost înverșunată și neegală, pentru că Vidrașcu da lovituri cu mare abilitate pe când Drugănescu nu știa să mânuiască arma și la a doua repriză Vidrașcu a înfipt spada în plin, trecând prin ficat. Lupta a încetat, Drugănescu a căzut jos și până să-l ducă la spitalul Colțea a încetat din viață." (C. Severeanu, *op. cit.*)

În acea vreme se afla în plin proces de divorț cu Maria (Masinca) Cerchez, pe care o luase în căsătorie la 28 aprilie 1862.[16] Cum acesta încă nu se pronunțase, consiliul de familie instituit îi va permite văduvei să aibă calitatea de tutore a celor trei fiice ale cuplului și moștenitoare ale defunctului: Elena (n. 29 noiembrie 1864, București) și gemenele Maria și Alexandrina (n. 14 august 1868, Târgoviște). Pentru a plăti unele datorii, dar și pentru că purta anumite chestiuni „delicate", printre care nerespectarea unora dintre prevederile testamentare ale răposatei Sevastița (ex. ridicarea unei biserici în Drugăneasca), Masinca va vinde rapid Bolintinul-Drugăneasca fraților Menelas și Alexandru Dedu.

Moșia Drugănești va fi împărțită celor trei fiice, bătrânul conac – Palatul – revenind celei mari, Elena. Căsătorită din anul 1895 cu doctorul Ioan Varlam, rămasă văduvă în 1907, ea îl va vinde

(continuare în pag.8)

Constantin Kapitza

Constantin Kapitza s-a născut în București, 30 martie 1952. Este economist, absolvent A.S.E. Până în prezent, a publicat peste 20 de volume, între care: *Viavgor* (2005), *Anaconda în Paradis* (2006), *Umbra lui Schwartz* (2006), *Călători fără hartă* (2010), *Memoratorul de vise* (2011), *Meșterul visului de apă* (2011), *Când erau sălbatici caii* (2013), *Fericire călătoare* (2014), *Norocul câinele și apăsarea* (2015), *Ocazia trăirii* (poezii tanka, 2015) etc. Este membru cofondator al mai multor cenacluri („Literatorul", „Armonii baroq", „Cincinat Pavelescu", „Octavian Goga", „Clubul Înțelepților", sector 2). Colaborează la publicații de cultură din țară și din străinătate: *Noaptea* (on line), *Conexiuni* (New York), *Literatorul* (București), *Cafeneaua Literară* (Pitesti), *The Romanian Echo* (Coasta de Vest SUA), *Muntenia* (Buzău), *Antares* (Galați), *Cervantes* (Satu Mare), *Curierul de Vâlcea*. Pentru activitatea literară, poetul Constantin Kapitza a primit premii și diplome: Premiul special al juriului la ediția Festivalui internațional de creație literară „Titel Constantinescu" (Râmnicu Sărat), ediția a IV-a pentru volumul *Meșterul visului de apă*; Diplomă de excelență a Primăriei Sector 2 – București; Mențiune la ediția a XIX-a a Salonului de umor „Ridendo dicere verum" (Bușteni). Este membru al Uniunii Scriitorilor, Filiala Galați-Brăila. Constantin Kapitza debutează în revista *Sud* cu un grupaj de poezii inedite din viitoarea sa carte, *Știri*. Laborios și perseverent, Constantin Kapitza și-a construit un profil bine definit de la o carte la alta, în spiritul unei poezii moderne, fără stridențe expresive, dar cu un uriaș cumul de încrâncenare în subsidiar, vizând, cu precădere, absurdul existențial la nivel de individ și de societate. Poetul nu pare interesat de tropi, de latura estetizantă, cât mai degrabă de a comunica ceva grav, atât de grav încât nu poate fi spus decât la modul ironic, febricitant, căci starea e considerată mai importantă decât ideea, intenție servită de versurile de o simplitate stranie, particulară și provocatoare. (Victoria Milescu)

CAMERA

Sunt în propriul meu corp, ostatic,
ascuns în camera vieții,
privesc pereții, albul lactic,
se risipește taina ceții.

Dau de pereți cu moartea,
ca o minge sare de ziduri,
viața-i deschisă precum cartea
citind-o, m-am trezit cu riduri.

Nu mai am acum ce să fac,
camera e închisă, tac.

SIMPLICITATE

Am fost egal cu inima mea,
crescută pe zile, fără spaime,
cu nopți căutate și multe vise,
mă strâng în apropierea ta,
să stăm și să privim crestele ninse.
Cu munți, mări, orizonturi, legăm jurăminte,
ne vom trezi, iar îngerii să ne alinte,
oriunde, suntem în țări de amintiri,
să ne-amintim c-avem aceleași firi.

Iar dacă vrei, eu vreau, ne vom iubi mereu,
simplicitatea e-n iubire, nu e greu.

ABSURDUL FUGIT

Lumea absurdă se plictisise de absurd,
de fapt nici nu existase.
Numai niște oameni reali
deformează soarele într-o elipsă,
se scurge, luna are mustăți
și patru ochi închiși, fuge cu o stea,
Motor ! am auzit în spatele meu,
fugiți din lume, și-am fugit,
eram copiii moștenitori și genetici,
dincolo, în detaliile Universului,
nu voiam decât să-l vedem pe regizor,
pe urmă, știam, vom muri.

CĂUTĂTORII

Căutători de adevăr, în scurta viață, asta suntem !
Ne știm de când petreceam anii,
prin cărți, printre oameni,
acesta-i singurul adevăr, în rest,
unii au netrăit, alții-au trăit,
dar nu știau să ni-l spună,
așa, doar ne clintim
umbrele personale, triste.
Căutători de azi, de ieri și chiar de mâine,
plimbați-vă pe tot pământul,
întoarceți-l cu polii invers, să fie beat
cu noi, cei netreziți din ultima beție.

Căutători, și eu, vedeți cum suntem,
apar printre oamenii timpului,
ulcior de vești uitat în vis,
picăturile se pierd pe pământ,
întristate de-atâtea vieți.

Căutarea-mi tremură și azi,
sclipește pe coaja de mesteacăn.

ȘTIRI

Gata ! De-acum, vreau numai vești,
cafea la buza unei cești,
să-mi arăți la o țigară
trista lume de-afară.
Cum mai este roua ierbii,
când se simt mai bine cerbii,
cu cerboaicele în poieni,
sunt de neam cu înalții reni ?
Mai sunt mâinile libere,
mai calde, reci sau sincere ?
Vreau s-aud pahare multe
ciocnindu-se-n glasuri culte,
în imaginația mea
stă inima, nu-i dau să bea,
nici cu apă nici cu sânge,
cât s-o văd în trup că plânge.
Mă gândesc mai mult la umbră,
s-a pierdut, unire sumbră
cu-ntunericul cel tânăr,
plec, purtându-l pe un umăr.

POVEȘTI

Trec plutind peste oraș cu imaginația,
nicio șoaptă nu prevestea o poveste măruntă.
Câte biserici, cruci, cresc fără spitale !
Dar eu, tu, vrem să trăim nu să murim, părinte.
Viața este poezia mea întreagă
până la psalmul de-apoi, părinte,
nu mă claustra !
Sufletul meu va fi de mult plecat și fără tine.
Doamne, du-mi cuvintele,
literele să fugă pe străzi, șosele
sau autostrăzi suspendate.
Mă-ntorc din plutire cu fumul țigării în ochii,
pregătește-te ți-am adus un ou alb,
ai grijă de el, că tot el te va hrăni,
își va da viața pentru omenire
și trebuie să-ți păstrezi clipa,
ținuta de salvare a prezentului.

SUFLUL

Un suflu dinspre Oceanul Înghețat
mă cuprinde, ca un protest văzduhul
îmi ridică părul pe cap
și vorbele stâncilor rămân singure ,
cu mine, să netezim ecoul.

Și merg pe gheață, merg patinând
fără patine, ritmul îmi dă
pleoapele la întors, văd suflul irosit
de care nu m-am folosit
în serile lucioase, pe care Dumnezeul
mi le-a trimis.

Adânc, în gheața veșnică,
Narcis a-nghețat, îi văd fața rotundă
și mai încolo, albatrosul ce l-a trimis;
nu mă mai mișc,
mi-e dor de o flacără istovită, blândă.

ÎNCHIDEREA

Îngăduiam tinereții să treacă,
n-aveam ce face, privind-o în față
asaltul ei mi-a fost pe viață
o urmă, de-nțeles, că pleacă.
Și, tot așa, mă apăsau toți anii,
pe brațe, cap, în ochi și în urechi,
orice voință de-a-i găsi perechi
n-o poți lua din lume cu toți banii.

Rămân încovoiat, de nedescris,
tinerețea, în ea, s-o fi închis ?

CANARUL

Să mă trimiți la un canar,
să fie singur într-o colivie,
i-am spus stăpânului de păsări colorate,
triste.

Vreau să-i vorbesc, el să m-asculte,
îmi trebuie părerea lui,
fiecare trebuie să-nvețe să tacă,
și la nevoie, să zboare
spre orice constelație,
Centaur să fie !

Și el e suflet viu, canarul,
și nici nu mai contează
care, cum respiră,
rămânem frați,
eu înafară, el într-o colivie.

EMINESCIANĂ

Azi, să ieșim din casă,
să-l cerșim pe Eminescu,
căci anii au fugit cu el,
și nu mai știm de alinare,
nu mai știm cum suntem.
Trăim cu respirații-n spaime,
tot triști, mai triști, nebucurii
ne tremură-n trupuri, suflete.
Ieșiți din iarnă, luați și copiii
să vadă o minune,
căci vara nu-i departe
și toamna bate din picioare.
Ieșiți din casă, să respirați
și să-l aflați pe talazul mării,
văzute și nevăzute, ființă a ființelor
în lucru devenit Luceafăr.
Ieșiți, veșnicul ni se arată,
să-l purtăm fiecare,
urmașilor să-l urmeze,
în ei va străluci Luceafărul.

Elisabeta Bogãțan

Elisabeta Bogățan s-a născut la 14 septembrie 1949, în Sânnicolaul Mare, județul Timiș. Este membră a Uniunii Scriitorilor din România și a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. A debutat în 1996 cu volumul *Gazeluri* la Editura Vestea din Petrila. În 1998, îi apare *Hipnoze* la Editura Helicon, Timișoara, în seria selectivă „Liliput", carte de poezii distinsă în 1999 la Concursul Novalis, München, Germania, cu Premiul I și Diploma Novalis „Lob und Anerkennung für aussergewöhnliche Lyrik". Alte volume de poezii: *De dragoste* (Editura Eminescu, 1999); *Zodia dezlegătorilor de semne* (Editura Cartea Românească, 1999); *Cântece de rezemare* (Editura Albatros, 2001); *Generația Ianus* (Editura Confluențe, Petrila, 2005); *Gazeluri / Ghazels* (Editura Confluențe, Petrila, 2007); În 2007 apare volumul de poezii *Semne / Signes,* Editura Poètes à vos plumes, Paris, Franța, tradus în limba franceză de Elisabeta Bogățan și Linda Bastide, carte distinsă în 2008 cu Premiul I de poezie / Premier Prix de Poésie decernat de Les Éditions Poètes à Vos Plumes la Concours International de Poésie Francophone, Paris. În 2015, îi apare volumul de poezii *Sub zodii*, Editura Tipo Moldova, Iași, colecția OPERA OMNIA – Poezie contemporană. A publicat 19 volume de traduceri din și în limba franceză, de asemenea o serie de studii etnografice și culegeri de folclor, în colaborare cu Ioan Dan Bălan. Este inclusă în antologii și dicționare, a obținut numeroase premii și diplome în România, Franța, Germania și Liban. Poezia Elisabetei Bogățan este marcată de o austeritate limpidă rezultată în urma șlefuirilor, înlăcrimate ori zâmbitoare, ale unei vieți trăite ardent dar exprimate în concizia unui cristal dur și pur. Sub aparenta simplitate și glacialitate se află un suflet sensibil, capabil să înțeleagă toate nenorocirile și suferințele omenești, și chiar mai mult decât atât, să le transfigureze în poezie, la fel de enigmatică precum izvorul fericirilor și nefericirilor noastre. Elisabeta Bogățan este fericită când scrie, când găsește acea zăbavă de aur făuritoare de nevăzute punți lirice, de înfrățiri sufletești pentru care poezia înseamnă iubire, salvare, mântuire.

CÂNTEC DE IZBUCNIT ÎN RÂS

cine ești tu dar
am apucat să întreb
rezemându-mă de tine
cu mirare

eu sunt un punct de sprijin
ai izbucnit în hohote albastre
de râs

și tu ești un punct de sprijin
căci ce ai putea fi
pe hotarul acesta clătinător
și subțire
dintre cuvânt
și răcoare

ai râs iar cu hohote limpezi
și tot mai albastre
rezemându-te de mine
tot mai amirositor
a pământ

VÂNTUL

ca de-o adiere se clatină-n urmă-ți
ierburile și sufletele și cuvintele

ca de-o părere

ești și nu ești îmi suflă vântul
privind învolburarea de lumină
care mă fură
parcă ai fi mai mult trup
parcă ai fi mai mult ochi
parcă ai fi mai mult gură

parcă ai fi un cântec
pe care-l scaperi
lunecând printre forme și înțelesuri
etanș prins în clipă
de parcă-ai vrea să te aperi

APE

n-ai puteri râzând să scuturi
apa zărilor din ciuturi

locuiești mereu hotare
însetat de începuturi

vezi izvor de curcubee
în măruntul joc de fluturi

chipurile-ți schimbătoare
curg grăbit sclipind a scuturi

orb așezi în apa vremii
trupul tău tăiat în luturi

LA CE OSTENEȘTI

de unde
și unde-ți duci țărna
la ce ostenești să o cari
pe lângă tăioase hotare
aprinse
de ochii tăi mari

când țărnă se află
oriunde
bătută de soare și vânt
ah până și-n apa vederii
și până în miez de cuvânt

ȘI TOTUȘI TĂCEREA

ascultam freamătul trupurilor
zdrumicările vederii
șerpuirile cărărilor printre frunze uscate
plesnirile pietrelor sub arșițe și geruri
tânguirile sfâșietoare ale vânturilor
prin nisipuri
zbaterea uscatelor chipuri
lepădate pe margini

ascultam cum peste goana
spre tine
mări de lumină se năruie

și totuși cântecul tăcerii
mi-am zis
ce respirare ni-l dăruie

PREA TÂRZIU

tu
ți-am strigat
tu
ferește-te
trec prin tine clipele
ca niște gloanțe
uite cum îți sfârtecă trupul

dar în ce parte
să mă feresc
ai tremurat
în ce parte

nu știu
în ce parte
oh, nu știu în ce parte
și oricum
e deja prea târziu

OARBĂ ALEGÂNDU-MĂ

îmi era mai cald în brațele tale
decât în brațele cântecului
și chiar decât în căușul orbitei
în calde cenuși

de-aceea oarbă alegându-mă din treceri
după răcoare după asprime după fărâmițare
mă trimit pe urmele tale

fără întoarcere

ACEL CEVA

călător prin cercul anotimpurilor
cu ce-ți aperi tu ochiul care visează
vârtej în jurul lui întâmplări care te cresc
și întâmplări ce te împuținează
pe când privești fix acel ceva
aflat mereu puțin mai departe de
propria-ți margine
aflat mereu puțin prea departe

VIN RĂSPUNSURI

vin răspunsuri androgine
întrebarea să-ți aline

să îți rezeme cărarea
vin hotarele feline

cu veșminte orbitoare
vârste vin să ți se-ncline

printre lucruri să te poarte
vin vederile puține

să te-ntrebe ce te doare
vremea calea îți aține

SECETĂ

ce secetă, Doamne
mi s-au uscat de tot
cuvintele

pământul gurii
uscat
nu mai rodește nimic

ochiul se rotește dureros
în orbită

când și când
umbre de nouri se pierd în zare
și doar roua visului
aburită pe margini
sparge liniștea
căzând
pic
pic

NUMAI ALBASTRUL

călător printre doruri ești
colbuit
și-mpovărat de cuvinte

și numai albastrul
ți-e hrană
și numai albastrul
te doare
și numai zări de cuvânt
albăstresc înainte

O poezie intim-filosofică scrie Bianca Beatrice Michi Nema. Sinteză cristalină a unor profunde studii clasice – de la Antichitate la Contemporaneitate – dublate de o trăire la fel de intensă, în care rareori inima are argumente pe care mintea nu le cunoaște. Sudistă *până-n prăsele* – cum ar zice prietenul nostru, poetul Nicolae Dan Fruntelată – scăldată nu doar de soarele Câmpiei Eterne, ci îmbiată și de soarele extrem-sudic al Eladei (Bianca-Beatrice având acolo o parte din rădăcinile arborelui său genealogic) poeta topește în creuzetul misterios al celor doi aștri sentimente și gânduri ca într-o alchimie semantică, dând la iveală neprețuitul aur al sensului artei sale. O poezie care, spre a fi înțeleasă pe deplin, trebuie citită de mai multe ori, urmărită ca un joc de șah cu mișcări subtile, neprevăzute – în care, vorba proverbului, *cin' le vede nu le crede, cin' le paște le cunoaște*. L-am ascultat, recent, pe un astfel de cunoscător: poetul, prozatorul, dramaturgul și regizorul Pușa Dinulescu, recitind – la „Calderonul" scriitorului-filosof George Anca – două poeme ale autoarei, într-o asistență numai urechi, inimă și minte. Ele se află și în grupajul poetic propus astăzi, aici, în prestigioasa revistă SUD – al cărei redactor șef, scriitorul Vasile Grigorescu, s-a dovedit receptiv la propunerea noastră. Bine-ai venit printre *sudiști*, Bianca Beatrice Michi Nema ! (**Ion Andreiță**)

Bianca Beatrice Michi Nema

KASHMIR

Sunetul psihedelic pulsează, vibrează, se rostogolește
Către pletele ei negre…
E un amestec de poezie care îi atinge pântecul
În care nenăscutul din mine geme.
Prin ombilicul de liană încerc să pătrund în
Misterele Kashmirului;
E o matematică a junglei care ajunge la mine
Obsesiv, repetitiv de moale.

Prin fața noastră trec cămilele albastre și
Dunele iubitoare de ritmuri noi,
Prin fața noastră se propagă eteric
Muzica unui veac de singurătate
Ce avea să vină apoi,
Cand nenăscutul meu sine va fi palpat pentru
Prima oară lumina aducătoare
De însingurare

Atunci sunetul n-ar fi mai pulsat de plăcere
Prin ombilic,
Iar orchestra ar fi rostit cu mai multă pasiune:
"O, lăsați soarele să coboare pe chipul meu
Și stelele să-mi umple visurile –
Sunt un călător în timp și spațiu;
Voi fi acolo unde am fost...."

În tobele de sticlă fermentează eternități de-o clipă
Sublim far ireal pentru urechea
Încă nepavilionată, de embrion.

CELOR CE NU M-AU ÎNȚELES

Celor ce nu m-au înțeles le las un colț de mare
S-o taie cu cuțitul sticlos și auster,
În cuburi cu verdeață să-nghețe fire de mister
Când craniu-mi vor deschide și vor găsi doar zare.

Celor ce nu m-au înțeles le las cununa mea de plete
S-o frângă în amurgul cu note-n fa bemol,
Nicicând nu m-au crezut în gamă decât până la sol,
Și nu mi-au dat să beau răcorile secrete.

Celor ce nu m-au înțeles le las un nor din coasta mea
Să plouă ei departe cu stropi de nostalgie,
În picurile surde găsi-vor culori de erezie
Ce au pictat pământu-asemenea.

Celor ce nu m-au înțeles le las o dezlegare :
Din chipul meu topit în ape să modeleze ochi de lut,
Și mâini gingașe și coapse din argint cernut…

Nicicând nu vor putea țărâna s-o mai spele –
În ochii lor de-a pururi ard cântecele mele.

CINEMA ÎN DEȘERT

Plecat-am împreună, cu scârțâit de roți,
Pe-a dealului pustie, stingheri, subscrișI în inimi
De mii si mii de volți

Am stat pentru o clipă și ne-am privit cu jind
Apoi, în fulgii umezi, făcut-am rotocoale
Lumina amăgind

Da, neaua ne șopteste și ne ghicește-n palmă
Ca-n ceas de vis, deunăzi, vom înnopta, în goană
Către un scut de oază caii să-i adapăm

Caii s-au scuturat sub noi și neguri s-au încins
De-ale deșertului splendori și ale zărilor Morgane
De necuprins

Da, printre nisip și pietre de smarald,
În ropot lung de săbii și șoapte de catarg,
Sta mândru, vertical și poate superb, abrupt,
Ecran de cinema, probabil
Din ani șaizeci crescut

"Asta e !" îmi șopteste călărețul cuprins de nebuna acalmie
"Oare ?" – șoptit-am eu surprinsă de-a soarelui magie
"E-o ropotire printre nori sau e aievea ?" – întrebam
"Nimic nu e pecete, iubirii scump zălog…"
În ochii lui citeam

Văzut-am împreună un film pe-nalte strune,
Timidă, ghemuită la pieptu-i alb de fildeș…
Prin perna caldă, totuși, crezut-am cu tărie
C-aud un astru bătând în
Ritmuri de cleștar

"O, nu, nebuno !", îmi zise el, cu-a vântului mânie,
"E doar inima pernei, ce-asculți în avatar".

Căpitanul Alexandru Drugănescu

(urmare din pagina 5)

în anul 1912 „bancherului" Târnoveanu. Ceva mai târziu, în noiembrie 1939, George Târnoveanu și Const. Matei G. Târnoveanu, domiciliați în comuna Stoenești, Ilfov, înmânau documentele proprietății „Princessei Marina Știrbey, actuala proprietară a acestei moșii, domiciliată în București, str. Benitto Musolini, no. 22, etj. IV".[17]

Aceasta-i mica istorie a ultimului Drugănescu, vulcanicul căpitan Alexandru, ce-și odihnește oasele după secularele peripeții ale neamului, de nu va fi bântuind încă prin strada Caliții în căutarea comorilor Sevastiței.

[Imaginea de pe prima pagină este un fragment din tabloul ctitorilor aflat în pronaosul bisericii Bunavestire din Drugănești. Imaginea din pagina 5 prezintă un arbore genealogic al familiei Drugănescu după SMBAN, Fond *Creditul Funciar Rural*, 388-578-1878, f. 44]

[1] V. Grigorescu, *Studii bolintinene, locuri și fapte*, Editura RawexComs, București, 2009, p. 140-142.

[2] C. Severeanu, *Duelurile la cari am asistat ca medic*, în *Gazeta municipală*, 10 ian. 1943, p. 1.

[3] De exemplu, Emanoil Hagi-Mosco, *București. Amintirile unui oraș*, ed. și note de Ștefan Pleșia, Dan Pleșia și Mihai Sorin Rădulescu, Editura Fundației Culturale Române, București, 1995, p. 265-266.

[4] Dimitrie Pappasoglu, *Istoria fondării orașului București*, note de Viorel Gh. Speteanu, București, 2000, p. 305, n. 59. Cu o foarte plastică descriere a Focului cel Mare în p. 137-143.

[5] *Din Bucureștii de ieri*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1990, p. 154-158.

[6] *Din vremea renașterii naționale a Tării Românești. Boierii Golești*, vol. 1, București, 1939, p. 72, n. 2.

[7] Colonelul Grigore Lăcusteanu se înrudea cu Drugănescu prin bunica maternă. (*Amintirile colonelului Lăcusteanu*, publicate și adnotate de Radu Crutzescu, cu un comentar istoric de I.C. Filitti, București, 1935)

[8] Testament din 28 ianuarie 1856. DANIC, Fond *Ministerul Instrucțiunii și Cultelor. Administrația Casei Școalelor. Donatori. Litera M*, nr. 14, f. 1-3v.

[9] Testamentul lui Dimitrie Drugănescu din 1841 februarie 8: căsătorit la 1833 iunie 11 cu Smaranda, fiica lui Nicolae Bălăceanu, nu a avut copii; lasă uzufructul proprietăților soției; partea de moșie de la Mârșa o lasă nepoților de soră, Dumitrache și Ghiță Lehliu; moșia Drugănești, case și țigani le lasă nepoților săi de frate, Iancu și Nae. (*Ibidem*, f. 44-47) În 1857 ianuarie 24, Nicolae Drugănescu și nepotul său de frate Alexandru (minor, reprezentat de mamă, Luța), ajung la înțelegere cu Smaranda pentru a răscumpăra uzufructul viager asupra moșiei Drugănești și să intre imediat în posesia proprietății. (*Ibidem*, f. 18-19).

[10] *Ibidem*, 68-71v.

[11] Testamentul lui Ioan Drugănescu din 1835 august 16 dispune ca soția, Sevastița, să fie uzufructară pe timpul vieții, iar după moartea ei averea imobilă să treacă în proprietatea nepoților, Iancu (tatăl lui Alexandru) și Nicolae Drugănescu. (*Ibidem*, f. 42r-v)

[1213] Nestor Predescu Craiovescu s-a născut la Craiova, în 1766, ca fiu al lui Macarie Ieromonahul. A fost frate cu serdarul Preda (n. 1759), care îl va avea fiu pe Nicolae Predescu (n. 1805). (I.C. Filitti, *Juristul Nestor*, în *Revista Arhivelor*, vol. 2, nr. 4-5, 1927-1929, p. 243) Nestor Predescu a fost elev și apoi profesor la Academia Domnească din București, Efor al Școalelor după 1813, epitrop al Spitalului Sf. Pantelimon. Opera sa de căpătâi, *Legiuirea lui Caragea*, întocmită împreună cu Atanasie Hristopol începând din 1816, a fost promulgată în august 1818. A murit în noiembrie 1838.

[14] SMBAN, Fond *Creditul Funciar Rural*, 388/578/1878, f. 16.

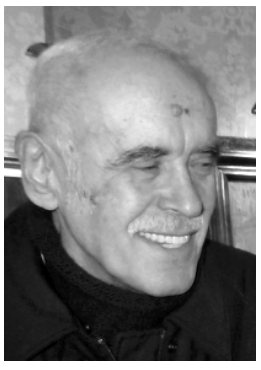
[15] DANIC, Fond *Ministerul Instrucțiunii și Cultelor, Administrația Casei Școalelor. Donatori. Litera M*, nr. 15, f. 80-89v.

[16] *Ibidem*, nr. 14, f. 48-50.

[17] DANIC, Colecția *Documente Munteneșt*i, CLXIII/168.

[18] SMBAN, Fond *Creditul Funciar Rural*, nr. 1119/578/1889, f. 194, f. 203.

Ceasul cu glas monoton

Florin Colonaș

În mișcarea de avangardă din România numele Sesto Pals (1913-2002) este mai puțin cunoscut, chiar și pentru cercetătorii acestei mișcări artistice care oferă necontenite surprize.

Simion Șestopali, alintat Senia, a debutat în *Alge*, revistă apărută în două serii. Prima în 1930-1931, având șapte numere, a doua serie având trei numere editate între 1 martie și 1 mai 1933. Va semna în această publicație alături de Aurel Baranga, Paul Păun, S. (Jules) Perahim și de colegul său de bancă, de la liceul bucureștean „Matei Basarab", Luca Gherasim. După apariția revistelor *Pulă* (1931), *Muci* (1932), a volumelor *Poemul invectivă* (1933) semnat de Geo Bogza sau a celui semnat de Gherasim Luca – *Roman de dragoste* (1933) – tipărit în colecția *Alge*, atmosfera se încinge, așa că poliția operează arestări. Algiștii sunt acuzați de pornografie și „vizitează" celulele închisorii Văcărești. Pseudonimul său, *D. Amprent*, a fost poate o premoniție a amprentării ca deținut, pentru sejurul celor zece zile, petrecut în locul de recluziune din mahalaua Mandravelei.

Colegul său de simțăminte într-ale avangardei, Geo Bogza, mult mai puțin traumatizat psihic de această operațiune rutinieră a amprentării din detenția sa, perioadă supranumită – între poezie și pușcărie – își va tipări ostentativ amprentele la finalul *Poemului invectivă*.

Senia avea însă alt temperament decât cel al tumultosului Geo. Detenția îl va marca. Va dispărea din lumea literară. Asta nu înseamnă că va renunța la scris. Va scrie în continuare mult. Se va retrage în turnul său de fildeș. Nu se va destăinui nimănui. Va scrie atât poezie cât și proză. Va umple caiete groase cu ideile sale sau citate din marii filosofi. Din liceu era un pasionat de Hegel. Dragostea pentru științele exacte i-a îndreptat pașii către inginerie, cu o specializare în geodezie. A lucrat decenii într-un birou al CFR-ului, petrecând îndelungate stagii pe teren pentru a-și supraveghea propriile proiecte tehnologice.

Omul serios, aplecat asupra planșetei, închis în el, necomunicativ, gândind mereu la inovații, nu lăsa să se vadă nici o urmă a frământării sale lăuntrice pentru literatură și filosofie.

Va avea de suferit în perioada Gărzii de fier, dar și din motive sentimentale. Parcursul său conjugal nefiind deloc liniar, pendulând între fosta prietenă din anii de război, Lucy Metsch și soția sa Valentina (fostă deținută în Transnistria), devenită Caraion, care avea să primească, la fel ca și autorul *Cântecelor negre* (1946), o condamnare severă pentru vina dactilografierii unor versuri având conținut reacționar.

După 1970, emigrând în Israel, cu puțin înaintea camaradului Paul Păun, Sesto Pals va scrie la fel de mult, dar nu va publica decât foarte rar și asta după 1986.

Opera sa este imensă, dar necunoscută. De aceea ne bucurăm să publicăm un text inedit, având drept laitmotiv timpul. O poezie dedicată lui Geo Bogza. Textul l-am obținut din colecția Lucia și Cristian Ștefănescu, cărora le adresăm calde mulțumiri.

Poezia, străbătută de fiorul hegelian, are nouă catrene, scrise față-verso cu creionul pe o hârtie de ambalaj (61x45 cm), relicvă din sanctuarul avangardist lăptăria *Secolul* de pe strada Bărăției, dovedind cu claritate faptul că a fost compusă extemporaneu, Geo Bogza păstrând-o ca pe o nestemată într-un sertar al inimii sale.

Lui Geo
Acest ceas în ora sa întors

Sunt un ceas, sunt un ceas
Am un glas monoton
Limba mea e un pas
Sprijinit în baston

Și mă duc și mă-ntorc
Și mă-ntorc și mă duc
Vreau să ud și să storc
Să arunc, să apuc

Ca în vis, ca în vis
Mă îndrept și m-aplec
Sunt mereu nedecis
Dar e sigur că plec

Sunt un ceas, sunt un ceas
Sunt și mic și puțin
Am plecat, am rămas
V-am lăsat și vă țin

Ați crezut că mă fac
M-ați scuipat, m-ați respins
Dar am stat într-un loc
V'am pândit și v-am prins

Sunt un ceas monoton
Ei mă duc dar sunt duși
Marionete – carton
Îngâmfate păpuși

Sunt un mic, sunt un ceas
Dar când n-ai să-mi mai placi
Te voi prinde de glas
Și atunci ai să taci

Voi mă credeți un prost
Două silabe în mers
Dar prin ele ați fost
Și cu ele v-am șters

Sunt un ceas, sunt un ceas
Terminat – început
Jumătate cu glas
Jumătate un mut

– Se repetă la infinit –

S

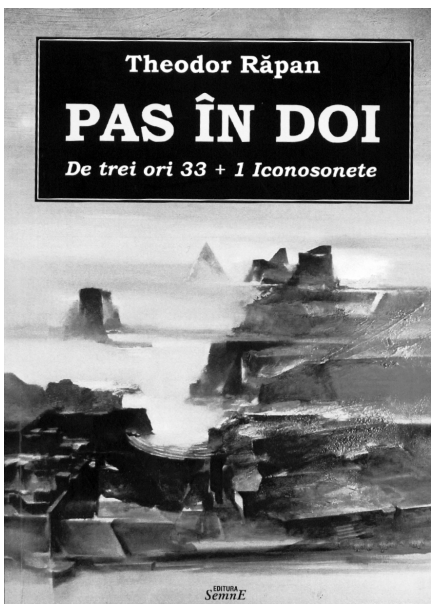
(Sesto)

PUR ȘI SIMPLU, SONET

Victoria Milescu

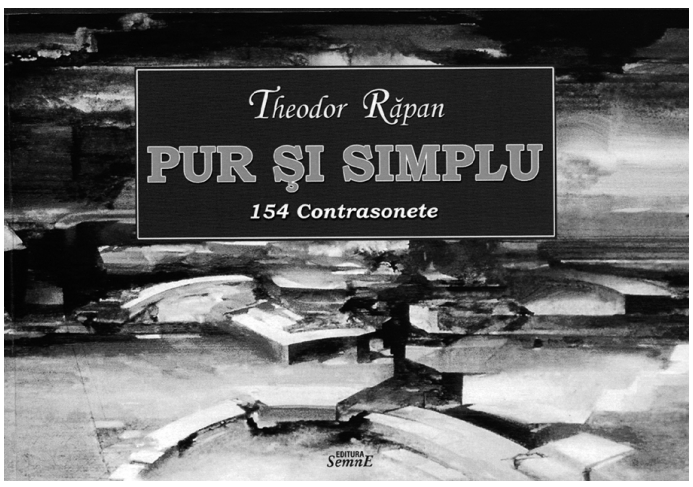
Poetul Theodor Răpan (n. 04.07.1957, com. Balaci, jud. Teleorman) a publicat până acum 20 de cărți, cele mai multe dintre acestea cuprinzând sonete, dovedindu-se un împătimit al speciei sonetului, care a traversat secolele încununat de strălucirea dată de Dante și Petrarca. Autorul nostru a încercat, de la carte la carte, să-i găsească noi ipostazieri (iconosonete, contrasonete) în ton și expresie, fără însă a-i trăda esența nobilă, canonul formal. Cum stilul este omul, statura masivă a autorului dublată de o neobosită sârguință s-a răsfrânt, prin rezonanță, și asupra operei sale – una voluminoasă, însoțită frecvent de ilustrații ce susțin și dau anvergură poemelor, la fel de robust clădite și, paradoxal, chiar atunci când sunt atinse de aripa tristeții, nu transmit nimic defetist, descurajant, părând imune la influența mizerabilismului contemporan, ,,salvându-se" de la un aparent ,,anacronism" printr-o relativizare asumată izvorând din filozofia lui ,,toate-s vechi și nouă toate".

Cum se știe, Theodor Răpan a scris o serie de așa-numite ,,evanghelii moderne": *Evanghelia inimii – Anotimpuri* (2010), *Evanghelia cerului – Zodii de poet* (2011), *Evanghelia tăcerii – Solilocvii* (2011), *Evanghelia Apocalipsei – Epifanii* (2012), dovedind că lucrează după un plan bine stabilit, lucid și riguros, conduita estetică unitară a cărților sale asigurându-i singularitatea în câmpul literaturii române de azi. Cărțile sale se disting nu numai prin volumitate, ci și prin natura lor sincretică, fiind cărți-albume, unicate, în care poeziile sunt ,,ilustrate" de graficieni cunoscuți, între aceștia, cel cu cea mai constantă colaborare fiind Damian Petrescu, trăitor de mulți ani la Paris. Norocos și harnic, Theodor Răpan vrea să facă totul perfect, perfecțiunea fiind o categorie a frumuseții, iar frumusețea – cea mai prețioasă hrană a sufletului. La fel sunt și lansările acestor cărți – fastuoase, vibrante, cu lume multă și bună, când se celebrează poezia dar și muzica și arta plastică. La cea mai recentă dintre acestea, Theodor Răpan a lansat două cărți, la care mă voi referi în continuare: *Pas în doi.* De trei ori 33 + 1 Iconosonete (2014) și *Pur și simplu.* 154 Contrasonete (2015). Ambele au aceeași editură, SemnE, același grafician, Damian Petrescu, aceeași marcă de rafinament a poetului. Sunt elegante, cu poezii la paritate cu desenele, excelența realizării tipografice făcându-le să arate ca niște obiecte de artă.

De ce obsesia sonetului ? Pentru că acesta corespunde cel mai bine spiritului vulcanic și romantic al autorului care simte nevoia unei ,,disciplinări" într-o formulă fixă ce-i concentrează tumultul interior mai eficient, mai expresiv. De aici vin avantaje și dezavantaje. Din partea rimei, a ritmului, a formei în care se toarnă aluatul fraged al poeziei, adevărate probe de rezistență, de virtuozitate pentru orice poet. În prima carte, poetul se arată vocal, dezlănțuit, făcând risipă de sentimente, stări omenești individuale și universale, de interogații, exclamații, imprecații, dubitații camuflate în enunțuri sapiențial-oximoronice etc. Nu lipsesc (în spiritul speciei) lamentările în numele iubirii: „Cerșesc iubire. De Apoi, nu-mi pasă !", cu parfum de epocă medievală, nici volutele grandilocvente clamând deșertăciunea lumii. Poetul are superbie și temeritate. Este când cavalerul (autoportret recurent în cărțile sale) supus ceremonialului rangului său, când vânătorul asiduu al fiarei, al bestiei din afara și dinăuntrul omului, aflată acolo din cauza unei ,,vrăji păgâne". Dar mai presus de toate se consideră slujitorul solitar-eroic al Cuvântului: „Dar cum sunt viu, sosit-a, iată ora,/ Să-nving stihia ! Eu slujesc Cuvântul,/ De unul singur înfruntând Agora !" De la o poezie la alta se conturează imaginea dominantă a unui autoportret în mișcare, plurivalent, original, cu sinusoide, căderi, decăderi, seducătoare contrarietăți. El este ,,Orfeu rătăcitor prin lumi străine"; ,,Etern soldat la Poarta Învierii", dar și ,,sclav în Melanholie", pentru că, mărturisește: ,,mereu voi fi învinsul", însă „bolnav de viață". Uneori declară ,,Sunt o albină/ Ce crește-n stup un fagur din suspine", dar și ,,În mine un tâlhar mereu veghează". Nu se sfiește să se autoanalizeze sever, căci autorul aspiră continuu spre desăvârșire: „Ce-a mai rămas din mine ! Un sălbatic". Ce a rămas este încă un sonet, o *ars poetica sui generis*, ,,Sonetul desăvârșirii", iluminând caratele din histrionismul jucat nu atât pentru efectul de scenă, cât pentru a experimenta stări cât mai aproape de fibra crudă, reală și enigmatică a vieții.

Această autooglindire din diverse unghiuri, acest studiu portretistic se accentuează până la narcisism în *Pur și simplu*, volum de o mai stringentă puritate și omogenitate lirică, cu o mai accentuat-fluentă cantabilitate, făcând o reverență, la fiecare

încoronare de sonet marelui Shakespeare, idol și maestru, în chiar limba domniei sale. Tema iubirii, cu toate ale ei capricii și delicii, traversează cu grație și inspirație spații și vârste geografice și istorice. Între versuri se întrețese hipocoristic acel Theo, mirându-se el însuși de întâmplarea prezenței sale în propria-i poveste: „*Vizir al tău, mă ai la îndemână*:/ În sus, în jos și Theo, vai, sărmanul,/ Nu-și știe capul, somnul și-l amână,/ Rotindu-și, zăbăucul, iataganul... "; „*De-ți stă pe suflet Theo, Dor îmi spune !/* Credință oarbă nu-mi jura chiar mie,/ Îmi știu *călcâiul*...El mă va răpune:/ Nescrisă este coala de hârtie !// Deci, vrerea ta poruncă-i pentru mine/ Și Theo știe că ascuns-ai cheia/ Cuvintelor, vă jur, nu mi-e rușine:/ Alt chip v-am dat, cerneluind femeia !". Theo este inventiv în construcția de ansamblu dar și în bricolaj. Logosul său sofisticat cuprinde cuvinte de toată mâna dar și cuvinte rare, cuvinte vechi sau voit arhaizate, unele dintre acestea având rostul de a particulariza spațiul românesc în context universal. Ca price autor care se respectă, și Theodor Răpan, dintr-o cerință imperioasă de exprimare mai adecvată, creează cuvinte: „înmiruire", „dezdurerat", „înluminat". El găsește un masculin pentru clipă – „clip" și un plural pentru nicicând – „nicicând-uri", nemaivorbind de substantive dispuse să devină verbe: „cerneluind" și chiar „sonetizând". Cu ce a scris până acum, Theodor Răpan este fără îndoială o voce distinctă în lirica de azi, și el știe asta, altfel n-ar continua să lucreze cu atâta perseverență, încredere și exemplară dăruire de sine.

Un balcanic rar, ca tutunul de Macedonia

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

Prin noiembrie, când toamna pustiește câmpia dinspre Dunăre, când sufletul și ochiul îmi călătoresc prin Vlașca, îmi aduc aminte de un poet uitat azi, dar atât de drag inimii mele, ciudatul prinț balcanic Nicolae Crevedia.

Eram tânăr gazetar când l-am descoperit într-o antologie celebră de poezie românească. M-a frapat întâi fotografia, știam că-l mai văzusem, că semăna cu cineva.

Fratele meu de suflet, mentorul meu în gazetărie, poetul Niculae Stoian, el însuși sudist născut la Dascălu-Creața, mi-a descifrat misterul: Nicolae Crevedia e tatăl natural al prozatorului Eugen Barbu care-i seamănă ca două picături de apă. Într-o scrisoare către George Călinescu, trimisă de la Sofia, unde poetul era atașat cultural (scrisoare publicată de Nicolae Scurtu), Crevedia spune: *Am un fecior în clasa a VI-a de liceu, dar aceasta rămână numai între noi, fiindcă e făcut cu o tânără gazdă-n cartier când n-aveam decât 20 de ani și nu terminasem nici liceul*.

„Feciorul" avea să fie marele prozator Eugen Barbu.

Dar nu pentru asta, nu numai pentru asta, mi s-a așezat aproape de inimă poetul născut în Vlașca, la Crevedia Mare. Pe numele lui adevărat Niculae Ion Cârstea, cel care și-a luat pseudonimul Nicolae Crevedia a scris o poezie fascinantă, ca o epopee a Sudului, bolnav de sonuri argheziene (mama lui era olteancă), dar și cu ecouri adânci din Serioja Esenin, rusul stepei din Răsărit, cântărețul tragic al primei jumătăți de veac douăzeci.

Cred în liliacul care-nflorește pe inima bunicilor/ Obrazul lor – scoarța nucilor din grădină,/ Trupul lor – șir de covrigi uscați. Apoi: *Cred în mine și-n fruntea mea,/ Eu, împăratul câinelui meu,/ Robul ambițiunilor mele vane,/ Finul cerurilor, Niculae.*

Eu cred că poezia sudiștilor autentici are în substanța ei libertatea și nebunia unui cal sălbatic scăpat din limanurile Dunării. Și, îndrăznesc să extrapolez, și proza e la fel. Citiți-i pe ei, pe Arghezi, pe Tonegaru, pe Crainic, pe Nicolae Crevedia. Dar și pe Zaharia Stancu, pe Fănuș Neagu, pe Eugen Barbu, pe Bănulescu !

Scrie Crevedia o strofă pe care o poate semna și Crainic, și Arghezi, și musceleanul Radu Gyr: *Inimă curată ca orezul/ Inimă din clasele primare,/ Te-ai grijit în Săptămâna Mare ?/ Ieși dintre copii de spune „Crezul"*.

În literatura română a ultimului sfert de veac au bătut vânturi vrăjmașe. Critici care s-au vrut șefi de triburi literare au încercat să impună norme străine de spiritul literaturii române, să arunce peste bord o întreagă istorie literară, punând în loc un așa-zis postmodernism, modă târzie venind dintr-un Occident care se săturase el însuși de steagul fluturat în urmă cu trei-patru decenii de literaturi secătuite de talente.

A fost un timp al uitărilor și al sictirului fals metafizic, niște idoli de mucava au decretat existența „vidului cultural", au trimis în neant câteva generații de scriitori români de mare valoare.

A fost prea mult, a fost prea destul.

E vremea să ne întoarcem la ai noștri, la operele lor, la numele lor. În acest timp în care ne e tot mai frig și tot mai teamă de toate câte se întâmplă în lume, nu ne mai putem apăra decât prin credință și prin valoare.

Prietenii mei tineri, vă rog azi să vă întoarceți la un poet, la un nume. La un om care scrie: *Octombre, octombre/ Cu arborii goi/ Și zilele sombre/ Ca văduvele de război.*

Apoi, într-un timp de secetă: *Morile s-au închis,/ Pătulele-s deșarte./ Trei ani în marte,/ De când n-a mai căzut din cer o picătură/ Țara e, toată, o zgură.*

Nu anticipează ele versurile genialului tânăr, Nicolae Labiș, acelea din *Moartea căprioarei ?*

Vă spuneam despre libertatea calului sălbatic. Iată-l cum strigă: *Mi-e foame, mi-e sete !/ Nu de fete,/ Nici de vin, nici de poeme,/ Mi-e sete, mi-e foame/ De bani și de glorie !*

Firesc, există și o mare doză de subiectivitate în demersul meu de astăzi. Și eu sunt născut în Sud, și eu am ajuns, într-o etapă a vieții, în București, orașul capitală a Sudului, centru al speranțelor și al dezastrelor. Zice Nicolae Crevedia:

București, București,/ Parcă-mi face parcă silă/ Metafizica-ți gentilă,/ Oropsitul nimănui/ Plâng sub negrele statui,/ Iar sub straiele boeme,/ Condici pline de poeme/ Târg de-arome și gunoi,/ Târg de târfe și copoi./ Că cu cât mai mult cobor,/ Mă înecă un obor/ De strigoi și de geambași./ Vis măestru, cui mă lași ?

Să treacă peste o jumătate de veac și să vină tot un sudist, iertați-mă, oameni buni, că mă citez pe mine, și să scrie:

București, rahat de câine/ pe marile bulevarde,/ gropi apocaliptice, gunoaie/ duhnind ca niște orhidee otrăvite/ într-o grădină perversă a sudului balcanic/.../ Cu intelectuali umiliți, ignorați și tăcuți,/ în mahalalele disperate de foame și de drog,/ Cu tineri ca lupii, urlând fără scăpare...

Acesta e Sudul, atâta speranță mai avem uneori, indiferent de timpul în care ne-am născut. Restul e speculație de doi bani, restul e demagogie, restul e democrație.

Dar noi, sudiștii, rămânem în utopia noastră, ca într-un Isarlâk al lui Ion Barbu, acolo, la mijloc de rău și bine, acolo unde visele pâlpâie ca niște flori firave de primăvară:

Răsăritul în Peninsulă,/ O grădină de roze, curate,/ Vara grea, ca din pensulă,/ Apusurile, niște asasinate./ .../ Și mai scoate pe-aici Pronia/ Pe după gratii și-n gări/ Fete, care ard în dragoste, ca niște țigări/ de Macedonia.

Apoi, reluând aroma Balcanilor, a pământurilor *de-acolo de unde ne duse Pronia/ unde femeile au părul/ ca tutunul de Macedonia*.

Și strigătul solar după o iubită bulgăroaică:

Cu negoț de ananase/ Înlesnit de-un vânt amic,/ Prin ostroavele helasse-/Și-n papuci și în işlic,/ Nu mi se mai aninase/ Gospoja de biurungic,/ Jivka, tânăra mătase.

Doamne, Doamne, suntem aici în tinda Levantului, ne sufocăm de frumusețe și de lene tandră, poezia aleargă prin sângele nostru.

Azi v-am spus încă o poveste. Numele ei, Nicolae Crevedia...

Titi Damian

FIUL DROPIEI de George Theodor Popescu – paradoxul – poartă către inefabil și imponderabil

Pe George Theodor Popescu l-am cunoscut cu vreo 7-8 ani în urmă, la serbările revistei *Sud* din Bolintin Vale unde regretatul Constantin Carbarău avea grijă să ne adune în fiecare toamnă, de Sf. Dimitrie Bolintineanu. Ba, chiar am trei cărți cu dedicație de la dumnealui, dar am dat rând zilelor, cum zice românul, și bine am făcut până la urmă, deoarece acum, am întregul, adică o antologie a Dropioiului, cum în glumă îl „alintă" Florentin Popescu „ot Chiojd."

Am cântărit, ca de obicei, cartea în palmă – destul de grea (514 pag.), dar m-am înarmat cu ambiție și cu răbdare, amintindu-mi spusele cronicarului, mie drag: „Biruit-au gândul să mă apuc de această trudă..." Încet-încet, această trudă mi-a stîrnit interesul, care s-a transformat în curiozitate, mai apoi în ambiție, iar în final, în satisfacție. Aveam în față un volum de poezie contemporană de prim raft. Inițial, am primit cu oarecare scepticism constatarea lui Florentin care, într-o cronică, răspunde la o întrebare firească: „De unde vine poetul ?" „Vine din Transilvania lui Goga și a lui Blaga, din Oltenia lui Arghezi, din Muntenia lui Nichita,... vine, de fapt, de pretutindeni, (din câmpie, de la deal și de la munte, ori din parfumurile primăverii, încărcate cu toate mirosurile." La finalul primei lecturi, subscriu aprecierii Domniei Sale: „George Theodor Popescu este un poet adevărat și singular". De asemenea, subscriu întrutotul și la opinia lui Bucurescu: „o carte de rang înalt." Afirmațiile fiind acceptate, urmează demonstrația...

Volumul *Fiul Dropiei* este o antologie de autor, apărută la Editura Tipo Moldova, Iași, 2012, colecția „Opera Omnia, poezie contemporană", cuprinzând poeme din cele șase volume publicate între anii 2000 și 2012. Chiar de la prima lectură integrală a volumului, i se dezvăluie cititorului cele șase trepte de evoluție, cu diferențierile de rigoare, atât la nivel tematic, dar mai ales prin variațiunile stilistice și de concepție, păstrându-se unitatea întregului prin motive literare și simbolistică, foarte bogată, cum ne vom strădui să argumentăm.

Primul volum, *La ruina luminii* (2000) are un motto sugestiv: „când ne-au durut cuvintele întâiu". Totodată autorul ne previne asupra absenței de vreo 30 de ani din literatură: „Treizeci de ani/ – nu am publicat nimic." (p. 418) Titlul volumului este oximoronic și-și dezvăluie sensurile ridicându-i vălul puțin câte puțin. Prima poezie ce deschide volumul, „Cotyso către Ama (Arpa ?)" dezvăluie tema principală a întregului ciclu – căutarea. Aici ia forma unei dulci dureri (cum ar spune Noica) al cărei refren vorbește despre o dragoste din care a rămas doar inefabilul: *! Tu îmbracă-te în anotimpul cu miez amar/ al despărțirii noastre/ și contemplă șerpii străvezii/ cum se spovedesc cu trupurile-n moarte*. Căutând, îi simte însoțirea în orice spațiu și timp s-ar afla, dar îl inspiră absența. Nu întâmplător poeziile sunt datate 1999-2000 și localizate: Bucuresci, Vânătorii Vlăsiei, Ukraina, Vrața, Ledenica (Bulgaria), Cernăuți, San Marino, Roma, Silistra, schitul Durău, schitul Sihăstria. *Scrisoarea unui centurion* este întruchiparea duioasei dureri a așteptării: *! o, am uitat să-ți spun:/ aici ca și la Roma,/ au înflorit salcâmii,/ la margine de drum./ ! e pace. Și mi-e dor.* (p. 28).

O inovație stilistică (inspirată !) a cestui volum o reprezintă utilizarea semnului exclamării la începutul poeziilor și al structuriilor corespunzătoare strofelor, făcând astfel posibilă accentuarea în surdină a durerii transmise pe calea aceasta și cititorului...

Ciclul *Treisprezece rosturi de zicere* păstrează temele și motivele anterioare, adăugând însă motivul lui Oedip, dar accentuându-le tonul meditativ: *Orb mi se sting cuvintele în sânge*. Aduce și o inovație la nivel prozodic. Cele mai multe poezii au strofe de cinci versuri, accentul emoțional căzând pe cel median: *cu Decabal/ sinucis la rădăcina cuvintelor,/ poezia mea-i o dâră subțire de sânge/ în iarba crudă/ ! jur-împrejur zori umezi*. Versul median de aici caută să se definească și să-și definească nichitian creația. Eu l-aș pune drept motto întregii antologii.

Ciclul *Schitul de iarbă* are în miezul său metefora oximoromică din titlu. Asocierea simbolurilor schitului (claustrare, pietate) cu iarba (efemeritate dar și perenitate) creează un Topos – perceput ca loc de odihnă unde, după căutările și disperările de până acum, poetul își leapădă *povara oboselii și adulmecă aerul proaspăt amirosind dulce*. Este un amestec de proză poetică (splendidă !) încărcată de puternice vibrații interioare, precum în propoziția: *Țipă-n mine singurătatea.*

Ruina luminii este un motiv literar încifrat, greu de pătruns, numai contextul îl lămurește, căci este vizibilă asociarea oximoronică („lumina" – simbol al primordialului și „ruina" – simbol al iminentei dezorganizări și degradări). Este prezent și în acest volum, dar cultivat cu tenacitate și în următoarele, devine astfel unul unificator al antologiei, pentru a susține eterna imponderabilitate a Eului, metamorfozat în Fiul Dropiei.

Și titlul volumului următor, *Cina pietrei* (2001) este incitant, tot prin asocierea oximoronică „cina" (spiritualitate desăvârșită) și „piatra" (veșnicie, trăinicie). De aici încolo, poemele nu mai au titluri, fiind codificate cu cifre romane. Eu le-aș spune tot atâtea „porți" deschise, cu băgare de seamă, pe rând, spre un spațiu mitologic ale cărui simboluri sunt: plutirea, inefabilul și imponderabilitatea, Văz-Duhul, Șarpele fantastic. Poezia devine mult mai reflexivă, ideea fiind ascunsă în paradox – devenit pecete, de acum încolo, a poeziei sale. În felul acesta, mitologizează neliniștile și inefabilul, căutând perfecțiunea creației, percepută ca himeră, ca absolut: *Doar în vis mi-e dat/ să ating Piatra Craiului.*

Fiul Dropiei (2002) („dropia" – pasăre greoaie de stepă care, în momentul decolării, pare că se smulge de pe pământ, și „fiul" – poetul metamorfozat) are două cicluri, fiind subintitulat *Între cerurile Vlăsiei și Piața Sudului*, cu intenția explicită de a pune față în față două ținuturi: unul magic, abstract, al Câmpiei și al Vlăsiei și altul concret, terestru – Piața Sudului (București).

În ciclul *Cerurile Vlăsiei* autorul încarcă spațiul poetic cu simboluri arhetipale: „noima dublei piramide", Șarpele Glikon. Prin alt simbol, Fiul Dropiei, își asumă biografic și identitar Câmpia, plonjează într-un timp primordial, căutând o ancestralitate pierdută. Dialogul cu Eul devine mai subtil, acesta își intensifică reflexivitatea. În acest mod, reinventează o realitate a cărei stare de grație este plutirea. Dialogul este contrapunctat de proză lirică pe care autorul o intitulează sugestiv „Porțile", tocmai pentru a sugera trecerea într-o altă treaptă, mai acută, a tensiunii lirice: *vino, m-am auzit strigat. Pe atunci nu aveam nume, eram numai fiul Dropiei.* Are doar senzația că trăiește în degradare, dar se zbate pentru a ieși din ea printr-un permanent dialog cu sine: *Frate, Fiul Dropiei, nu mă părăsi ! Vom șerpui împreună către cele nevăzute.* Începând cu acest ciclu se înmulțesc inserțiile metatextuale și intertextuale, lăsând impresia unei ușoare glisări spre un alt postmodernism, i-aș spune unul propriu.

În celălalt ciclu, *Piața Sudului* schimbă iarăși registrul stilistic. După ce în ciclul anterior autorul a cântat la harfă, acum mânuiește cu dexteritate și nervozitate țambalul, înlocuind versificația modernă și ruperile sale de ritm, cu versul clasic, căruia îi propune un lexic adecvat, transferându-și astfel neliniștile și frustrările în concret. Mânuiește cu dexteritate termenii argotici sau pe cei de la periferia vocabularului („șulfe", „tarabe", „grohăie", „demoazele", „sulemenit", „zbanghii", „rogozuri" etc). Dar mai bine să-l lăsăm tot pe poet: *Îmbătrâniți în politichie și exilați/ În verzi metehne deocheate,/ Foști negustori de cercevele,/ Șuchii – ce moace deșănțate ! ?* (LXI)

Tema principală a volumului este acum Poetul, mai precis permanenta sa frământare, căutând expresia care să-i încifreze ideea și, într-adevăr, a găsit-o: poarta ermetică pe care o deschide paradoxul. Cu cât frământarea este mai febrilă, cu atât căutarea este mai dinamică: *Cu frenezia Ultimului Poet/ Convertit – crizei/ corectam instinctul focului/ printr-o interogație agresivă* (XII). Faptul va provoca metamorfoza Fiului Dropiei într-un *Peregrinus Proteus/ – pregătit pentru întâmplări/ care sucombă în vis* (XIII).

Se naște un alt portret al acestuia, dacă avem inspirația să punem cap la cap versurile de început ale fiecărui poem: *Mă las în voia pietelor*(XIV); *Trăiam un timp sustras* (XXI); *Bag seamă* (XXII); *Aș fi preferat căderea la învoială ?* (XXV); *Am întâlnit îndoiala*.

În următorul volum, autorul revine la titlul-metaforă-simbol *Schitul de iarbă* (2008), adăugându-i subtitlul cu subînțelesuri, *Arheologia erorii*, dar îmbogățindu-l cu multiple semnificații. Volumul debutează cu o nouă și consistentă profesiune de credință,

(continuare în pag. 14)

NICOLAE CREVEDIA ȘI REVISTA „VIAȚA LITERARĂ”

Nicolae Scurtu

Biografia poetului, prozatorului, publicistului și traducătorului Nicolae Crevedia (n. 24 noiembrie 1902, Crevedia Mare, jud. Giurgiu – m. 5 noiembrie 1978, București), se impune a fi cercetată cu o mai accentuată rigoare, întrucât există unele sensibile diferențe între informațiile comunicate de poet și cele existente în documentele primare.

O sursă prețioasă de întregire și corijare a unor informații de ordin biografic și bibliografic o constituie literatura sa epistolară, existentă în arhive și biblioteci publice și particulare. Revelatoare sunt epistolele trimise lui G. Călinescu, Pompiliu Constantinescu, Perpessicius, Vladimir Streinu, Nichifor Crainic, Gib Mihăescu, Ion Al. Brătescu-Voinești, Pamfil Șeicaru, I. Valerian, Marta Rădulescu, Florica Mumuianu, Grig. Malciu și alții.

Epistolele și manuscrisele trimise poetului și prozatorului I. Valerian (1895-1980), care a condus și supervizat revista *Viața literară* (1926-1938; 1941), sunt extrem de valoroase întrucât, astfel, putem reconstitui *prezența* lui Nicolae Crevedia în paginile acestei publicații așa de interesante. Informațiile și mărturiile din aceste epistole completează, fericit, imaginea unui poet și prozator, ce se impun, astăzi, citit într-o altă cheie critică.

Știrile privitoare la *examenele* sale se referă la anii de liceu, pe care i-a petrecut în arhicunoscutul așezământ de cultură, Liceul „Sf. Sava” din București.

***

Crevedia, 9 octombrie [1]927
Iubite domnule Valerian,

Vine amicul Constantinescu în chestiunea despre care am vorbit. Vă rog foarte mult dacă se poate să-i dați suma despre care v-am vorbit întâi: 1400, reprezentând taxa completă de examen.

Sau cel puțin 1000. Cu aceasta, mă îndatorați foarte mult. Mai ales că acum sunt în preajma examenului.

Am credința că mă veți servi cu aceeași bunăvoință ca și altădată; de altfel, bugetul meu e astfel aranjat că această lacună ești mata chemat so acoperi. Și mi-ați și promis.

Iubite maestre, am dat să mi se cumpere de la București *Viața literară,* număr proaspăt, dar mi s-a spus că n-a apărut încă. Ce s-a întâmplat ?

Probabil că *Stampele*[1] vă răpesc prea mult din timp. Dă-i drumul, maestre, să nu creadă lumea, în frunte cu amicul dumitale, Nichita[2], că nu mai apare.

Vă promisesem un interviu bulgăresc. Întrucât sunt foarte ocupat, n-am dat nici unuia forma definitivă pe care aș fi dorit-o eu.

Vă trimit numai un crâmpei de traducere a unui mic studiu asupra *Artei bulgare contemporane,* pe care mi l-a scris în limba bulgară cel mai apreciat pictor și critic de artă al vecinilor noștri, Sirak Skitnik, atunci când i-am solicitat interviul.

Traducerea, cum vedeți, e în formă primă. Trebuie s-o mai revăd. Apoi, trebuie adecvată manierei interviului.

Restul convorbirii cu el, de asemenea prețios, este aici la mine prin hârtii. Bineînțeles, că vi-l trimit cu titlu de încredere, căci îmi făcea impresia că nu credeți că am vreun interviu. Asupra lor, vă poate da unele amănunte amicul. Vă trimit, în schimb, alte două traduceri, două poezii, pe care le consider definitive și cărora, dacă credeți oportun, puteți să le faceți loc în coloanele scumpei *Viața literară.*

Traducerile sunt destul de muncite. Poezia *Capricii*, în forma originală, este tot în versuri albe, și am tradus-o tot așa. Cealaltă, din Liliev, ca și prima, de altfel, observați că are anumite *repetiții* de cuvinte. știți că aceasta e una dintre caracteristicile simbolismului.

În sfârșit, sunt alese dintre cele mai bune poezii ale autorilor și cred că traducerile sunt destul de izbutite.

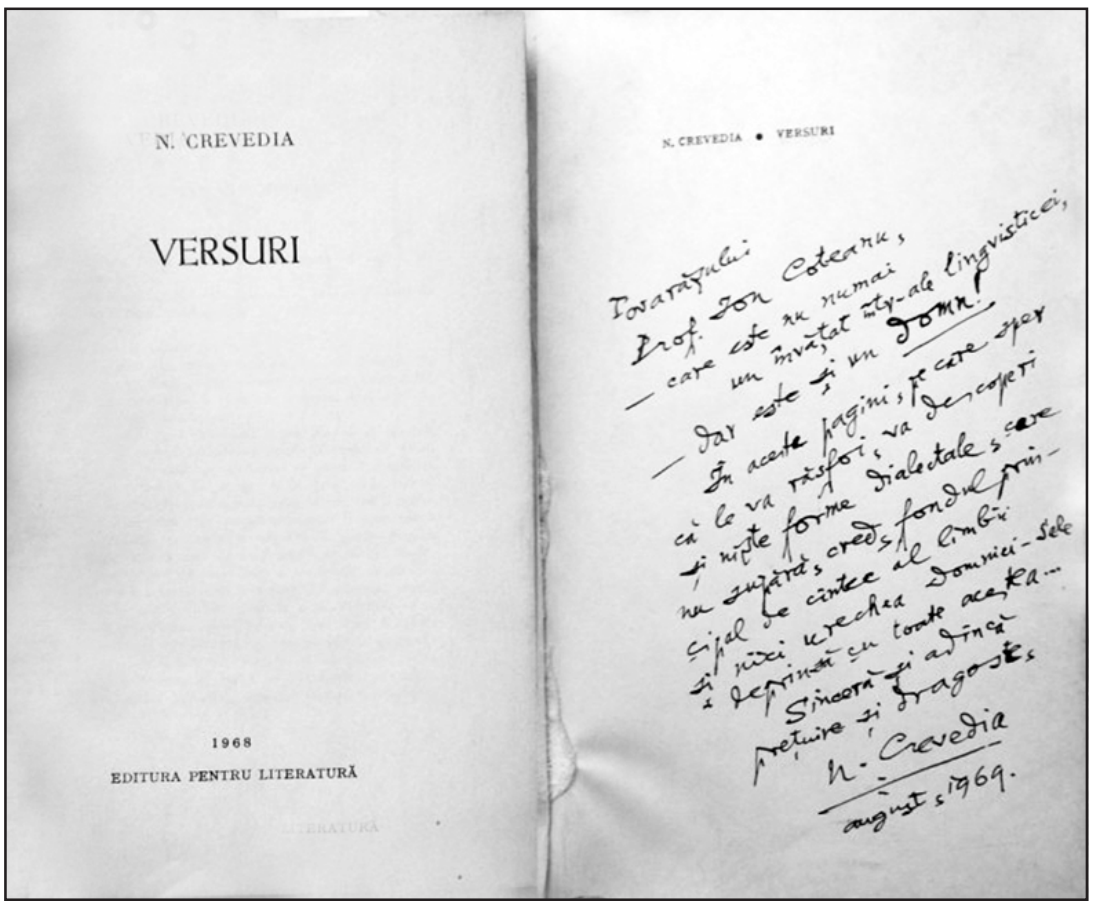
Iubite maestre, am citit în *Universul literar* cele trei poezii ale d[umi]tale. Mi-au plăcut mult, mai ales ultima.

Ce fac *Stampele ?* Ce face *Viața literară* ? Eu voi veni în București tocmai la examen. Până atunci nu pot veni. Spuneți, vă rog, salutările mele din inimă domnului Bădăuță[3]. El ce face ?

Cu acestea, rămân al dumitale, cu toată inima,
N.I. Christescu-Crevedia

[P.S.]1 Găsesc, de altfel, în cea mai mare parte din liricii bulgari, de azi, suavitatea și gingășia serafimilor lui Arghezi. Îți voi mai arăta eu ceva de *Dimcio Debelianov, Todor Traianov* sau *Liudmil Stoianov*. O poezie care se lipește de suflet ca mierea de floare de tei.

Știi că d[umnea]ta, în cele mai multe poezii, ai ceva din lirismul slav ?

N. Crev.

[P.S.]2 Interviurile, apoi, sunt voluminoase, cu ștersături multe etc.

Apropos: *Falanga* a reapărut ? Dar... *Sinteza* ?
N.C.

***

[Crevedia Mare], 1 sept[embrie] 1929
Scumpe maître,

Eu, precum te anunțam într-o ilustrată, am fost pe iulie la Sâmbăta de Sus. Mata pe unde-ai fost vara asta ?

Dragă maestre, de vreo trei ani mă ții cu vorba că mă cinstești și-mi faci plăcerea unei vizite. Cum cred că ai terminat cu concediul, te rog să te achiți de făgăduială. Ai mașină, tot.

Ieși, de pildă, la șoseaua Cotroceni (*Bacovia*) și iei direcția Ciorogârla – Bolintinul din Vale – Malu Spart – Crevedia Mare.

În Crevedia, din centru, apuci la stânga (șoseaua Giurgiului, fostul primar) până la vale, la o casă nouă pe dreapta, puțin mai-nainte de secția de jandarmi.

Să te aștept duminica viitoare ? Când vii, m-anunți dinainte, te rog. Poate să plec undeva.

Eu lucrez în prezent, între altele, la *Antologia bulgară*[4] căci am aranjat să apară toamna aceasta.

Adu-mi, te rog, și o colecție a *V[ieții] l[iterare]* de la început până la zi. Eu o am pe sponci.

Cu aceleași limpezi sentimente,
N. Crevedia

[Domniei sale domnului I. Valerian – *Viața literară,* Strada Agricultori, nr. 78, București].

***

[Crevedia Mare], Luni, 29 septembrie [1]929

Scumpe maître,

Întrucât mai am de pus la punct ceva aici, pe care le vei vedea și d[umnea]ta, cu regret te anunț că voi sosi joi negreșit, în loc de luni, precum am anunțat în telegramă.

Chestiunea e tot în legătură cu bulgarii. Mai ales că *V[iața] l[iterară]* va să apară tot sâmbăta asta. Ai făcut ceva aranjamente noi cu ea ?

Ce s-a făcut, de pildă, cu faimoasa gazetă a editurilor ? Tot succesul și toate cele bune în legătură cu tipografia *Vieții literare !* Îmi pare nespus de bine că nu vom mai fi siliți să umblăm de colo colo cu *titlul* și clișeele în ghiozdan ! !

Distinse salutări de la sora mea. Pe joi, dragă maestre.
Toată stima și dorul,
N. Crevedia

[P.S.] Eu sunt bine. Spune lumea că m-am îngrășat ca un... dobitoc ! Eu nu cred, se-nțelege. De ce n-ai venit vara asta p[e]-aici ?

Te-am așteptat în fiecare duminică.
Crev[edia]

***

[Crevedia, 5 octombrie 1931]
Dragă maestre,

Eu sunt bine pe-aici. Mata ce faci ? Ai scris romanul[5] ? Ce mai pregătești ?

Mi-a spus cumnatul că pui la cale o nouă întreprindere revuistică sau de gazetărie și că ai dori să mă vezi.

Pe la 15-16 oct[ombrie] vin la București, ca de obicei, voi veni să te vizitez.

Ce s-a făcut *Viața literară* astă vară ? A mai apărut numărul acela ? Dacă iese până vin eu la Buc[urești], pune te rog articolul acela despre *Epigramele* lui Neicu și despre cartea lui Pas. Mulțumesc.

Salutări distinse și devotate,
N. Crevedia

[P.S.] Când voi veni, vin cu sacul plin de surprize literare. Dacă ai avea timp să-mi scrii două rânduri pân[ă] atunci, ți-aș fi foarte recunoscător.

N.C.

[Domnului I. Valerian – *Viața literară*, Strada Agricultori, nr. 78, București, IV]

***

Crevedia Mare, 1 noi[embrie] 1934
Iubite domnule Valerian,

Pentru duminică, 4 noiembrie, cred că vom avea cinstea și plăcerea deosebită să vii pe la noi, pe la Crevedia Mare, să ne vizitezi.

Eu voi veni sâmbătă în Capitală, duminică voi veni dimineață la S[ocietatea] S[criitorilor] R[omâni], și de aci, pe la ora 13, când se termină, vom pleca împreună spre Crevedia, cu mașina d[umi]tale, aceea mică. O mai ai și acum, nu ?

Eu aștept cu plăcere ziua când te vom avea în mijlocul nostru. Voi căuta să te văd și sâmbătă.

Cu căldura vechilor sentimente.
N. Crevedia

Note:

Originalele acestor epistole, inedite, se află în biblioteca poetului și prozatorului I. Valerian din București.

1. I. Valerian – *Stampe.* [*Versuri*]. [București, 1927], 106 pagini.

2. George Nichita (1899–1968), poet și publicist. A editat revista *Sinteza* (aprilie 1927 – decembrie 1928) împreună cu G. Călinescu.

3. Alexandru Bădăuță (1901–1983), cronicar literar, prozator și memorialist. A colaborat și la revista *Viața literară.*

4. Nu a publicat această antologie.

5. Trimiterea se face la romanul lui I. Valerian *Cara-Su,* care apare în anul 1934.

[Sursa imaginii: Internet]

O chestiune de orgoliu: Bolintineanu vs Bolintineanu

Vasile GRIGORE

Rafinatul domn Mihai Dimitrie Sturdza, coordonator și autor al monumentalei lucrări enciclopedice *Familiile boierești din Moldova și Țara Românească*, pus în fața întrebării „Cine era boier ?" și în subsidiar „Ce familii sunt calificate spre a figura în volum ?", a dat un răspuns pe cât de surprinzător, pe atât de just: „se socotește familie boierească acea familie al cărei nume se găsește în lucrările genealogiștilor români, care au desemnat-o ca atare și i-au alcătuit spița de neam" (vol. 1, p. 15). Citând din *Dicționar al științelor speciale ale istoriei* (București, 1982, p. 221), o spiță de neam este „o variantă a tablei descendenților, apărută ca urmare a regimului juridic de patriarhat și care indică succesiunea generațiilor numai în linie masculină".

Deși materialele publicate privitoare la genealogia familiei Bolintineanu se pot număra pe degetele de la o mână, datorită ascendenței, prestigiului și funcțiilor ocupate de unii din aparținătorii ei, a fost considerată și o acceptăm și noi ca pe una boierească. Fiind încă multe aspecte de clarificat, studiile amintite pot fi luate în considerare numai ca niște schițe, încercări, rămânând cale lungă până la alcătuirea unei monografii. Neclarități, aprinzând înflăcărate polemici, aveau, după cum vom vedea, chiar purtători ai numelui Bolintineanu dintre cei mai documentați.

„D-nii C. Șt. Bolintineanu și Ath. Șt. Bolintineanu, au adresat direcțiunei ziarului *Epoca* următoarea scrisoare:

D-lui director al ziarului *Epoca*,

A uzurpa un nume sau a-și substitui titluri patrimoniale de familie este fapt incorect de ultimul grad, căci el constitue un furt de drepturi civile de care se poate face uz în detrimentul intereselor materiale și morale ale familiei spoliate.

Din nenorocire pentru neamul nostru, care nu a izbutit să-și oțelească caracterul pentru viața politică mai înainte de a fi copleșit de cosmopoliți, acel soiu de dezertori ai Neamului în sufletul cărora civismul, cel mai dulce sentiment al inimei omenești, este mort ! Înverșunarea ce se desfășură în luptele de partide atât de mult încât nu văd că prin acțiunea lor pasionată încurajează *îndrăzneala* și dar, nerușinarea elementelor declasate care caută să parvie cu orice preț în detrimentul valorilor încercate dar modeste fie chiar prin furtul prestigiului ce inspiră numele unei familii venerată de secole pentru virtuțile ei și pentru jertfele ce a depus pe altarul patriei.

În acest ordin de îndeletniciri indiscrete s-a publicat în coloanele ziarului *Epoca* de la 16 și 23 iunie anul curent două afirmațiuni categorice care, fiind de o fundamentală contradicție nu dau nici o soluțiune diferendului și anume:

1) Subscrișii pretind că persoana care a fost decorată și în același timp numită în consiliul județean Ilfov sub numele de Mihail C.I. Bolintineanu, este un uzurpător al numelui familiei noastre și că această persoană, prin părintele său, este descendinte direct din răposatul Ioniță Căpriță care, nu s-a intitulat Bolintineanu decât la moartea lui, cu ocazia testării în 1892 și aceasta împins de fiii lui cărora le era rușine, ca și descendenții lor să se numească Căpriță, coborâtor și el din Jane rakierul, pripășit, ca toți grecoteii în aceasta ospitalieră țară și apoi înrudit prin căsătorie cu familii de plugari din satul Drugănești-Palanga, unde se mai găsește și astăzi rudenii prin alianță și apoi a venit în Bolintin cu ocazia căsătoriei în anul 1832.

2) Persoana decorată și numită membru în consiliul județean de Ilfov, pretinde și afirmă că Noi sântem din satul Mârșa, fără nici un nume de familie și că Noi, iar nu d-sa, am uzurpat numele de Bolintineanu care, de drept aparține numai familii sale.

Pentru stabilirea adevărului nu tindem, domnule director, să deschidem aci o polemică asupra acestei, să-i zicem, controversă și mai puțin asupra epitetelor și calomniilor ce debitează. Aceasta ni se va impune, poate, pentru a dezveli turpitudini, daca nevoie publică o va reclama. Intenția noastră este numai să propunem următorul rămășag care dă o soluțiune.

Antagonistul nostru, d. Mișu C.I. Căpriță, care a fost decorat și numit membru în consiliul județean de Ilfov sub numele de Bolintineanu, să dovedească autentic înaintea primului președinte al Curței de apel, pe care-l propunem ca arbitru că: Numele Bolintineanu și moșia Bolintinu a aparținut și aparține de drept numai familiei sale din timpuri străvechi după cum afirmă; și aceasta dovadă ne mulțumim s-o facă nu pentru timpuri străvechi ci, numai pentru un secol. În acest caz, adică dacă va dovedi afirmările sale, Noi ne osândim a suferi următoarele penalități:

a) Să declarăm Urbi et Orbi, prin mijloacele ce ni se va indica că sântem niște impostori;

b) Fiindcă ni s-a încredințat și faptul se confirmă prin scrisoarea sa din ziar, că de câte ori persoana decorată și făcută consilier județean a adus în comună prieteni și rude, care nu-i cunoșteau genealogia, i-a dus și la mormântul poetului Bolintineanu pentru a-și da o valoare sieși, fudulie inofensivă de altfel, deoarece aureola unui geniu nu a acoperit niciodată turpitudinele familii, noi ne luăm angajamentul să renunțăm la numele nostru de Bolintineanu și să adoptăm pe acela ce ni se va da;

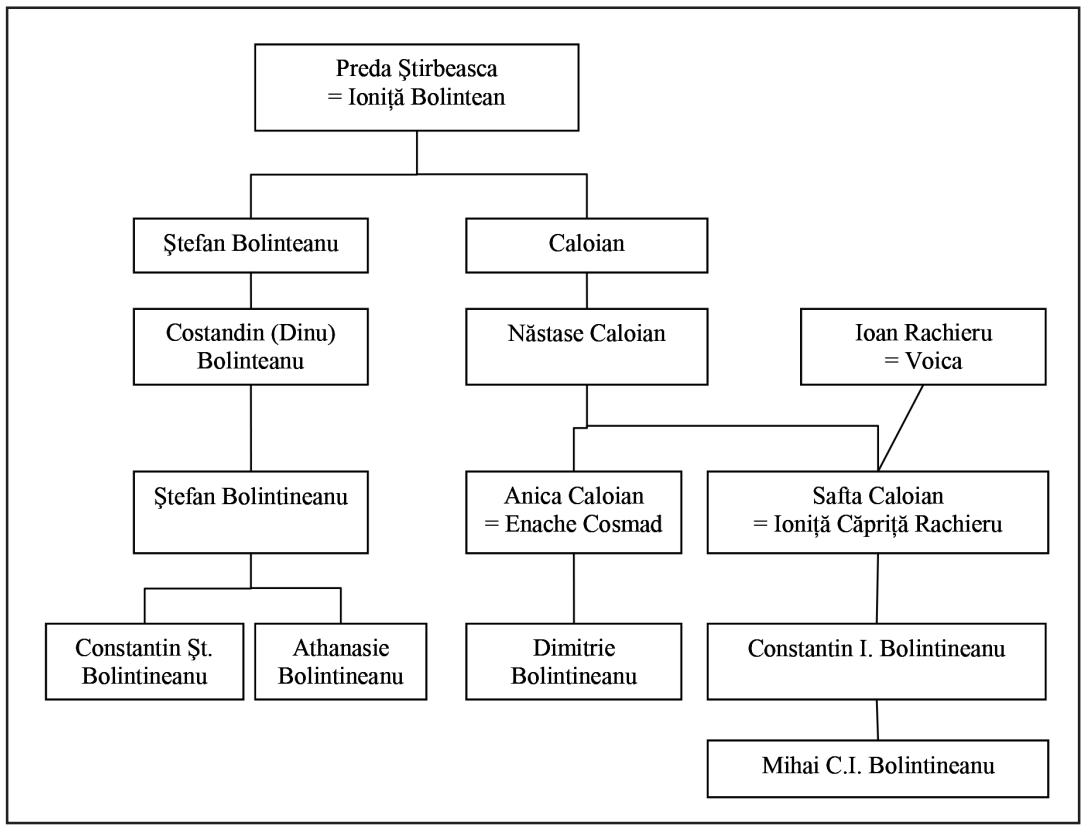
c) Să cedăm gratuit, persoanei decorate și numită în consiliul județean, pentru a-i cruța zvârcolelile în care se zbate și iscusința la care se dedă acest decorat membru în consiliul județean de Ilfov, pentru a tot amâna rezolvarea procesului de revendicare ce i-am intentat, tot ceia ce posedăm ca proprietate și ca morminte ale familii Bolintineanu, în comuna Bolintinu din Vale.

Dacă însă, acest decorat membru al consiliului județean nu va putea dovedi străvechia lui genealogie de Bolintineanu, să fie obligat, pur și simplu, ca atât el cât și neamul lui întreg să nu mai iscălească cu numele de Bolintineanu, ci cu acela de Căpriță Iane rakierul, nume care totuși, dacă va fi purtat cu onorabilitate, iar nu terfelit, îi va face cinste.

Nu-i cerem să ne cedeze nimic din Bolintin, pentru că nu are aci decât beneficiul de la lucrativa însărcinare ce-i dă, pe spinarea creditorilor, așa vor legile noastre morale în aplicarea lor, calitatea de sequestru judiciar al unei proprietăți grevată prin ipoteci la de zeci de ori valoarea ei, cauza pentru care nici nu se poate urmări de mulțimea de creditori ipotecari.

Nu cerem nici să renunțe la nimica, pentru că nu alergăm după noroc sau iscusința la jocul de cărți.

Așteptăm una lună de zile, după care vom complecta.

Cu cea mai distinsă stimă,

C. Șt. Bolintineanu; Ath. Șt. Bolintineanu." (*Adevărul*, nr. 7838, 8 iulie 1911, p. 2.)

Răspunsul consilierului decorat cu Ordinul „Coroana României" este usturător:

„Domnule Director,

Printr-o scrisoare, semnată de C. Șt. și Ath. Șt. Bolintineanu, publicată în ziarul *Adevărul* cu no. 7838 și 7839, am fost atacat în dreptul meu de a purta numele Bolintineanu, încercându-se, în același timp, a-mi știrbi, prin insinuațiuni perfide, situațiunea morală, în scopul vădit de a-mi înstrăina încrederea și simpatiile ce am știut să-mi câștig prin actele mele sociale și politice.

Față de d. Ath. Șt. Bolintineanu, am recurs la o cale de satisfacțiune care-și va primi în curând soluțiunea. Până atunci convenienta cere ca să nu mă ocup de persoana d-sale.

În ce privește pe C. Șt. Bolintineanu, primar pripășit din nenorocire în comuna Bolintin, unde este moșia mea părintească, situația sa, din punctul de vedere al regulelor de onoare, este cu totul excepțională. D-sa este descalificat prin senilitate și moralmente din cauza unor fapte care-l scot din rândul celor cari au dreptul să atace sau să se apere în mod loial. Insultele ce un astfel de individ proferează la adresa mea sânt acte de inconștiență senilă, cari pe mine nu mă ating, iar pe autorul lor îl țin la bariera declasaților morali. Am așteptat o lună pentru ca să-și complecteze elucubrațiunile sale, după cum făgăduise în scrisoarea citată mai sus. Răspunsul meu, pentru a nu da loc unei polemici repetate, l-am subordonat acestei condițiuni.

Pentru ca să se vadă ce fel de Bolintineanu este calomniatorul meu, reproduc ad-literam conclusiunile următorului rechizitor:

Noi procurorul general al Curței de apel din București,

Văzând că din complectul actelor de instrucțiune făcute în cauză, rezultă probe și indicii suficiente de culpabilitate în sarcina lui C. Șt. Bolintineanu primarul com. Bolintinu din Vale, ca agent provocator de comiterea falșului în chestiune, falș consistând în faptul că la actul de cununați no. 15 s-a radiat ce era scris mai înainte și s-a scris cuvântul Bolintineanu, iar în condica de înmormântări la actul de moarte no. 16 s-a radiat de asemenea ce era scris și s-a înlocuit cu cuvintele Ștefan Bolintinu.

Văzând că faptul săvârșit de inculpatul C. Șt. Bolintineanu este prevăzut și pedepsit de art. 47 comb. cu 125 cod penal. Văzând art. 233 procedura penală.

Restituim dosarul și cerem de la onor. Cameră de punere sub acuzare, ca prin deciziunea ce va da, să binevoiască a declara că este loc de a trimite în judecată corecțională pe C. Bolintineanu major, Primarul com. Bolintinu din Vale etc.

Făcut azi, 10 mai 1911. Procuror general C.I. Protopopescu.

Prin urmare, din acte oficiale, nu din simple afirmațiuni mizerabile, se constată nerușinarea elementelor declasate cari caută să parvie cu orice preț în detrimentul valorilor încercate dar modeste (?): pentru ca să întrebuințez fraza lui bombastică.

Iată modestia și virtuțile cetățenești ale primarului din Bolintin, care cu astfel de acte vroește să-și făurească un arbore genealogic de adevărat Bolintinean.

Acum iată și actul de naștere pentru ca să dovedesc ce fel de Bolintineanu sunt eu.

Primăria comunei București. Oficiul de Stare Civilă,

Extract din registrul actelor pentru născuți pe anul 1877, No. 36; din anul una mie opt sute șaptezeci și șapte, luna ianuarie, ziua opt, la orele douăsprezece meridiane.

Act de nașterea copilului Mihail, de sex masculin, născut la șase ale cor[entei] luni, la orele cinci ante-meridiane, în orașul București, la casa părinților din strada Brazilor no. 3, fiu al d-lui Costache I. Bolintineanu, de ani 41, de profesie proprietar și a d-nei Vasilichiea C.I. Bolintineanu, de ani 28, după declarațiunea făcută de Marița Dumitrescu, de 45 ani, moașe, str. Artei no. 22, care ne-a prezentat copilul.

Martorii au fost: d-l Ioanu Hagiopolu, de ani 45, de profesie funcționar, din strada Apolodor no. 11 și d-l Nicolae Stan, de ani 65, de profesie camerist, din strada Radu Vodă no. 2, cari au subscris acest act, după ce li s-a citit împreună cu noi și cu declaranta.

Constatat după lege de noi, Niță Sachelariu, cons. al comunei București și Oficier al Stării Civile, circ. IV, nici un martor n-a știut subscri.

Declarant: (ss) Marița Dumitrescu. / Martori: (ss) I. Hagiopol, (ss) N. Stan. / Oficier al Stării Civile (ss) N. Sachelarie.

Dat conform registrului la 8 ale lunei iulie anul 1911. No. 11513, 8 iulie 1911.

Ori, dacă tatăl meu se numea Bolintineanu la nașterea mea în 1877, cum poate susține afirmațiunea detractorul meu, că și-ar fi adoptat acest nume, numai în anul 1892 când a murit, îndemnat de urmași, cărora, după zisa virtuosului primar le-ar fi fost rușine de a se numi Căpriță ?

Și de ce adică ne-ar fi fost rușine de a ne numi Căpriță – poreclă dată unui moș al meu, moșnean din Bolintin ? N-ar fi sunat oare bine: Mihail C.I. Căpriță ?

Numele în țara noastră e adevărată podoabă decât atunci când acel ce-l poartă știe să-l facă respectat. Situațiunea morală de care mă bucur astăzi, ar fi fost aceeași pentru M.C.I. Capriță om cinstit și care probabil ar fi fost, întocmai ca M.C.I. Bolintineanu, ales în consiliul județean și numit ofițer al ordinului „Coroana României".

Porecla de Căpriță aduce aminte de un om de bine, care a zidit în întregime cu spezele sale frumoasa biserică din comuna Mârșea, precum tatăl său, în aceieași condițiuni a construit biserica din comuna Stoinești-Florești, iar tatăl meu, în afară de multe acte de binefaceri, a înzestrat, împreună cu răposatul Poenărescu, comunele Bolintin și Poenari cu marele spital județean înalțat la hotarele acestor comuni. Acești oameni, străbunul și tatăl meu și-au arătat dragostea de țară și neam prin fapte cari oglindesc și astăzi virtuțile lor cetățenești și nu meritau injuriile unui nemernic care nu are la activul său decât spoliațiunea țăranilor din comună și falșurile în actele publice și private.

Dar dacă familia mea nu are dreptul de a purta numele de Bolintineanu, există o lege a numelui și ofer lihnitului meu antagonist toate cheltuelile pentru a ne acționa în judecată cu obligațiunea pentru el, în caz de va pierde procesul, să nu continue mai departe să necinstească numele de Bolintineanu și să și-l reia pe acela de Mârșeavu Moacă, pe care l-a avut înainte de a fi gonit cu pietre din satul Mârșea, nume care desigur i-ar sta foarte bine, fiind predestinat pentru un astfel de individ.

(continuare în pag.13)

File din Arhiva Comisiei de împăciuire

[nr. reg.: Sfatul Popular al Comunei Bolintin Vale / Comitetul Executiv / Nr. 2563 / 1964-luna XI-ziua 3]

Miliția Raionului Titu / Post Miliție Bolintin Vale / nr. 309 din 29 Oct. 1964

Către Sfatul Popular al Com. Bolintin Vale

Comisia de înpăciuire

Vă trimitem alăturat reclamația numitului Berbecel Ștefan din acesată Comună unde reclamă pe nepotul său Berbecel Gh. că în mai multe rânduri la lovit și că îl amenință, în același timp face și el amenințare în scris că îl va omorî în legitimă apărare. Rugăm a fi chemați ambi în fața Comisiei, unde voi participa și eu, pentru a căuta să rezolv litigiile dintre aceștia și a fi trași la răspundere despre faptele lor. Rog a fi anunțat de oare ce în această reclamație sînt și eu calomniat de către Ștefan Berbecel.

șef post B.V. (Plut. Neacșu)

[3.XI.1964. Nu este de competința Comisiei de împăciuire. / Secretar (s.i.)]

Țigani la scăldat în Bolintinul interbelic

***

[Se va repune la comisia de împăciuire, fiind caz de amenințare între rude și loviri simple. Plut. Neacșu]

22 oct. 1964

Tov Șef

Subsemnatul Ștefan Berbecel din com. Bolintinu din Vale, Raion Titu, Reg. București, vin prin această plângere să vă aduc la cunoștință urmatoarele:

Dacă Gheorghe O. Berbecel va mai intra în curtea mea sau peste mine în casă așa cum a mai intrat altă dată și nu i sa făcut nimic de Dv. în legitima apărare a veți mele va fi mort.

Nici în vedere nu iați spus să se astâmpere. Veți vedea unde are să iasă această poveste când Dv. lăsați criminali să facă ce vrea.

Peste 20 reclamații vam făcut în 2 ani nici habar nu a avut nimini.

Aceasta va fi înregistrată în arhiva Dv. că vam pus în vedere.

Cu supus respect,

Ștefan Berbecel.

Tov. Șef al Postului de Miliție Bol. Vale, R. Titu.

***

[Dată în fața noastră. Plut. Neacșu]

22.X.1964

Declarație

Subsemnatul Berbecel Gheorghe declar că nu am nimic cu Ștefan Berbecel, nici numam luat niciodată de el, dar știe toată lumea din comună că acest om nu e normal. Eu nepotul lui și să ține mai mereu de capul familii mele, dă dracului și înjură soțica în lipsa mea fincă eu lucrez în Provincie. Eu subsemnatul Berbecel Gheorghe declar că nu am nimic cu acest om, dar el să nu mai să ea de familia mea când sunt plecat.

Trăiască lupta pentru Pace.

Gheorghe Berbecel.

[Notă: Materialele provin din Arhiva prof. Ion Carbarău. Textul păstrează grafia originală.]

O chestiune de orgoliu: Bolintineanu vs Bolintineanu

(urmare din pagina 12)

Familia mea are dreptul la numele ce-l poartă prin vechea ei descendință din moșneni, proprietari străvechi în Bolintin; afirm că amoralul primar nu se trage din nici un moșnean din localitate și că n-are moștenire nici un petic de pământ în Bolentin, tot ce posedă în comună este o jumătate de loc și pe care acum în urmă iscusitul primar l-a vândut comunei pentru suma de lei 6000 !

Nu m-am lăudat niciodată a fi rudă cu Dumitru Bolintineanu, căci atunci ar fi trebuit să mă numesc Cosmad, adevăratul nume al marelui scriitor, el fiind fiul plugarului macedonean Cosmad, după cum ne arată istoria și autorul Pantazi Ghica în scrierea sa *Trei bohemi români*. Desfid însă pe C. Șt. Bolintineanu să probeze cu documente nefalșificate înrudirea lui consanguină cu geniul României. A avea o rudă la al 7-lea neam, care s-a căsătorit cu o soră a poetului, nu constituie un titlu de familie. Deprins însă ca prin înrudiri să-și găsească beneficii, a crezut că o alianță atât de vagă cu poetul Bolintineanu i-ar constitui o aurolă, precum un incest i-a agonisit o sta- [lipsă din textul original; n.m.]

Detaliile prea scabroase le las în socoteala bătrânului mârșav, nu am nici o mulțumire să-l scobor mai jos de cât se găsește. Acest libidinos octogenar și-a vândut trupul, și-a vândut conștiința, a debutat prin a fi strângător de oase și în urmă speculând asupra partidelor politice, înjosindu-se și mlădiindu-se după trebuință, a reușit să se fixeze ca primar și stăpân pe arhive[le] comunei Bolintinu, unde a plăzmuit actele de stare civilă și de posesie.

Judece oricine, cât îi șade de rău acestui acumulator de murdării, să se erijeze în censor al numelui de Bolintineanu, el aduce o injurie tuturor ce-l poartă cu cinste și demnitate, indiferent dacă sunt din Macedonia, din Mârșea sau din Bolintin. Acești din urmă nu primesc, ca purtător de steag, pe un samsar veros, pe un falsificator de acte, pe un incestuos criminal.

În ce privește iscusința mea la joc de cărți, mi-a servit într-adevăr de a realiza câteva milioane cu jertfa a mii de victime a căror orfani au fost adoptați de filantropul Moacă; iar lucrativa însărcinare de sequestru judiciar al succesiunei, rămasă de la tatăl meu, declar, urbi et orbi, că, cu toate că nu primesc nici un onorariu și că, pe de altă parte, compturile ce am prezintat la finele fiecărui an au fost întotdeauna omologate de tribunal, beneficiile ce am realizat au fost extraordinar de mari, încât toți comoștenitorii și creditorii sărăcind au emigrat în alte părți ale lumei.

Va pricepe fiecare că, colosala mea avere câștigată în acest mod, mi-a îngăduit după ce am fost ales în consiliul județian să declar categoric d-lui prefect de Ilfov că renunț la orice onorarii diurne și indemnizațiuni și că înțeleg a-mi îndeplini mandatul fără nici o răsplată materială. Pe când desinteresatul primar, care a găsit mijlocul să vânză comunei o jumătate de pogon cu prețul de 6000 lei nu poate să renunțe sărmanul de a-și asigura anual suma de 960 lei trecuți la art. 7 al bugetului comunei rurale Bolintinu din Vale cu titlul de cheltueli de deplasare și reprezentare !

N-ar fi trebuit poate să răspund, un singur cuvânt la inepțiile tristului personagiu, dar fiindcă abjectul principiu „Calomniați cât de mult căci va rămâne ceva" servește din nenorocire câteodată scopul bârfitorilor, am găsit de cuviință pentru edificarea celor ce nu mă cunosc, să restabilesc adevărul.

Primiți vă rog domnule director, încredințarea distinsei mele considerațiuni.

M.I.C. Bolintineanu." (*Adevărul*, nr. 7881, 21 august 1911, p. 2.)

După urmărirea înflăcăratei dispute, în care am văzut amestecat și numele marelui poet Bolintineanu, venim cu o seamă de lămuriri ce pot interesa.

Înainte de toate se cuvine o scurtă descriere a contextului în care se desfășoară acțiunea. Din punct de vedere politic, chestiunea este destul de clară: Constantin și Athanasie erau liberali, iar Mihai era conservator. La începutul anului 1911, guvernul Brătianu (liberal, de bună seamă) demisionează, fiind înlocuit de conservatorii lui P.P. Carp. Urmând cutumei românești „la guvern nou, oameni noi", Mișu Bolintineanu este răsplătit în felul descris mai sus, spre ciuda oponenților liberali. În vremea cât fusese primar liberal, C-tin Șt. Bolintineanu condusese un amplu program de lucrări edilitare în localitate: renovase și lărgise biserica, reînhumase rămășițele Poetului sub monumentul înălțat de Storck, investise în infrastructura târgului comunal etc. A avut grijă să consemneze toate acestea într-o pisanie pe care o va așeza în tinda bisericii Adormirea Maicii Domnului. Încă mai mult, făcuse ample cercetări prin arhive și documentele familiei pentru întocmirea unui arbore genealogic, ale căror rezultate (parțial publicate) se păstrează în biblioteca domnului Radu Costinescu și din care Asociația noastră posedă o copie.

Constantin și Athanasie erau fiii lui Ștefan Bolintineanu, care era fiul lui Costandin (Dinu) Bolinteanu (vă rugăm să rețineți: *Bolinteanu*, nu Bolintineanu). Tatăl lui Dinu s-a numit Ștefan Bolinteanu, iar bunicul Ioniță Bolintean. Acesta din urmă, Ioniță, se căsătorea la 1725 cu Preda Știrbeasca, ce îi aducea ca zestre moșii la Mârșa (Vlașca) și Știrbești (lângă Bolintin). În jurul acestui Ioniță, căruia i s-a spus Bolinteanu din motive nu tocmai clare, construiește o legendă C-tin Șt. Bolintineanu în studiul său genealogic, unde îi stabilește originea într-un ipotetic sat Balint din Maramureș, de unde ar fi venit în Țara Românească, hăt !, în vremea voivodului Radu Mihnea (? !). Adevărul este mai prozaic, Ioniță avându-și originea în Giulești Vâlcii. Să reținem că, numai prin soția lui, prin Preda, urmașii i se pot revendica dintre Știrbești, moșnenii de lângă Bolintin. De asemenea, că numai urmașii lui Dinu Bolinteanu își vor zice Bolintineanu.

Mihai era fiul lui Constantin I. Bolintineanu, care era fiul lui Ioniță Căpriță Rachieru. Acest Ioniță era fiul Ioan (Iane) Rachieru și al Voicăi, care posedau, tot ca zestre, moșie în același Știrbești, în partea dinspre hotarul nordic, numită Palanca. Așadar, Ioniță Căpriță Rachieru era moșnean Știrbescu, deși părinții îi locuiau în Palanca. Pe la anul 1832 el se căsătorea cu Safta (alintată Tița; m. 17.10.1877), fiica lui Năstase Caloian, care îi aducea ca zestre o bucată de moșie în Știrbești, de această dată în partea dinspre hotarul sudic, cea care se învecina cu Bolintinul și în care stăpâneau și „adversarii". Iată cum fiul lor, Constantin, care și-a zis Bolintineanu, putea revendica titlul de moșnean Știrbescu atât pe urma tatălui, cât și pe a mamei.

Vom reveni asupra subiectului, sperând să nu plictisim sau, mai rău, să provocăm confuzie. Aceste detalii de împărțire a proprietății și genealogice ne ajută să înțelegem corect ceea ce nici măcar eroii noștri nu mai puteau.

În privința înrudirii cu marele om de cultură Dimitrie Bolintineanu, de care Mihai era acuzat că „face caz", replicând la rândul său prin „înrudirea de a șaptea spiță" a oponenților, vom spune ceea ce deja se cunoaște din cercetările biografilor poetului: Tănase (unchiul lui Constantin și Athanasie) a fost căsătorit cu Ecaterina Cosmad (sora poetului). Mai este însă și o altă linie de sânge, mai puțin cunoscută, despre care vom vorbi în continuare.

Preda Știrbeasca, din căsătoria ei din 1725 cu Ioniță Bolintean, pe lângă Ștefan (străbunicul lui Constantin și Athanasie) a mai avut un fiu, Caloian. Făcând o paranteză, pe acest strămoș Caloian, ajuns căpitan, îl cântă Dimitrie Bolintineanu în poeziile sale. Revenind, căpitanul Caloian, care-și împărțise moșiile de la Mârșa și Știrbești cu fratele Ștefan Bolinteanu, l-a avut fiu pe Năstase Caloian, despre care am făcut vorbire mai sus. Năstase Caloian (așa îl găsim trecut în actul de deces al fiicei sale Safta, soția lui Ioniță Căpriță Rachieru), dacă nu cumva a mai avut vreun frate numit Atanasie (documentele sunt foarte încurcate în această privință), este și tatăl Anicăi, mama lui Dimitrie Bolintineanu. Prin urmare, în privința înrudirii cu poetul, Constantin și Atanasie îi erau veri al III-lea, iar Mihai îi era nepot de văr primar. Din păcate, nici unul dintre ei n-o mai știa !

În privința „testării din 1892", se referă la testamentul lui C-tin I. Bolintineanu (tatăl lui Mihai), care, încetând din viață în acel an, „pe urma sa a rămas ca avere: moșiile Bolintinu din județul Ilfov, Cărpenișul din Dâmbovița, Mârșa și Dărăștii din Vlașca, via Gorganul din Muscel, o povarnă și un han în comuna Bolintin, cum și două imobile în București, str. Bradului no. 3 și 5". Fiind grevată de uriașe datorii, la 6 septembrie 1903 sunt numiți „ca sequeștri judiciari d-nii George G. Mironescu și Mihail Bolintineanu, fără onorariu". (*Curierul judiciar*, an XII, nr. 61, 28 septembrie 1903, p. 531-532)

În privința infracțiunii de fals în registrele de stare civilă ale comunei Bolintin Vale, deși le-am cercetat în amănunt, n-am putut să ne dăm seama la ce „plastografie" se referă Mihai C.I. Bolintineanu. Ștefan Bolintineanu a murit în București, la 29 martie 1881, în vârstă de 76 de ani, iar actul său de deces a fost emis de această primărie (culoarea verde, nr. 318; SMBAN, *Colecția Stării Civile*, decedați/1881) și nu de cea din Bolintin.

Atât de grava acuzație de incest, nu ne putem hazarda să o clarificăm numai cu informațiile deținute în acest moment. Oricum, C-tin Șt. Bolintineanu nu a avut copiii.

În privința ctitoriilor religioase, oponenții aveau cu ce se mândri. Ioan Rachieru și Voica, împreună cu Petru Rachieru și Ioana, au ridicat mica biserică cu hramul Sf. Voievozi din satul Palanca (1801). Ioniță Căpriță, împreună cu fiii săi (Constantin și Ștefan), înălța în 1887 biserica cu hramul Sf. Nicolae din Mârșa. Constandin (Dinu) Bolinteanu, bunicul lui Constantin și Athanasie, a ctitorit biserica cu hramul Adormirea Maicii Domnului din Moșteni-Știrbești (azi Bolintin Vale), ca și pe cea din Trestenic (Vlașca).

După acest lung excurs, cititorii se/mă vor întreba: Și totuși, cine are dreptate ?

Pus în incomoda postură de judecător de ocazie, voi da un răspuns asemenea: Niciunul !

Avem în față un perfect exemplu de formă fără fond, pentru că amândouă părțile și-au atribuit numele Bolintineanu fără temei. Niciuna nu a stăpânit moșie la Bolintin pentru a putea pretinde vreun drept istoric asupra numelui. Urmare a descendenței din moșnenii Știrbești, deși numai prin femei, ar fi fost cu toții în drept să se numească Știrbescu, nicidecum Bolintineanu. Singurii boieri ai Bolintinului, până la mijloc de veac XX, au fost Bălenii și numai ei ar fi fost îndreptățiți, dacă ar fi dorit, să-l poarte. De aceea-i bună cunoașterea istoriei, a vechilor documente, pentru a deosebi bobul de neghină, albul de negru. Povești poate spune oricine !

P.S. Dimitrie, numit Cosmad după tată și Caloian după mamă, și-a luat ca nume „artistic" Bolintineanu, făcându-l să răsune peste mări și țări. La fel făcură Delavrancea, Crevedia, Brătescu-Voinești... Nu a avut fumuri de mărire sau pretenții funciare. „Numele" și l-a făcut singur !

Istorie şi civilizaţie pe malurile Bosforului

Constantin Bărbuţă

Leagăn al creştinătăţii şi, mai bine de un mileniu, emblemă a spiritualităţii universale, oraşul lui Constantin cel Mare, cucerit de otomani la mijloc de veac XV, azi Istanbul, reprezintă o metropolă impresionantă, simbol pentru statul a cărui istorie se intersectează, de secole, cu aceea a românilor. Pentru pasionaţii Clio, dascăli de istorie îndeosebi, întâlnirea cu fosta capitală bizantină, eurasiatică prin începuturi şi destin, devine un moment referenţial, o confirmare fericită a zicalei potrivit căreia niciodată nu e prea târziu pentru ca o aspiraţie sau dorinţă profesională să devină realitate, în carieră şi, de ce nu, în viaţă.

Ceea ce fascinează pur şi simplu la un prim contact cu aceste spaţii încărcate de istorie şi civilizaţie, constă în originalitatea, frumuseţea, varietatea şi monumentalitatea imaginilor evocând evoluţii milenare şi deopotrivă, explozia de modernitate la un popor recunoscut prin ataşamentul tradiţiilor, pe de o parte, iar pe de alta, în stările şi trăirile profunde şi intense, generate de un trecut istoric complex, marcat de afirmări româneşti, eroice şi tragice, însoţite de reflecţii vizavi de prezentul şi, mai ales, viitorul comun într-o lume ce se îndreaptă cu paşi repezi spre globalizare.

Legenda spune că o foamete cumplită l-a obligat pe Byzas, regele Megarei, să caute un loc mai favorabil pentru concetăţenii săi, iar acesta, consultând oracolul din Delphi s-a oprit pe malul Bosforului, în apropierea Cornului de Aur, un loc atât de frumos încât „ar fi trebuit să fii orb ca sa nu-ţi dau seama”. Astfel intra în istorie oraşul-colonie Byzantion (VII î. Hr.), înfloritor şi prosper timp de două milenii, în ciuda vicisitudinilor istorice permanente, adesea nimicitoare, începând cu atacurile perşilor conduşi de Darius I, ale macedonenilor lui Filip al II-lea şi fiului său Alexandru, până la cucerirea romană, ce va înscrie o perioadă de glorie (IV – VI d. Hr.), apoi criză, decădere şi prăbuşirea finală (1453).

Constantin I (306-337), împăratul cu „cele mai frumoase însuşiri sufleteşti şi trupeşti” (Eutropius), va reconstrui din temelii Bizanţul, numindu-l Constantinopol, stabilind aici capitala Imperiului, pe care o dotează cu clădiri administrative, biserici, palate, temple, coloane, obeliscuri aduse din Egipt, hipodrom, băi romane, apeducte, biblioteci ş.a., demne de măreţia „Noii Rome”, multe dintre ele, restaurate, continuând să constituie şi azi obiectul admiraţiei unanime.

Focar de cultură şi educaţie creştină, catedrala Sfânta Sofia, cea mai veche, cea mai impunătoare şi, cu siguranţă, cea mai glorioasă, construită în stilul pur al arhitecturii bizantine de primul împărat creştin (330), distrusă în mai multe rânduri de cutremure sau în revolte de masă, refăcută de împăratul Justinian I între anii 532-537 cu ajutorul arhitectului Isidor din Milet, a emoţionat în chipul cel mai desăvârşit – „Te-am învins Solomon !” – prin dimensiuni (73x69x55 m), cupola centrală cu 32 metri diametru şi bogăţia impresionantă de decoraţii, arce, vitralii, modele figurative şi mozaicuri, în timp acoperite de caligrafie şi dantelării specific otomane.

Dintre monumentele civile, ilustrând civilizaţia ridicată la care ajunsese lumea bizantină în vremurile de glorie, basilica numită „Cisterne” sau „Palatul Scufundat”, construită de Justinian, este un monument incomparabil ca realizare tehnică prin cele 336 de coloane din marmură înalte de 9 metri, dispuse pe 12 rânduri a câte 28, cu capiteluri dorice, ionice sau corintice, formând rezervorul de apă pentru Palatul Mare şi împrejurimi, unde împăraţii bizantini au locuit cu familiile lor între secolele IV-IX, rezervor încă alimentat cu apă, unde peştii înoată nestingheriţi, agitându-se numai atunci când vizitatori de pe tot mapamondul le aruncă generos... monede ! Prin cei aproape şapte km lungime şi fortăreaţa cu şapte turnuri, martoră în timp a unor tragedii româneşti numite Petru Cercel sau Brâncoveanu, zidul ridicat de Constantin I, extins continuu, acum restaurat şi bine conservat, s-a dovedit vital pentru supravieţuirea Bizanţului, necedând decât asaltului cruciaţilor apuseni (1204) şi, definitiv, tunurilor, hotărârii şi iscusinţei lui Mahomed al II-lea (1453), moment ce avea să deschidă o nouă pagină de istorie pe malurile Bosforului, concomitent cu configurarea civilizaţiei cuceritorilor musulmani.

Istanbul, Moscheea albastră

Devenită moschee, Sfânta Înţelepciune va avea alături noi asemenea edificii, care de care mai grandioase, precum Fatih Bayazid, moscheea lui Soliman Magnificul (1520-1566), a doua ca mărime (61x70x53 m) şi 26 de metri diametrul cupolei, operă a genialului arhitect Sinan, sau Moscheea Albastră, denumită astfel după culoarea faianţei ce decorează pereţii interiori, construită de sultanul Ahmed I (1603-1617), despre care cronicile turceşti spun că la inaugurarea lucrărilor a săpat până a obosit, folosind o lopată placată cu argint, aflată acum în muzeul Topkapî.

Palatul Topkapî, finalizat în anul 1478 de către sultanul Mahomed al II-lea (1451-1481), după insuccesul cuceririi Moldovei, cuprinde complexul de clădiri şi anexe, bijuterii ale arhitecturii clasice otomane, splendide în rânduială şi funcţionalitate, sau Seraiul, de unde sultanii au condus uriaşul imperiu până în secolul XIX. Monumentala Poartă a Salutului era destinată sultanului, singurul ce avea acces pe cal spre Palatul Interior sau Imperial. Urmau Palatul sultanei valide, Haremul cu patru sute de camere, Divanul, Trezoreria unde se află Diamantul de 86 de carate, numit al „Făcătorului de linguri”, Sala de arme cu zece mii de piese, între cele 20 de săbii aflându-se şi cea care a aparţinut voievodului glorios Ştefan cel Mare, acum în dispută paşnică asupra revenirii acolo de unde a fost luată acum mai bine de cinci sute de ani în urmă, Turnul Justiţiei, Monetăria, Fântâna, Biblioteca, pavilioane, grădini, clădiri administrative etc.

Sub influenţa arhitecturii europene şi ca răspuns noilor realităţi politice, sultanul Abdul Medjid (1839-1861) a construit palatul Dolmabahce (1856), având două etaje, o deschidere la mare de şase sute de metri, Poartă regală, Turn cu ceas, 285 camere, 46 de loji, 6 băi turceşti (hammamuri), 68 toalete şi o sală monumentală de festivităţi (25x37 m) unde în septembrie 1860 îl va primi pe domnitorul Principatelor Române, Al. I. Cuza, a cărui tinereţe şi prestanţă l-au impresionat vădit, cum relatează D. Bolintineanu, membru al suitei domneşti: “ ...niciodată Domn Român nu a arătat mai multă demnitate...”. Acest moment istoric a însemnat, în fapt, recunoaşterea Unirii, pas decisiv către independenţa obţinută prin luptă şi consolidată la sfârşitul primului război mondial, când vestitul şi secularul Imperiu otoman intră într-un proces de destrămare şi schimbări radicale, de rupere completă cu trecutul, devenind Republică (1923) omagiată veşnic prin Monumentul inaugurat la 8 august 1928 în piaţa Taksim, a cărei figură dominantă este cea a lui Kemal Mustafa, recunoscut pentru meritele în slujba ţării drept Ataturk – părintele turcilor, după moartea survenită în 1938, chiar în biroul său de lucru – Camera Galbenă a palatului Dolmabahce.

La început de secol şi mileniu, în anul de graţie 2015, Bizanţul – Constantinopol – Istanbul continuă să uimească şi să încânte universul prin istoria şi civilizaţia sa unică, oferind totodată certitudinea unei epoci istorice noi, de cooperare, pace şi prosperitate în această zonă atât de frământată a Europei, prin cele două simboluri contemporane, podurile eurasiatice Fatih şi Bosfor.

FIUL DROPIEI de George Theodor Popescu...

(urmare din pag. 10)

vreau să spun artă poetică. Într-un stil retoric, uşor polemic, limpede, fără podoabe stilistice, renunţând definitiv la paradoxurile cu care deja ne-a obişnuit, Poetul este pus faţă în faţă cu Lumea. Imaginea sub care se vede este aceea a *Cavalerului Trac – trăgând după sine/ Calea Lactee/ in vitros împingând limitele/ exigenţelor proprii/ până la hotarele pierzaniei.* (I) Peste câteva pagini, descoperim definiţia actului poetic ce-i poartă amprenta inconfundabilă: Inefabilul: *Inefabilul – extremă plenitudine – acea stare/ inconfundabilă de-nceput, după care/ sufletul poetului face tânjire/ nu poate fi atins, fie şi în treacăt,/ decât în cadrul strict al limbii /– ca unic sigiliu de folosinţă.* (II) În al treilea poem pune problema dihotomiei prieten - neprieten. În viziunea Domniei Sale, *prietenii sunt o binecuvântare – duşmanii sunt necesari*; *prietenii ţi-i cauţi – neprietenii dau buzna*; *duşmanii-s anonimi – cu prietenii te poţi sfătui la un pahar*; *pe prieteni îi poţi „„declina““ – neprietenii „câtă frunza şi iarba”*. Poemele curg discursiv, iar tematic se îndreaptă spre teme morale. Multe sunt ocazionale, închinate prietenilor: Sorin Dumitrescu, Cezar Ivănescu, Aurelian Chivu, Florentin Popescu, Vasile Blendea, Ştefan Agopian. Totodată. Poetul se vădeşte un cărturar care-şi admiră înaintaşii cărturari: Eminescu, Eliade, Călinescu, Blaga, Cantemir, Barbu, Fănuş Neagu, Bolintineanu, Arghezi, Topârceanu, Anton Pan, Dosoftei.

Poetul alternează acum temele deja cunoscute cu altele noi, insistând pe cea propriei creaţii, contemplându-şi, precum Dumnezeu din ziua a şaptea, mărgeaua din palmă. Acum tinde spre esenţializare prin definiţii memorabile: *„Poetul răscumpără umanitatea redându-i strălucirea”; „Ins de excepţie, tragic, în esenţă mistuit, poetul”; „Recuperează nesfârşitul cu-n cântec”; „Cuvântul – mai ales cel din viitor, probează prin virtuţi abisale posibilitatea Marii Poezii”*.

Ultimul volum al antologiei, *Peregrinus Proteus* (2012) debutează cu motivul pietrei şi al sculptorului. Se imaginează meşter în Elada lui Socrate: *Pietrar în Thassos exersez/ melancolia îngerului căzut/ Mângâi în zori, marmura albă* (p. 439). Sunt imagini scânteietoare de mare rafinament, la care a ajuns prin şlefuire, aşa cum Phidias, celebrul sculptor al antichităţii, dezgroapă pe Afrodita din blocul de marmură.

De la Maiorescu încoace, „ideea poetică nu e idee”, ci emoţie, adică sentiment. În poezia lui George Theodor Popescu sentimentul se lasă greu de descifrat, pentru că şi el este îmbrăcat în haina inefabilului sau a paradoxului, fie că este iubirea (de fapt eterna căutare), singurătatea (între Nord şi Sud, între schituri, pe alte meleaguri străine, între munte şi câmpie), creaţia (cu tot cortegiul de frământări, de căutări, de frustrări), fata morgană a Câmpiei (spaţiul mitic), oraşul (spaţiul destrăbălărilor, degradărilor), apoi Poetul şi Cuvântul.

În final, Poetul se consideră asemeni lui Hristos pe drumul Golgotei: *Unde este cărturarul ? Unde purtătorul crucii ? Unde ?* (p. 380), iar la pagina următoare resimte efortul: *Plătesc scump destinul de poet.*

Aceste teme generoase şi mereu actuale, niciodată epuizate, sunt susţinute de o serie întreagă de motive literare. Cel mai important – i-aş putea spune unificator, având rădăcini tot înspre idolul său, Nichita, este motivul pietrei. Dacă Maestrul ia piatra în palmă, o roteşte pe toate părţile întrebându-se la infinit ce mister se ascunde în miezul ei, („Ce mirare că eşti, ce întâmplare că sunt !”) la George Theodor Popescu, piatra capătă o multitudine de semnificaţii, devenind simbol al tăriei, al eternităţii, uneori este înviată, capătă atribute omeneşti: piatra e milenară, e fântână, stană, răsărit de soare, adormită, poate fi ucisă, bătută de vânturi, alt început etc.

La o primă vedere, desigur superficială, „fâlf – fâlf” ar părea doar o simplă interjecţie introdusă poate dintr-un capriciu. Urmărind cu atenţie evoluţia ei în economia textului, îţi dai seama că, de fapt, este o metaforă – motiv literar care cumulează exact semnificaţiile inefabilului. Nu este o simplă trăire interioară, să zicem o trecere de pasăre prin dreptul lunii sau al soarelui, ci o senzaţie de plutire interioară, menită să anuleze timpul şi spaţiul.

Dacă temele (iubirea, căutarea, inefabilul, câmpia, oraşul, cuvântul, poetul, poezia, prietenia, singurătatea) sunt susţinute de trainice motive literare şi stilistice (inefabilul, imponderabilul, paradoxul, „cina pietrei”, „ruina luminii”, „schitul de iarbă”, „fâlf-fâlf”), acestea, la rândul lor, sunt susţinute de o „pădure de simboluri” la fel de originale care asigură plutirea şi metamorfoza, definind ţinutul magic: Dropia, Dropia Albă, Fiul Dropiei, dubla piramidă, ciulinele, Fata Morgana, Demonul Nopţii, Şarpele Glykon, şarpele străveziu, Socrate, Alkion Pribeagul, câinele Arthres, Lebedele Cudalbe, Duhul Câmpiei, Kara – Iman, Orpheu, cetatea Helis, Codrii Vlăsiei, Orpheu, Peregrinus Proteus, Piaţa Sudului, Vulturul, Oborul, Piatra Albă, Văz-Duhul, Runcu, Piatra Craiului, Calea Lactee, Cavalerul Trac, scribul Alkon, Divina Şerpoaică etc.

De observat că poetul se mai şi „joacă” frumos, mânuind meşteşugit verbele, mai ales pe cele cu formă verbală inversă, chiar inventând - pentru savoarea zicerii: „Dolhască-mi-se”, „Mănăstirească-mi-se”, „Vânătorească-mi-se”, „Albească-mi-se”, „Răscumpăratu-mă”, Înliubovindu-mă” etc.

„Sentimental şi nocturn, ironic şi diurn, oniric şi lucid, melodios şi disonant, entuziast şi deznădăjduit” (Felix Nicolau), poetul George Theodor Popescu este, cu certitudine, o voce lirică originală în peisajul poeziei româneşti contemporane a cărei dominantă rămâne încă experimentul, în sensul căutării unui alt drum căruia critica literară nu i-a găsit încă un termen cuprinzător. Ceea ce pentru mulţi confraţi a rămas un deziderat, pentru domnia sa este un postulat. În toate volumele antologiei, cititorul descoperă un alt drum al vieţuirii poetice, o cale de mijloc – acea plutire între cer şi pământ, aşezându-se cu o faţă înspre fiinţa interioară, cu cealaltă în universul inefabil, situat între realitate şi irealitate. Pentru aceasta, propune cititorului o călătorie iniţiatică în spaţiul misterios al Câmpiei, în teritoriul mitic fabulos al Vlăsiei, reconstituind, prin teme, motive literare, mituri, simboluri şi paradoxuri o ancestralitate plasată undeva într-un timp orfic. Pe de altă parte, nu uită realul cu cohortele sale de abjecţii morale adunate cel mai bine la marginea câmpiei, adică în Bucureşti. Se desprinde cu greaţă, uneori cu umor, de real, dar se teme de absolut. În felul acesta, reuşeşte translaţia din real în virtual şi invers, folosind cu predilecţie – poate asta-i chiar pecetea scriiturii sale – paradoxul – realizat prin construcţii oximoromice ample de mare rafinament, accesibil numai iniţiaţilor, prin asocieri surprinzătoare, prin inversiuni inspirate, dar şi încadrat într-o formulă parabolică, pentru a face să respire când interogaţia, când meditaţia. De multe ori, metafora este ascunsă în paradox care, la rându-i, intră în asociaţii cu personificări, hiperbole, comparaţii, metafore. De aici senzaţia de ambiguitate, de permanentă plutire între real şi virtual, de vrajă poetică, transmisă şi cititorului care rămâne cu satisfacţia.

Sincer să fiu, citind şi lucrând, captivat de vraja textului, m-am imaginat cu vreo treizeci şi ceva de ani în urmă – student - pregăzind lucrarea de licenţă: „Paradoxul – poartă către inefabil şi imponderabil în opera poetică a scriitorului contemporan George Theodor Popescu.”

Grecia, victimă colaterală a rivalității dintre SUA și UE ?

Gl.Bg.(r) Gheorghe DRAGOMIR
Președinte Centrul Român de Etică și Strategii – CRESFOR "Radu Chirculescu",
Asociația culturală "România în lume"

Motto: ***Este timpul să revenim a visa la Europa ca la un loc unde prosperitatea se împarte, mai degrabă decât la o cușcă de fier în care majoritatea europenilor se simt sufocați și trădați. Dacă guvernul nostru este lichidat, Franța nu va parveni să salveze ideea unei Europe care concordă cu tripticul: Libertate, Egalitate, Fraternitate.*** **(Yanis Varoufakis, ex. ministru de finanțe al Greciei. Interviu acordat la 4 martie 2015,** ***Le Contrarien*****)**

Vă propun să poposim o clipă pentru a decripta originea acestor evoluții la nivel european și global, cu efecte perverse și pagube colaterale. Este de fapt punerea în operă a scenariului conceput de ILUMINATI de realizare a Noii Ordini Mondiale, potrivit confesiunilor unui mason de rang înalt dezvăluite pastorului Williams Lindsei pe patul de moarte. Noul concept *Devil Mesia*, mesagerul Satanei, presupune lepădarea de Dumnezeu și de tot ce se manifestă prin El, pentru a întrona o religie unică a lumii (*One World Religion*), un singur guvern mondial, un singur Domn. Competiția între Noua Ordine Mondială și refacerea imperiilor, reprezintă lupta între fiii întunericului care își dispută supremația la nivel planetar și controlul asupra rasei umane.

Deci, civilizatia umană se află la un prag istoric și la începutul unui nou ciclu cosmic, când se prefigurează un război decisiv între Fiii Luminii și cei ai Întunericului, atât în Univers cât și pe Pământ. Această luptă a devenit tot mai aprigă în ultimii ani, Satana reușind să învrăjbească popoare și etnii care până nu de mult conviețuiau în bună înțelegere și respect al libertății religioase, demnității umane și drepturilor omului. Astăzi asistăm în mod straniu la războaie fratricide între creștini (Rusia – Ucraina), între musulmanii suniți și șiiți, yazidiți sau kurzi (Irak, Siria, Liban, Sudan, Yemen, Nigeria, Pakistan, Afganistan, Somalia, Cecenia), între creștini și musulmani (Sudan, Irak, Siria, Nigeria, India, Pakistan), între evrei și palestinieni, între turci și kurzi și lista ar putea continua.

După primăvara arabă care a produs haosul și confruntările sângeroase în numele religiei, fiii întunericului au inventat o nouă amenințare la adresa păcii și stabilității mondiale, sub numele simbolic de Statul Islamic, ale cărui acțiuni tind să se extindă nu numai în Orientul Mijlociu, dar și în Africa și Asia, iar mai recent lovește ținte din Europa. Interesant că ultimele estimări ale serviciilor de informații occidentale evidențiază că peste 15000 de aderenți provin din Europa Occidentala, Ucraina, Caucazul de sud, Cecenia. Întrebarea care se pune este: ce minți diabolice stau în spatele acțiunilor acestei organizații teroriste și care sunt mizele geopolitice, geostrategice și de securitate spirituală ?

Ar putea fi o noua provocare a marilor corporații din domeniul armamentului, finanțelor și resurselor energetice de a asmuți câinii războiului asupra Europei, încălzind conflictele înghețate și activând rețele de terorism și crimă organizată lăsate în adormire, de genul organizațiilor Gladio, Cagula sau Brigăzile Roșii, care au fost create în perioada războiului rece ?

Dar, să urmaărim cursul evenimentelor trecute și prezente, care ne vor da explicații în privința viitorului. În această atmosferă de confruntare tacită între orgolii și interese geostrategice ale marilor puteri, care visează să se transforme în imperii, Europa a devenit un câmp de confruntare între interesele geoeconomice și geostrategice americane, chineze și rusești, existând pericolul real de creare de enclave ale acestor puteri în interiorul teritoriului european, folosindu-se promisiunile ademenitoare menite să scoată din criza economică statele aflate în dificultate, sau prin amenințări directe cu izolarea și suspendarea ajutoarelor și împrumuturilor acordate de FMI, BCE, Comisia Europeană.

În ciuda acestor evidențe, Europa nu este pregătită și dispusă să intre în conflict cu o altă parte a continentului, rezistând încă presiunilor venite de peste ocean și din Marea Britanie. Odată ridicata Cortina, gongul a sunat începerea spectacolului...

SUA deține rolul principal, impunând partitura partenerilor europeni care, rânjind, își recunosc neputința și periodic mai scot câte un scheunat, deși li se bagă frecvent bățul prin gard și sunt provocați. Scandalul interceptarilor ilegale ale Agenției Naționale de Securitate Americană, asupra liderilor europeni, marilor companii aflate în competiție cu cele americane, băncilor europene, cât și asupra organismelor de decizie europene și mass-media, prefigurează un început timid de luptă al europenilor, de a se elibera de sub controlul american și de a deveni o voce credibilă și un actor politico-economic global.

Dar, surpriză ! La scurt timp, asistăm la declanșarea unui adevărat război psihologic, fără precedent, pentru diabolizarea Federației Ruse ca inamicul nr. 1 al planetei, europenii fiind chemați să răspundă militar, economic și diplomatic sancțiunilor impuse de SUA.

Cum a fost posibilă o asemenea acțiune de manipulare, inclusiv prin folosirea mass-media europene, ne explică fostul editorialist de la Frankfurter Allgemeine Zeitung, Udo Ulfkotte, în articolul: „CIA face presiuni pentru un război mondial cu Rusia". Distinsul ziarist german, ține să atragă atenția opiniei publice europene că mass-media europeană și îndeosebi cea germană și americană, încearcă să aducă războiul în Europa, prin războiul cu Rusia. Acesta este un punct fără întoarcere și am de gând să mă ridic și să spun că nu este corect ceea ce am făcut în trecut, pentru a manipula oamenii, pentru a face propagandă împotriva Rusiei. Controlul CIA asupra mass-media europene dateaza din 1948, cand prin operatiunea Mockinbird, presa americană și europeană a fost transformată într-un vehicul de propagandă pentru elita financiară și marile corporații.

Pentru elita conducatoare, controlată de oligarhia financiara de pe Wall Street și City, războiul este un instrument personalizat pentru centralizarea și menținerea puterii și de instaurare a unei noi ordini monetare internaționale sub controlul SUA. Tot ce se întâmplă în Ucraina au rolul să provoace Rusia, subiect care a căzut de pe prima pagina a ziarelor, fiind înlocuit cu alte teme, în momentul în care europenii s-au dumirit că în operațiunea *Maidan*, serviciile de informații americane s-au folosit de membrii unor organizații de extremă dreapta neo-naziste și antisemite și de agenți din mediul crimei organizate. Interesant este că recent, Asociatia Cadrelor de Informații în Rezervă din SUA a intocmit un memoriu adresat Presedintelui Obama în care își exprima îndoiala în privința seriozității informațiilor care au stat la baza deciziilor politice de înăsprire a relațiilor politico-militare cu Federația Rusă, pronunțându-se ferm pentru prevenirea escaladării conflictului care ar putea degenera într-o conflagrație mondială.

Pentru a mentine presiunea asupra Europei, aflată într-o profundă criză morală și de încredere din partea propriilor cetățeni, s-a trecut la alta țintă: GRECIA, victimă colaterală a confruntării euroatlantice.

Dar, ghinion ! Răspusul ferm al politicienilor greci aflați la guvernare, susținuți de majoritatea populației care s-a pronunțat clar împotriva măsurilor de austeritate dictate de Washington prin intermediul FMI, BCE, Comisia Europeană, au demonstrat că trezirea conștiinței de sine și a demnității unui popor este cea mai puternică armă. Exemplul Greciei, cu siguranță, va fi urmat și de alte țări din zona euro care se află în dificultate și care au înțeles că situația gravei îndatorări a Greciei ca și planul de salvare, au în spate interesele băncilor americane, germane și britanice, care au acordat credite neperformante, iar acum trebuie să fie salvate de la faliment.

Odată deschisă cutia Pandorei, Grecia devine un pol de interes pentru Turcia și țările din BRICS, care i-au avansat o serie de propuneri atrăgătoare de cooperare economică și sprijin financiar.

Drept urmare, putem asista în viitorul apropiat la reașezari ale sistemului de cooperare în interiorul UE, motorul franco-german fiind gripat și uzat din interior. Vom asista la o atitudine tot mai evidentă din partea statelor europene de a contesta deciziile dictate de Bruxelles, fiecare țară încercând să se salveze prin găsirea unor alternative, de cooperare economică în afara UE.

Deja se simte vântul schimbării în politica externă a țărilor din Europa de Est, care și-au propus să devină economii emergente, dezvoltând parteneriate strategice cu țări din BRICS, Eurasia, Africa, America Latină, reînodând astfel tradiția cooperarii din perioada premergătoare evenimentelor din 1989.

În acest hățiș tenebros de interese și strategii, România trebuie să-și redefinească interesele naționale, să stabilească clar care îi este locul și rolul în structurile euroatlantice, să-și regândească propria strategie de securitate națională, întărind cele patru instrumente de putere: diplomația, economia, forțele armate și serviciile de informații, operând modificări semnificative în structura, obiectivele și personalul de conducere și execuție, promovările trebuind să aibă la bază principiul meritrocrației, patriotismului și nu simpatiile politice sau interesele de grup.

Pentru a reuși, este nevoie de un efort uriaș la nivel național pentru a coopta în acest mare proiect de renaștere națională, cele mai luminate minți ale națiunii, creîndu-se condiții ca tineretul școlit în străinătate să-și pună în valoare propria experiență și întreaga putere creativă în slujba propășirii neamului românesc. În acest amplu proces, este nevoie de un învățământ modern, dar având rădăcini adânci în tradițiile și credința strămbună, care sunt izvoare nesecate de inspirație și înțelepciune.

Să sperăm că diagnosticul pus de regretatul filosof și patriot, maestrul Octavian Paler, stadiului în care se afla azi România, va trezi conștiința de sine și mândria poporului român de a redeveni o țară respectată, cu o clasă politică responsabilă și aproape de necazurile și așteptările cetățeanului, care se simte străin, umilit și jefuit de străini cu acceptul tacit al ciocoilor de ieri și de azi.

Dar mai bine să dăm cuvântul maestrului Octavian Paler: *În momentul de față eu mă întreb cum de România mai există ? România nu este o țară coruptă, e o țară jefuită, e o țară prădată de o haită de lupi și dinlăuntrul țării și din afară, care în complicitate fură ce se poate în România. Pentru a alunga și ține la distanță de țară această haită de lupi nesătulă, trebuie să reaprindem flacăra credinței și speranței, să ridicăm steagul dacic ce a unit și protejat acest tărâm binecuvântat de Dumnezeu în vremuri de restriște de duhurile rele și de fiii întunericului.*

Să speram că rugile noastre vor fi ascultate de puterile cerești !

Patrimoniu

Conacul Rioșanu din Florești

Jurnal de bord – jurnal de viață

Passionaria STOICESCU

La hotarul dintre monografie, reportaj și povestire, Lia-Maria Andreiță „tapisează” cu suflet și memorie proaspătă locuri, oameni și istorii legate de satul natal, Negoești. Cum „scrisul” domniei sale a început cu acest „lucru de mână”, ridicat la rangul de artă, în care desenul, cromatica, tehnica și subiectivizarea lirică au dus-o până la expoziții internaționale, era firească în timp această trecere în cuvânt, adică la „lucrul de suflet”. Cu atât mai necesară, cu cât convietuirea lângă un mare publicist, poet și prozator, Ion Andreiță, soțul său, să nu fie contaminantă și născătoare de frumoasă concurență.

Recidiva sa în ale scrisului, după *Praguri de bronz* (publicistică-eseu), *Supă de ginseng* (povestiri) și alte trei cărți cu specific filosofico-juridic, poartă inspiratul nume de *Fântâna cu lacrimi*, titlu mai mult poetic, dar de autentică proză, devoalând femininul prin simbolul fântânii, al gineceului, al profunzimii adâncurilor memoriei, umplute cu apa sufletului rănit, lacrimile, sugerând eliberarea.

După un zodiac al avatarilor, cronicar în vremea domnitorilor, jurist, diplomat, istoric și eseist, ortodox credincios și bun patriot în vremuri contemporane, Lia-Maria Andreiță dovedește un stil cumpătat, o tiranie a bunului simț, care îi ponderează excesele de lirism, lăsându-i o voce epică fără stridențe, fără excese afective. În marea majoritate a celor 18 povestiri-eseu, care abundă în personaje insolite de la naștere până la moarte, cu dialoguri sărace, dar cu cadre de desfășurare ultra-bogate, cartea are ca adevărat personaj satul românesc interbelic până în contemporaneitate, cu nașterea, creșterea, decăderea sa. Mozaicul prozelor adună paroxistic dar justificat povestea autorului, *încrustată și încristată* în cea a satului Negoești, rude, prieteni, colegi, săraci, bogați, locuri de pelerinaj, misiuni diplomatice, viața însăși.

Bine gândită ca structură, chiar coperțile înfățișează două chipuri feminine anonime, modeste și cuminți, cum nu mai afli astăzi, unul umbrit intenționat de timp, și caii lui Mitu, personaje dispărute sau pe cale de dispariție, pe care cartea-document le conservă prelungindu-le încă existența ca un strigăt disperant și mut. Legende, vrăji, drame, istorii trecute în cântec de lăutarii vremii, un întreg arsenal etnologic, „pâine” pentru folcloriștii contemporani, nașterea, nunta, căsnicia, virtuțile și păcatele existenței, moartea ca o izbăvire sau ca un blestem, toate sunt țesute cu migală și talent pe canavaua *Fântânii cu lacrimi*.

Stilul prozelor e divers și aplicat, după subiectul tratat: reportericesc, în cele cu caracter personal, de experiență trăită, memorialistic, abundând în caracterul evocator, cu însemnări minuțioase asupra evenimentelor, eseistic, dezbătând teme filosofice, de morală și credință, de proză propriu-zisă, fără prea mult epic însă, totul urmărit în secvențe vorbite, în intenția de a trage un tuș mai puternic dramatismului situațiilor. Tehnica aceasta fragmentaristă produce impresia de mișcare epică și permite dezvoltarea unui motiv oarecare, la dimensiunile unei micromonografii comportamentiste.

Personajele se descriu de cele mai multe ori singure, când prin limbaj, când prin acțiune. Ruperea firului epic îi îngăduie autoarei să completeze povestea aflată pe tapet cu alte numeroase planuri epice paralele.

Piesa de rezistență a volumului mi se pare a fi cea care dă titlul cărții. Finețea detalierii comportamentelor, cascada de întâmplări fericite și nefericite, buna mânuire a cuvintelor, sunt incontestabile. De remarcat o anume știință a titlurilor: „Memoria caselor”, „Coadă la Sfântul Dumitru”, „Întâlniri cu Maica Domnului”, „Roma celor patru anotimpuri”, „Fântâna cu lacrimi”.

Lia-Maria Andreiță scrie o proză cu personalitate, dar oarecum strunită în privința raportului dintre memorie (afectivă, cu predilecție) și imaginație. „Descleștarea” acestei frâne în favoarea imaginației și a dialogului ar da scrisului său o și mai mare savoare, o mai profundă motivare la lectură.

Oricum, temele sale epice au acea finețe a sugerării, știința de a face dintr-un sat pierdut în Câmpia Română un ținut fabulos, forța de a deghiza tragismul în poematic, într-un cuvânt de a crea atmosferă, continuând ceva ce rămâne ascuns și sugerând o continuare posibilă.

Emil Lungeanu – *O abordare critică inedită și convingătoare*

Ion C. ȘTEFAN

Un raport convingător, semi-ironic, dar încărcat de ample referiri lirice, realizează Emil Lungeanu despre opera Elizei Roha, în volumul cu acest titlu derutant, apărut de curând la Editura Betta.

Ineditul constă în încercarea autorului de a pune față-n față limbajul de lemn de pe vremea comuniștilor, autentic-istoric și paseist, cu un temeinic studiu critic, stilistic și constructiv al cărților autoarei la care se referă. Iar artificiul îi reușește, spre hazul unora și spre truda altora; primii încercând să se amuze de ambiguitatea proletcultistă a expresiilor criticului, rămânând la suprafața aluziilor și iluziilor; celălalt (care probabil sunt eu) străduindu-se să găsească amplele paralele dintre unele operele celebre ale literaturii române sau universale și cărțile Elizei Roha, într-o analiză pătrunzătoare.

Mărturisesc faptul că e mult mai greu să înțelegi un astfel de studiu, care seamănă cu truda și îndemânarea acelui meșter care cerne nisipul pentru a alege firele aurifere – preocupare transfigurată într-o carte cultă și specială. Referiri multiple la autori diferiți, prin care se desprind metode comparative cu acelea ale Elizei Roha, reușesc să încadreze cărțile acesteia, pe care criticul literar Alex Ștefănescu a numit-o – *un Cezar Petrescu feminin*, în ansamblul narațiunilor românești contemporane, într-un circuit pe invers adică le descoperă în operele altora la care se referă, cu ecoul lor în cărțile Elizei Roha, pe care le demonstrează demonstrativ și explicit, putând exclama ca bătrânul cronicar, puțin modificat: Nasc și la noi mari prozatori !

Este sensul deplin al încrederii pe care criticul literar Emil Lungeanu o acordă Elizei Roha !

Iar argumentele călăuzitoare sunt și mai convingătoare: fiecare capitol al studiului lui Emil Lungeanu pornește de la afirmația unui critic român contemporan care a scris despre cartea respectivă. De exemplu, în „Introducere la Raport” se oprește asupra unui citat din Ștefan Mitroi: „Vocația de scriitor îi este legitimată nu de numărul de cărți publicate, ci de stilul în are sunt scrise acestea, ca și de gravitatea poveștilor de viață asupra cărora se apleacă” (p. 5).

Pentru analiza unor „Structuri și procedee narative” este luat ca argument un citat din Aureliu Goci, care susține că: „În structura paginilor memorialistice se află concentrate subiectele viitoarelor romane și prind contur eroii virtuali” (p. 17).

Pronunțându-se despre „Arta descriptivă și portretistică,” studiul pornește de la un citat din George Călinescu, critic literar de prestigiu, care susținea că adevărata menire a unui condeier este de „a elibera conștiința creatoare, a o dezlega de tirania realității”. Ori astfel de situații se întâlnesc frecvent și în proza Elizei Roha, mai ales în trilogia „Zborului”, unde interferența dintre realitate și vis este realizată cu măiestrie.

Raportul multiplu al lui Emil Lungeanu devine, astfel, o demonstrație critică profundă și convingătoare. Talentata prozatoare Eliza Roha și-a găsi în autorul acestei cărți, puțin șăgalnică în aparență, dar profundă în realitate, un comentator pe măsura sa.

Om de aleasă și bogată cultură, Emil Lungeanu ne surprinde, de fiecare dată, cu studii aparte, rupând și depășind scoarța greoaie a studiilor criticilor de meserie, iar tonul său de abordare devine mai convingător, când cititorii își dau seama că sunt călăuziți de un critic literar cu o bogată lectură și cu un talent deosebit în reliefarea nuanțelor.

(Emil Lungeanu, *Raport la Congresul al XV-lea. Rolul criticii și autocriticii în literatura contemporană. Eliza Roha, „Un Cezar Petrescu feminin” al romanului de azi*, Editura Betta, București, 2013)

Grădina cu versuri

Constanța CRUDU

12 iulie 2015 – miez de vară în grădina-paradis a d-lui Dumitru Dumitrică. Inspirată alegere, căci tot ce poți exclama este doar „albastrule cer, albastrule cer !” (titlul penultimului volum al acestui sensibil poet bolintinean), verde câmpie sau limpede râu, desigur, Sabarul, care i-a încântat copilăria și viața toată.

Ziua lansării volumului de poezie *În murmurul Sabarului*, este aceea la care ca și altădată au fost invitate personalități de prestigiu din lumea creatorilor de arte plastice, muzică, istorie și critică literară, membri ai unor asociații și fundații culturale, colaboratori la cunoscute reviste ale vremii.

După bucuria întâlnirii și plimbarea prin grădina fermecată, sălaș al muzelor, de meditație și reverie, începe manifestarea propriu-zisă, asemănătoare cu altele și totuși inedită. De aceasta dată a existat un moderator maratonist spontan și de o vervă încântătoare, actrița Doina Ghițescu, alături de care s-a aflat în permanență poetul. Întâlnirea la care a fost prezent și postul TV Valahia, ca să eternizeze momentul, a fost de o rară elevație. Rând pe rând și-au exprimat puncte de vedere vechi prieteni ai gazdei și în acelasi timp condeieri subțiri: Nicușor Constantinescu, prefațatorul volumului lansat, Nicolae Dan Fruntelată, Ion C. Ștefan, Dumitru Marian, Ion Andreiță, Emil Lungeanu. Mulți dintre intelectualii cărturari au insistat asupra a două aspecte esențiale dincolo de aprecierea unanimă a volumului în discuție și a creației, în general. Susținerea ideii ca strada unde se află casa bunilor și străbunilor lui Dumitru Dumitrică să poarte numele poetului, nu peste ani, când va rămâne doar umbra amintirii, ci chiar în timpul vieții sale. Altă opinie, îmbrățișată cu entuziasm, a fost cea a completării unei cereri și a unei liste cu semnături a tuturor celor prezenți, peste 50, care să fie adresată Uniunii Scriitorilor, pentru ca poetul să fie acceptat ca membru al acesteia.

Spre final, maestrul, inegalabilul Emil Lungeanu, cu intuiția sa, cu experiența sa, a pus degetul pe rana, explicând de ce consideră că poetul Dumitru Dumitrică mai așteaptă încă la porțile închise ale Uniunii. Pentru că, arăta Domnia Sa, a trecut vremea poeziei clasice, rimate și romantice, trăim vremurile tehnicilor moderniste, ale cultivării formelor noi din care emoția poeziei simple și prin aceasta adevărate, a emoției de esență a dispărut, pe care nu vrem să o mai acceptăm, considerând-o desuetă.

Cel care a organizat lansarea cărții *În murmurul Sabarului*, a recitat, în răstimpuri, poeziile sale reprezentative, neocolind nici pe cea închinată românismului, patriotismului brâncovenesc sau propriilor înaintași. Vocea sa a răsunat făcându-ne să vedem și noi „nunta copacilor” aprinzând și nu stingând „lampa păpădiilor” și să auzim glasul molcom al Sabarului iubit „ce murmură-n prund tainic”.

Apoi muzica a fost firește nelipsită. Actrița Doina Ghițescu, cu o voce ce părea a veni de pe scena unei mari săli de operă, a interpretat romanța despre Smaranda, fata lui Barbu din satul de peste Sabar, iar vechiul prieten al poetului, cântărețul folk de la Lugoj, Ioan Vasile Gondoci, a interpretat câteva melodii pe versurile sale, dar și o impresionantă poezie a lui Omar Kayam.

Orele s-au scurs, iar manifestarea avea să rămână în amintirea celor prezenți drept eterna (cuvânt rostit atât de des în astă zi) da, eterna, inefabila, plenara trăire...

ACASĂ, LA POETUL INIMILOR NOASTRE

Geo CĂLUGĂRU

Motto: *Mă agăț de tine, poezie /*
Ca un copil de poala mumii...
(Al. Philippide – *În vuietul vremii*)

Rar mi-a fost dat să simt transpusă în locul cel mai drag sufletului, numit atât de natural „acasă”, frumusețea din sufletul celui ce îl însuflețește, ca la poetul inimilor noastre, Dumitru Dumitrică, din Bolintin Deal. Cei 60 de invitați să ia parte la lansarea celui mai recent volum de poezii al său *În murmurul Sabarului*, apărut la Editura RawexComs, a cărei directoare, Raluca Tudor a ținut să se bucure de acest moment de sărbătoare

alături de poet, pășind în curtea casei acestuia inundată de flori și verdeață, în care ramurile sălciilor pletoase aplecate ca într-o reverență, simbolizau parcă brațele poetului, poftindu-ne în acel rai, neînchipuit de frumos, nu știau ce să creadă. Prea era frumos ca să fie adevărat... și totuși era cât se poate de adevărat. Toți am vizitat apoi camera de lucru a poetului, înțesată de amintiri dragi, fotografii, cărți dăruite de confrați, bustul lui Eminescu tânăr

sculptat de poet, cărțile poetului, nu puține la număr, uimindu-ne pur și simplu.

Înțeleapta zicere, cum că „omul sfințește locul” și-a aflat aici, cea mai convingătoare întruchipare.

Au fost prezenți scriitori și critici literari de prestigiu, actori, artiști plastici, directori de edituri și reviste literare, reprezentanți ai postului de televiziune „Valahia” din Giurgiu, care au filmat aspecte de la această manifestare, cu accent pe luările de cuvânt

ale celor care s-au referit la cartea *În murmurul Sabarului* și *Răsărit de luceafăr* apariție singulară (un întreg volum dedicat poetului național). Cartea s-a bucurat de elogii meritate ale cunoscuților poeți George Alboiu și Lucian Avramescu, lecturate și comentate de scriitorul Geo Călugăru. Referiri pertinente la conținutul volumului menționat, cât și la nivelul de înaltă exigență, la care a fost realizat, cu exemplificările de rigoare au fost făcute de criticul literar Emil Lungeanu, istoric literar Floarea Necșoiu, actorul și scriitorul Ion Gh. Arcudeanu, poetul Ion C. Ștefan, directorul Editurii Arefeana. Scriitorul Nicolae Dan Fruntelată a

citit o superbă consemnare a sa, referitoare la poet și la un volum anterior de poezii *Albastrule cer, albastrule cer...* apărut la Editura RawexComs. Consemnarea sa a apărut în revista *Sud*, nr. 5-6, mai/iunie 2006 din care citez: „...Dumitru Dumitrică e obsedat de iarnă, de vânt și de albastrul cerului. Copiii din Bolintin au boala albastră, nu, Doamne ferește, cumplita boală a inimii de

copil, ci *boala albastrului cer* pe care-l poartă în ochii ca niște cavaleri ai Sudului”. Am remarcat în mod deosebit prezența domnului Ștefan Crudu, secretarul general de redacție al revistei *Sud* ce apare la Bolintinul din Vale. Și-au mai exprimat opiniile

prof. univ. Gh. Țiclete, scriitorul Jean Andreiță, Marian Dumitru, senior-editor la revista *Cronica timpului*, pictorul Tudor Meiloiu, epigramistul Constantinescu Nicușor, autorul prefației cărții lansate, Nicolae Roșu – directorul Editurii BETTA, care pe

lângă aprecierile referitoare la volumul lansat, a făcut și o invitație celor prezenți, la o manifestare literar-artisitcă a editurii pe care o conduce, eveniment care va avea loc pe data 31 iulie a.c., ora 16.30, la Clubul Calderon, unde sărbătoritul de astăzi, va lansa o nouă carte de poezii *Pe vadul timpului...*. Cuvinte de aleasă prețuire a rostit și poeta Doina Bârcă, secretar-literar al Fundației literar-

istorice „Stoika”, precum și scriitorul Dan Gâju, redactorul-șef al revistei *Pro Arme* a M.A.P.N.

Venit tocmai de la Lugoj, pentru a fi alături de prietenul său Dumitru Dumitrică, apreciatul cantautor Vasile Gondoci a încântat auditoriul interpretând un buchet de cântece compuse de Domnia sa pe textele poetice ale lui Dumitru Dumitrică.

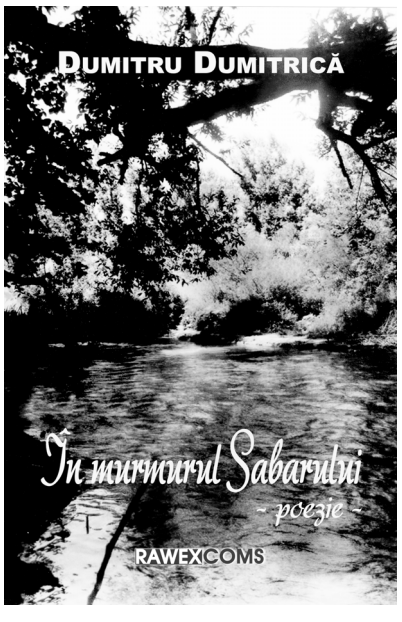
Preotul Vasile Antonescu din Bolintin Deal, apreciindu-i talentul de poet, a ținut să-l elogieze și pentru implicarea nemijlocită în înălțarea noii biserici din comună. Unii dintre noi și-au amintit lansările de carte ale poetului (destule) în biserica unde enoriașii le-au primit cu mare bucurie.

Strălucitoare, ca de obicei, actrița Doina Ghițescu a fost o

moderatoare inspirată a celor petrecute în această zi binecuvântată de Dumnezeu, cu un cer senin și cu o vreme agrementată de o temperatură agreabilă, dacă ne gândim că doar cu două zile mai înainte, ne-am aflat la distanță de o frunză de... un cod portocaliu de o vreme extremă. E clar că Dumnezeu iubește poeții...

Sentimentul tonic, ce m-a animat pe toată durata întâlnirii de suflet de acasă de la Dumitru Dumitrică și-a găsit în inima mea, următoarea întruchipare sonoră cu care îmi închei relatarea: „Spun cântec și/ Roua crește din iarbă,/ Să bea ciocârlia/Ostenind către soare,/ Când ne desprindem/ De vise/ Și ne înconjurăm frunțile/ Cu laurii încrederii/ În oameni/ Și roua/ Devine privire...”.

O poveste adevărată

Ion CARBARĂU

În numărul trecut al revistei noastre (5-6 / mai-iunie 2015) în pagina 9, continuare în 12, publicam un foarte interesant material privitor la o importantă etapă din viața Liceului „D. Bolintineanu" din Bolintin Vale, material care, dintr-o regretabilă eroare (pe care ne-o asumăm cu scuzele de rigoare), a apărut nesemnat. Autorul respectivului articol, persoană apropiată și sensibilă la fenomenul *Sud*-ist, este domnul dr. ing. Corneliu Cristescu, Cercetător Științific Principal Gradul I. În rândurile de mai jos, avem o relatare a prof. Ion Carbarău, din anul 1972, care întregește informațiile despre subiectul abordat de domnia sa.

În luna iunie 1952, mă aflam la Giurgiu, trimis special de Ministerul Învățământului pentru a urmări desfășurarea examenului de sfârșit de an la toate școlile din oraș, după care să prezint un raport detaliat Inspectoratului școlar județean pentru Minister.

Am stat la Giurgiu 25 de zile. Am participat la examenele de absolvire de la Școala Normală, Liceul de băieți „Ion Maiorescu", liceul de fete și la câteva școli de șapte ani, cât și la examenul de bacalaureat. În acest răstimp am avut prilejul sa primesc vestea din partea tov. Inspector general din M[inisterul] Î[nvățământului], cu numele Lupu, că începând din toamna anului 1952, la Bolintin Vale va fi înființată o școală medie mixtă de 10 ani (liceu). Noi, cei de la Bolintin, trebuia să luăm măsuri pentru asigurarea spațiului necesar.

Înapoindu-mă la Bolintin, am adus vestea tov. C-tin Dănăilă, directorul Școlii primare. Bucuria a fost mare pentru că se lărgea în perspectivă învățământul în comuna noastră.

În adevăr, în vacanța de vară, cu sprijinul organelor de partid – pe atunci era vorba de existența raionului Crevedia cu sediul la Bolintin Vale; Consiliul popular condus atunci de muncitorul Vraniță D-tru – s-a luat măsură pentru ca să se amenajeze patru săli de clasă în atelierele fostului gimnaziu industrial.

În acea vara am ramas ca să conduc lucrările șantierului de amenajări care se crease și împreună cu Dana Vasile, secretarul școlii de șapte ani, sprijinit de primarul comunei și un grup de meșteri zidari din Bolintin conduși de Chiva Nicolae, s-a muncit toată vara cu interes, astfel că în toamnă au fost gata cele patru săli de clasă, folosind mobilierul vechi al fostului gimnaziu. Directorul școlii generale, C-tin Dănăilă, în timpul verii a fost detașat la M[inisterul] Î[nvățământului] pentru organizarea cursurilor. S-au definitivat lucrările la internat, astfel că se puteau începe cursurile.

A fost o vară fierbinte pentru cel care scrie aceste rânduri, renunțând la concediu și având toată grija de a procura toate materialele necesare, care se găseau foarte greu. Mi-amintesc de un fapt, care poate fi comic prin amploarea lui. Căruțașul Costică Borțoi, zis Țintel, este trimis cu grâu din cotele către stat la București, la Bază. Grâul s-a vărsat într-un zăblău. Șeful echipei de zidari, Chiva Nicolae, merge cu el la București, dar fără să-i spună ce are de făcut. Acesta cunoștea un depozit de materiale de construcție și îl lămurește pe nea Costică să meargă să încarce la înapoiere la Bolintin Vale vreo 1600 kg de ipsos de care aveam mare nevoie pentru a tencui tavanele celor patru săli de clasă. Mare mi-a fost bucuria când am văzut intrând pe poarta gimnaziului căruța lui nea Costică Țintel încărcată cu ipsos.

Prima replică o primesc de la moș Costică Țintel, care cu reproș îmi spune: „Am fost păcălit dom' profesor, mi-ați scos din funcție zăblăul, care s-a vopsit în alb. Ce m-oi face acasă cu baba mea ?"

Îi răspund că a fost o faptă bună, pentru că de la toamnă avem liceu în comuna noastră, unde vor învăța mulți tineri din Bolintin Vale. Câte greutăți n-au fost atunci, dar le-am învins – se scurg anii !

În toamna lui 1952, septembrie, s-a dat primul examen de admitere pentru școala medie, făcând parte din prima comisie de examinare la clasa a VIII-a. Ni s-a programat o singură clasă, formată din 44 de elevi, în anul școlar 1952-1953.

Ultimul clopoțel

Iuliana LAZĂR

Ultimul clopoțel reprezintă încheierea unui ciclu școlar, în cazul nostru clasele I-VIII, marcat cu o festivitate mult așteptată de toți elevii claselor terminale. Povestesc cei mari că în perioada comunistă acest moment se numea „Ieșirea din pionierat".

Astăzi evenimentul este pregătit din timp de elevii claselor a VIII-a. Cu câteva săptămâni înainte fetele își confecționează câte o cocardă din funde de culori diferite, roșu, alb, albastru, roz. Pe aceste funde fiecare doritor scrie o urare pentru viitor, o părere despre posesorul cocardei etc. Băieții au cămăși albe, pe care au desenat diferite imagini, iar doritorii scriu, de asemenea amintiri, urări pentru viitor. Evenimentul se desfășoară în ultima săptămână a anului școlar, înaintea Banchetului de final. Anul acesta, 2015, pentru noi, el s-a desfășurat în sala de festivități a Școlii Stoenești (comuna Florești Stoenești, jud. Giurgiu), în prezența domnului director Constantin Drăgușinoiu, a tuturor doamnelor și domnilor profesori, învățători și educatoare, a părinților și bineînțeles a noastră, a elevilor clasei a VIII-a. Au participat și invitați, colegi de la alte clase sau colegi de la alte școli.

Festivitatea a fost deschisă de domnul director care, prin cuvântul său, ne-a îndrumat spre un viitor plin de reușite în viață, apoi doamna dirigintă Georgeta Ghiță, cu lacrimi în ochi și-a luat la revedere de la noi. Au mai vorbit doamna noastră învățătoare, Adriana Dinu, care era mai emoționată decât noi, doamna de „română", Nicoleta Badea și d-l Corneliu State. A urmat partea în care noi elevii, în loc să ne spunem mesajele pregătite din timp, am început să plângem de emoție. Eu am fost prima care mi-am citit mesajul către cadrele didactice, către părinți și către colegi, mesaj ce îl voi reda mai jos. Au urmat alți colegi, care cu greu au reușit să se abțină de la plâns, precum Stoian Ștefania, Crișcotă Elena, Nițu Cristian, Năchilă Ștefan.

În continuare am prezentat un filmuleț despre noi, clasa a VIII-a. Filmul cuprindea imagini de la grădiniță, din clasele primare și din clasele gimnaziale, de la diferite activități, din viața de zi cu zi. În final am împărțit flori la toate cadrele didactice care, împreună cu părinții ne-au felicitat și ne-au urat succes la examenul ce urmează, „Testele Naționale".

Seara a urmat banchetul, unde ne-am prezentat fiecare în costumații cât mai elegante, mai ales noi fetele fiind foarte frumoase. Dar și băieții erau eleganți. Am dansat, ne-am distrat până târziu.

Vă voi prezenta micul meu discurs de la neuitata și atât de emoționanta festivitate.

„Astăzi este o zi importantă. De ce ? Fiindcă astăzi este ziua în care transformăm trecutul într-o amintire și vorbim despre viitor. Dar nu încă, deoarece tot acum este ziua în care putem vorbi despre trecut pentru prima dată.

Cine nu-și mai amintește prima zi de școală. Prima zi în care am păsit pe poarta acestei școli, analizându-i fiecare detaliu. Unii eram mai supărați, cum era și cazul meu, aruncând priviri fulgerătoare către părinți, alții dornici să înceapă o nouă etapă a vieții.

Ne-am așezat lângă doamna învățătoare, Adriana Dinu, ce avea să ne fie mamă patru ani și am ascultat tremurând discursul domnului director. Păsim timizi pe treptele acestui lăcaș de învățătură și ne așezăm în bănci, privind cu stoicism către abecedar și către manualul de matematică, căci vai ce de probleme avea să ne facă acesta și veșnicul său X pierdut, pe care-l căutăm de patru ani încoace și nici urmă de el.

Ei bine, pe atunci intram pentru prima dată într-o clasă, clasă care ne-a purtat în taină toate drăcoveniile făcute în cei patru ani. Acolo s-au legat primele prietenii, acolo a avut loc prima bătaie și tot acolo am luat primul „suficient".

Prima persoană căreia țin să-i mulțumesc, chiar dacă nu este prezentă, este doamna educatoare Dima Elena. Gândirea mi-a fost înfrumusețată însă, de doamna învățătoare Dinu Adriana, căruia țin să-i mulțumesc pentru că mi-a deschis orizonturile vieții și m-a făcut să mă depășesc pe mine. Toate acestea pentru a ajunge să tind spre perfecțiune.

Timpul a trecut și mai în glumă mai în serios am ajuns clasa a V-a, făcând cunoștință cu spiritul cald al doamnei diriginte Luca Nicoleta, cu orele de română ale doamnei Badea Nicoleta, cu spiritul autoritar al domnului director, căruia țin să-i mulțumesc mult pentru deosebitele ore de matematică și cu spiritul umoristic al domnului State Corneliu, despre care pot spune că mă simt legată profund, acest fapt făcând veșnică amintirea dânsului în inima mea.

Fiecare profesor avea ceva special. Fiecare avea amprenta lui, fapt ce gravează adânc în inimile noastre chipurile lor, pentru a nu-i uita niciodată. De la an la an profesorii s-au schimbat, dar noi, în frunte cu doamna dirigintă am rămas ca o familie mare și unită și la bine, dar mai ales la greu. Sunt sigură că au fost momente când fiecare dintre noi și-a dorit să petreacă mai mult timp cu doamna dirigintă. De ce ? Pentru că de fiecare dată ne-a ascultat, ne-a acoperit, considerându-ne copiii dânsei.

Probabil că nu puteam face parte dintr-o clasă mai bună, chit că o să mă contraziceți. Sunt mândră că am fost... de fapt, NU ! SUNT MÂNDRĂ CĂ SUNT CLASA A VIII-a și că voi ați fost colegii mei.

De mâine privim către viitor, fiindcă un alt episod din filmul nostru începe, o altă lumină se va aprinde la capătul tunelului, pregătită ca noi să ajungem la ea.

BAFTĂ TUTUROR !"

Carte, biblioteci, autori...

Prof. Mădălina DIONYSATOS
Bibliotecar Silvia POPESCU

Iubitorii de literatură din întreaga lume sărbătoresc în fiecare an, pe 23 aprilie, Ziua Mondială a Cărții, manifestare organizată de UNESCO în scopul promovării lecturii, publicării și a drepturilor de autor, prima de acest fel desfășurandu-se în 1995.

Pentru prima dată Ziua Mondială a Cărții și a Dreptului de Autor a fost marcată pe 23 aprilie 1996, la inițiativa Spaniei, unde anual, la această dată, are loc Festivalul Trandafirilor, dedicat Sfântului Gheorghe (*La Diada de Sant Jordi*), care este ocrotitorul orașului Barcelona. O tradiție catalană, datând din Evul Mediu, spune că în ziua de Sant Jordi, bărbaților li se dăruiesc cărți, iar femeilor, trandafiri roșii.

Data de 23 aprilie marchează trecerea în neființă a doi titani ai literaturii universale: William Shakespeare și Miguel de Cervantes Saavedra, precum și a altor mari scriitori, precum peruanul Inca Garcilaso de la Vega (1616), poetul englez William Wordsworth (1850), scriitorul francez Jules Barbey d'Aurevilly (1889) sau poetul englez Rupert Brooke (1915). Din 1964, 23 aprilie a devenit Ziua Cărții pentru toate țările în care se vorbea spaniola și portugheza.

Prin Hotărârea de Guvern nr. 293 din 14 aprilie 2005, ziua de 23 aprilie a fost declarată și la noi „Ziua Bibliotecarului din România", astfel că în țara noastră, începând cu 2005, la această dată se sărbătorește *Ziua Bibliotecarului* concomitent cu *Ziua Internațională a cărții și a drepturilor de autor*.

Pentru bibliotecari, se înțelege, orice zi de lucru este o „zi a cărții". Dar, dacă ne gândim mai bine, „ziua cărții" poate fi considerată și atunci când ea era doar un simplu proiect în mintea autorului, în zilele în care a fost scrisă sau atunci când a vazut lumina tiparului, când a ajuns pe raftul unei librarii sau biblioteci, când cititorul a făcut cunoștință cu ea. Ziua unei carti este, mai ales, ziua în care ajunge să fie citită !

Cartea este omni-prezentă și e mai mult decât firesc ca în instituțiile școlare să existe biblioteci dotate, pentru a putea răspunde nevoilor educaționale ale elevilor. Biblioteca liceului tehnologic „Dimitrie Bolintineanu" cuprinde un fond de carte de circa 20000 de volume, numărul acestora crescând prin donații sau achiziții. Astfel, în cadrul activităților desfășurate cu ocazia Zilei Internaționale a Cărții se prezintă noutăți editoriale, creatii literare ale elevilor, precum și prezentari de date biobibliografice ale unor mari scriitori români sau străini. În același timp, sunt organizate activități în cadrul cărora elevii donează cărți către biblioteca școlară, volume pe care le achiziționează în cadrul proiectului „Clubul de Lectură". Responsabilii acestor activitati sunt profesorii din cadrul Comisiei metodice de Limba și literatura română în colaborare cu bibliotecarul unității școlare.

Considerăm necesar să atragem atenția elevilor, dar și membrilor comunității asupra importanței pe care o au cărțile în viața fiecărui individ, astfel încât fiecare dintre noi este invitat să participe la activitățile care se vor continua să se desfășoare în liceul nostru.

Reviste primite la redacție

Litere, anul XVI, nr. 7 (184), iulie 2015, revistă lunară de cultură a Societății Scriitorilor Târgovișteni. Director Tudor Cristea; Redactor șef Mihai Stan.

Bucureștiul literar și artistic, anul V, nr. 8 (47), august 2015. Director Coman Șova; Redactor șef Florentin Popescu.

Actualitatea literară, anul VI, nr. 48, iunie-iulie 2015, revistă a Unirii Scriitorilor din România editată de Societatea Culturală Lugojpress. Director Nicolae Silade; Redactor șef Remus V. Giorgioni.

Observator cultural, anul XIV, serie nouă, nr. 524 (782), 23-29 iulie 2015. Redactor șef Carmen Mușat; Redactor șef adjunct Ovidiu Șimonca; Secretar general de redacție Alina Purcaru.

România literară, anul XLVII, 24 iulie 2015; revistă a Uniunii Scriitorilor din România. Director Nicolae Manolescu, director executiv Gabriel Chifu, redactor șef Răzvan Voncu.

Caietele de la Araci, anul III, nr. 1 (3), iunie 2015; revista editată de Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni. Redactor șef Luminița Cornea, coordonator Andrea Chiricescu.

Independența Română, anul I, nr. 4, mai 2015; revista editata de Fundația Literar-Istorică „Stoika". Președinte Florian Laurențiu Stoica, director Andrei Gondoș, redactor șef Doru Dinu Glăvan, redactor șef adjunct Rodica Subțirelu.

Mersul târgului

Ștefan CRUDU

14.06.2015 – *Dilema zilei: supraofertă sau lipsă de clienți ?*

În această dimineață foarte călduroasă (s-a anunțat caniculă, peste 37^{0}C în sud) târgul era cuprins de apatie. La ora 10:00 mai erau doar puțini cumpărători și tarabele pline cu marfă diversă. Cartofii: 0,8-1 leu/kg; varza 1-1,5 lei/kg; morcovi 4 lei/kg; roșiile: 4-3-2 lei/kg (după calitate). Doar fructe puține și mai scumpe (cireșe: 5-7 lei/kg). Tot mai des se vehiculează lipsa banilor și aceasta-i realitatea pentru foarte mulți. Pe mine mă îngrijorează seceta care este tot mai vizibilă. Paradoxul românesc: pământ roditor dar producție fluctuantă, la mila Domnului. Dacă plouă, se face, dacă nu, cresc prețurile la cereale și produsele animaliere. Irigațiile, a căror utilitate este din ce în ce mai evidentă în condițiile creșterii temperaturii medii anuale, a lipsei precipitațiilor și a temperaturilor estivale extrem de ridicate (zile caniculare pe perioade din ce în ce mai lungi) afectează în mulți ani catastrofal producția cerealieră și furajeră. Necesitatea irigațiilor este vitală pentru om, animale, vegetație, livezi și tot ce se cultivă sau crește. La alții, totul este pus la punct. La noi, totul a fost pus la pământ și nimeni nu face nimic. Politicienii se laudă cu producția agricolă în anii ploioși ca și cum ar avea vreun merit.

21.06.2015 – *Solstițiul de vară. Ofertă pe măsură*

Bicicleta mi-a asigurat grade de libertate mai mari și am putut „savura” pe îndelete frumusețea momentului de început de vară astronomică: natura în plină etalare a splendorilor sale – fructe și flori, verdele sănătos și optimist al vegetației din curțile oamenilor. Desigur că acum și grădinile îșI prezintă recoltele de legume și zarzavaturi. În târg ești ademenit de oferte diverse. Exceptând fructele de sezon care sunt puține și scumpe (cireșele și vișinele 7 lei/kg), restul convenabil. Cartofii foarte frumoși = 1 leu/kg. Roșiile și ardeii grași = 2,0 lei/kg. Vinete = 4 lei/kg. Varza = 1 leu/kg. Am luat răsad de praz, varză roșie, conopidă și varză de toamnă pentru că este momentul plantatului.

28.06.2015 - *Cireșar fără cireșe, vișine, caise. Abundență și diversitate*

Târg cu o mare diversitate de mărfuri, la prețuri care oscilează de la foarte mici (cartofi 0,6-0,8 lei/kg) la destul de mari (vișine = 7,5 lei/kg; caise = 6 lei/kg) sau încă mari (roșiile și ardeii grași = 2 lei/kg; vinetele = 4 lei/kg; păstăile = 2-3 lei/kg). Pepenii verzi = 1,5 lei/kg iar cei galbeni 5 lei/kg. De, trufandale ! Dacă poftești, plătești. Prețurile, dictate (în afară de cartofi) de negustori, sunt urmarea secetei care se accentuează în zona noastră. Porumbul a ajuns la 0,9 lei/kg și era destul de puțin. În schimb păsăretul era mai mult ca niciodată, de la pui de o zi, zburați, până la cei scăpați de necazuri (10 lei/buc) ajungând la găini ouătoare. În situația acestui an în care recolta de cereale va fi mică nu este recomandat să crești prea multe. Cred că reacția de reținere caracterizează pe multă lume și ca atare nu se vând. Pentru nepotul meu Vlad (2 ani) care m-a însoțit azi în târg am cumpărat 2 boboci de rață galbeni ca aurul ! Unii vânzători de păsări ornamentale (porumbei, găinușe, bibilici, prepelițe) se văitau că nu au avut cumpărători. Păcat ! (vezi foto cu 2 exemplare varianta Guliveriană în târgul Bolintin Vale).

12.07.2015 – *Operațiunea „Tornado”: ANAF intervine fulgerător*

Dimineața devreme, târgul se anunța promițător. Cumpărătorii s-au grăbit să-și ia ce aveau nevoie ca să nu-i apuce căldura. O atmosferă firească, de normalitate, anima desfășurarea ritualului cunoscut. Fiecare-și găsea ceea ce avea nevoie: carne, lactate, legume. Pe neașteptate, cu o desfășurare de forțe impresionante se abătu marele dușman (de acum) al târgului: controlul ANAF însoțit de DSP, jandarmi, polițiști. A urmat o slabă, disperată și în general zadarnică acțiune de retragere și dosire marfă (necorespunzătoare d.p.d.v. a calității sau provenienței, legale sau nu, cu acte sau fără – mai sigur fără) în portbagaje, magazii

etc. Cei aflați în vizor (e posibil !) au fost imediat înconjurați: confiscare de marfă, amenzi. Într-un cuvânt: DEZASTRU ! La ora 10:30 târgul era părăsit ca după o calamitate naturală. După canicula, pârjol la buzunare pentru vânzători. Încotro, negustori ? Vă dau un sfat: faceți o asociație pentru protecția contra ANAF cu membrii afectabili și luați măsuri de protecție (eventual plătiți ca să fiți anunțați din timp de controale). Sincer, îmi pare rău (puțin totuși). Dacă erați sponsori ai revistei *Sud* poate aș fi deplâns momentul în solidar. Dar așa ? Păcat de marfă ! Din nou, autoritățile statului își fac datoria (? !) atacând târgul nostru neapărat și afectând pe toți: vânzători și cumpărători.

19.07.2015 – *ANAF lovește din nou !*

În plină caniculă și profitând de faptul că Sf. Ilie a uitat să-și folosească biciul mânând norii binefăcători, aducători de ploi peste țara supraîncălzită și pământul uscat, o năpastă în plus a lovit iarăși târgul. După ce timp de o săptămână ANAF a bântuit prin tot Bolintinul și a dat amenzi astronomice, îndurerând proprietarii de magazine vizitați (sau vizați ? !) iată că s-au repezit la prima oră asupra negustorilor din târg, îndeosebi asupra celor care comercializau carne, și nu numai. Dovedind că știu unde să acționeze, au confiscat marfă și au dat amenzi la greu, aducându-i la disperare pe nefericiții controlați. Grătarele s-au stins de la sine, lacătele micilor barăci au fost sparte, actele verificate, marfa expusă confruntată cu declarațiile din atestatele de producător și cu carnetele însoțitoare (un fel de acte contabile primare – marfa intrată, rămasă și vândută – proceduri care-l amețesc pe bietul producător cu mâinile crăpate de muncă). Așa că, prima urmare – rămânând puțini vânzători – a fost creșterea prețurilor la cele câteva produse strict autohtone aflate pe tarabe: ardei gras, vinete și roșii la 3 lei/kg. Usturoiul foarte scump: 1 leu 2 căpățâni. Dacă se continuă tot așa târgul va fi ocolit de producători și negustori și în final de cumpărători. Încotro așadar ?

26.07.2015 – *Numai pentru vegetarieni*

Ceea ce am presupus anterior s-a adeverit. A fost o zi a testării pentru toți: anticanicula (de circa 2 săptămâni continuă) și de stres pentru comercianții, consacrați sau de ocazie, de carne (zis) proaspătă, produse și preparate de carmangerie. Tarabele, grătarele și mesele care până acum trei săptămâni ofereau din belșug cărnărie, mici, fripturi etc. erau totalmente închise. Doar legumele și zarzavaturile erau etalate pe mese și la prețuri convenabile (1,5 lei/kg roșii sau vinete; 7 lei/kg usturoiul; 1 leu/kg varza; 2 lei/kg morcovii, ceapa și ardeiul gras; 0,8-1 leu/kg pepenii verzi – cei galbeni lipseau pentru că intermediarii nu s-au aprovizionat de teama controlului); răsaduri de varză de toamnă sau chiar de roșii pentru solar de toamnă. Lipseau păsările vii și alte animale, florile, cerealele și micii comercianți cu de toate. Se simțea și se discuta șoptit despre teama de control. Așadar, doar o umbră a târgului de numai acum o lună. Mă tem ca nu cumva, după circa 122 de ani de existență, târgul să nu devină doar o amintire.

2.08.2015 – *Pași spre normalitate*

După controalele devastatoare din ultimele săptamâni și după temperaturile de aproape 40° C la umbră care au accentuat seceta profundă din aceasta vară, o binevenită ploaie din primele ore ale zilei de 1 august a readus oarecum o rază de speranță grădinarilor. Târgul s-a însuflețit, ieșind treptat de la reanimare spre normalitate. Încă este pustiu în zona carne-mici (doar două grătare au lucrat). Legumele au fost în topul vânzărilor. La ora 10.00 nu se mai găseau vinete, iar roșiile erau doar de leac. Ardeii capia roșii erau foarte scumpi: 4-5 lei/kg. Vinetele s-ar fi vândut cu 2-3 lei/kg. Ardeiul gras, la spartul târgului, se vindea cu 1-1,5 lei/kg. Doar cartofii s-au menținut la 0,7-0,8 lei/kg. Prețul morcovilor a crescut la 3 lei/kg și nu erau sigur românești (îi trădau plasele din care erau descărcați – de en-gros). Grădinarii veritabili se vaită că ud continuu și nu se vede. Nici nu-i de mirare. Pe guvernanții aflați în vacanță în locuri răcoroase nu-i interesează truda celor care ne asigură legumele și zarzavaturile proaspete și nici seceta care rânjește din pământul crăpat. Irigațiile necesare – subiect de CSAT – nu-și au încă locul pe ordinea de zi. Milă, Doamne, doar de la tine așteptăm !

Clubul de istorie

Ciprian NECȘUȚU

Afară, călduri caniculare și totuși, Clubul de Istorie nu se lasă ! „Istoricii”, înfruntând vitregiile naturii, iau cu asalt misterele trecutului. Ediția din 18 iulie 2015, deși a avut ca temă „Povești din scrinul bunicilor”, a debutat cu prezentarea ultimei apariții editoriale semnate de un vechi „clubist” – Dumitru Dumitrică. Drept urmare, începuturile au stat sub semnul literaturii, recitându-se, comentându-se...

Revenind la tema de actualitate, vom spune că toți participanții au avut ceva de spus, de amintit sau măcar de menționat în legătură cu întâmplări legate de bunici sau bătrâni. Au participat: Constantin Bărbuță, Florin Iordache, Corneliu State, Marius Nițescu, Constanța Crudu, Iuliana Lazăr, Constantin Vasile, Marian Grigore, Ciprian Necșuțu, Niculae Stoica, Dragoș Ghimpe, Mioara Mănescu, Alice Tecșan, Alexandra Tecșan, Dumitru Dumitrică, Nicolae Ciubuc, Floricâ Dan, Vasile Grigore.

Următoarea temă a Clubului de Istorie, care se va desfășura pe 12 septembrie, începând cu orele 17, va fi Monumentele (istorice și nu numai). Vă așteptăm cu drag.

Revista poate fi procurată, în București: de la Anticariatul UNU (str. Academiei), de la chioșcul de presă din Piața Romană (La Coloane) și de la sediul Editurii RAWEX COMS (Calea Griviței, nr. 403, Bl. R, sector 1); în Bolintin Vale: de la Librăria Traian Chiva și de la sediul redacției.

Cărțile se primesc pe adresa redacției (str. Partizani, nr. 41A, Bolintin Vale, Giurgiu), iar manuscrisele pe adresa de e-mail: revistasud@yahoo.com.

Revista "SUD" recomandă autorilor sudiști și din alte părți de țară Editura - RAWEX COMS, București, pentru publicarea unor volume de poezie, proză, teatru, eseu etc.

Indiferent de tiraj, pentru debutanți se oferă o reducere de 10%; pentru autorii publicați reducerea este de 5%.

Editor: Raluca Tudor

Telefon editură: 0720 773209

Consilier editorial: Vasile Grigorescu

Telefon revista "SUD": 0786 455702

Convorbiri duhovnicești cu †Ioan al Banatului (III)

(urmare din pagina 4)

Hristos să intre triumfal, au zis ei, în Ierusalim. Pe de o parte, lumea era entuziasmată de venirea Mântuitorului în Ierusalim, crezând că este momentul să-L proclame rege, ca El să-i scape de dominația romană, însă pe de altă parte, Hristos era trist, suit pe mânzul acela de asină. Iată erau două lumi paralele, lumea care-L dorea să le fie rege și izbăvitor de autoritatea romană, și lumea cerească – Hristos, care era trist. Unii erau entuziasmați, iar Hristos era trist.

Prin urmare, Mântuitorul intră trist în Ierusalim și de aceea toată săptămâna, până la Paști, este presărată cu suspine, cu greutăți, culminând cu batjocura, cu scuiparea și cu răstignirea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Deci am spune că este săptămâna tristă, iar intrarea nu a fost triumfală, ci a fost o intrare tristă în Ierusalim. Ne mai spune evanghelia citată că Mântuitorul a mers la templu și, văzând acolo atâta negoț, a împletit un bici și a scos afară din templu pe neguțătorii de animate și pe schimbătorii de bani.

L.C.: Vă rog să ne explicați ce anume se întâmpla acolo, de ce se vindeau animale și ce erau acei „schimbători de bani”.

Î.P.S. Ioan: Animalele erau pregătite pentru a fi aduse ca jertfe sângeroase. De ce erau și schimbători de bani ? Ce-or fi făcând aceștia ? În acea parte de lume, era o monedă forte, cum se spune astăzi, care se numea siclu. Fiecare om trebuia să plătească la templu o jumătate de siclu, ca și contribuție, cum am spune noi, la templu. Siclul era o monedă din Tyr, din nordul Țării Sfinte, mai mult, era moneda cea mai puternică din nordul Țării Sfinte. Siclul era și de aur și de argint. Siclul de aur valora cam 16 g de aur, iar siclul de argint, cam 14 g de argint. Deci fiecare om trebuia să plătească la templu o jumătate de siclu. Dacă am fi fost în vremea aceea, ar fi trebuit ca fiecare să dăm la templu în jur de șapte grame de argint. Atunci se încasau aceste sume pentru întreținerea templului. Dar se mai plătea încă ceva.

L.C.: Îmi amintesc, Înaltpreasfințite Părinte, că la *Mânăstirea Izvorul Miron*, la sărbătoarea *Izvorul Tămăduirii*, ați pus întrebarea aceasta: ce se mai plătea la templu ? Probabil unii credincioși știau, alții nu știau, dar explicația Înaltpreasfinției Voastre a fost ascultată cu mare interes de toată lumea prezentă.

Î.P.S. Ioan: Fiecare întâi născut al poporului lui Israel trebuia oferit, aforisit Domnului. Înmulțindu-se populația, ar fi fost foarte mulți la templu și atunci s-a mers pe principiul răscumpărării. Orice familie care mergea la templu își răscumpăra pe întâiul născut din familie, iar prețul de răscumpărare al întâiului născut din fiecare familie era în valoare de cinci siclu. Iată deci la miile de oameni care erau în perioada pascală la Ierusalim, la templu, erau acești schimbători de bani. Veneau cu monezile lor de prin țările riverane Mării Mediterane, și nu numai, și schimbau în moneda aceasta forte, ca să-i spunem așa siclului – monedă puternică din cetatea Tyr.

Erau 30 de persoane, de case unde se preluau acești bani pentru templu și pentru răscumpărare. Văzând Hristos că, la templu, mai mare accent se punea pe vânzarea boilor pentru jertfe, a viteilor, a mieilor, a porumbeilor și pe taxele de templu – adică era mai importantă această activitate decât rugăciunea – de aceea Hristos le răstoarnă mesele celor care săvârșeau asemenea lucruri, spunând: *Casa Tatălui Meu casă de rugăciune se va numi*. Și a făcut un bici și i-a scos cu biciul afară din templu.

Acum mă gândesc cum de nu m-a scos Hristos și pe mine din biserică, pentru că eu sunt mai mare păcătos decât schimbătorii de bani din vremea aceea. Oare cât ne va mai răbda Hristos și pe noi în biserică ? Oare, într-o zi, nu va împleti un bici să ne scoată afară, când ne împărtășim, de atâtea și de atâtea ori, cu buze pline de păcat, cu o viață plină de păcat, și mergem să ne hrănim cu Dumnezeu și cu Hristos ! Oare când va veni clipa să scoată Hristos biciul și la noi ?

L.C.: Prin urmare, Înaltpreasfințite Părinte, ați adus învățămintele Evangheliei în zilele noastre.

Î.P.S. Ioan: Aș mai spune că a veni la biserică și la mânăstire se deosebește de a face o excursie sau a veni cu credință, cu dragoste, cu smerenie, cu lacrimi în ochi, rugându-L pe Hristos să nu ne scoată afară din biserică, cum i-a scos pe schimbătorii de bani din vremea Sa.

L.C.: Cunoaștem, Înaltpreasfințite Părinte, că au urmat, în săptămâna patimilor, celelalte momente: Cina cea de Taină, răstignirea, punerea în mormânt și Învierea. Vă rog să vă opriți puțin la ziua întâi a săptămânii.

Î.P.S. Ioan: În ziua întâi a săptămânii, atunci când femeile mironosițe s-au dus, a treia zi, cu miresme, la mormânt, au găsit piatra răsturnată, au găsit mormântul gol și îngeri străjuind mormântul și giulgiurile zăcând. În ziua aceea, Mântuitorul S-a arătat apostolilor care erau adunați în casa Sfântului Ioan Marcu,

unde avusese loc *Cina cea de Taină*. De frica iudeilor, ușile fiind încuiate, femeile mironosițe nu știau ce s-a întâmplat. Apostolii Petru și Pavel ne spun cele întâmplate dimineața la mormânt și că aveau ușile încuiate de frica iudeilor, ca nu cumva să-i ridice garda de la templu și să le spună: voi L-ați furat pe Hristos din mormânt. Acolo, spune evanghelistul, în acel moment, a lipsit apostolul Toma. I-au spus apoi și lui, iar el a zis că nu crede cele ce ei i-au spus, până când nu va pune el degetul și palma sa în rănile Lui din mâini, din picioare și din coasta Sa. A rămas Toma într-o profundă contradicție logică un timp, până la opt zile, când din nou fiind cu ceilalți apostoli S-a arătat din nou Hristos și i-a spus direct, neapostrofându-l, nimic strigându-i, decât i s-a adresat direct: *Tomo, adu mâna ta, degetul tău și pune-l în coasta Mea însângerată.*

În ziua întâi a săptămânii, când a înviat Domnul, nici eu n-am fost de față cu apostolii. Mi-au spus și mie că a înviat Domnul și n-am crezut și doar a opta zi m-a luat și pe mine Apostolul Toma de mână și m-a dus în casa apostolilor. Am văzut și am crezut și eu. Eu, alături de Sfântul Toma, am fost cel dintâi necredincios. Nici eu n-am crezut în Hristos până n-am văzut și eu rănile din trupul Său. Și-i mulțumesc astăzi Apostolului Toma pentru ce a făcut pentru mine și pentru credința mea. De atunci zic și eu că sunt un credincios tomit. Însă deosebirea dintre mine și Toma este că Toma a vrut să pipăie rănile lui Hristos, a vrut numai să pună mâna pe rănile Lui, însă pentru mine este mai grav.

L.C.: Înaltpreasfințite Părinte, prin aceste afirmații referitoare la persoana Înaltpreasfinției Voastre, ne recomandați nouă, în mod indirect, să ne gândim mai mult la păcatele noastre, să le mărturisim în fața Tatălui ceresc, ceea ce este echivalent cu învierea noastră din păcat.

Î.P.S. Ioan: Eu i-am făcut răni lui Hristos, Toma a vrut doar să le pipăie. Eu i-am făcut, în viața mea, atâtea și atâtea răni. Vedeți, judecați-vă și frățiile voastre dacă nu cumva, în această viață, ați făcut, vreodată, vreo rană pe trupul lui Hristos. De-L veți vedea pe Hristos rănit, pe tot trupul Său, să știți că o parte din acele răni le-am făcut eu.

Mântuitorul a fost așezat într-un mormânt de piatră, ca un bob de grâu, și se știe că tot ce se seamănă în piatră se usucă și moare, însă Hristos, bobul cel dumnezeiesc semănat în piatra Golgotei, a înviat. Și noi vom fi semănați, într-o zi, în țărână, în pământ, în lumea pământului și așa cum Hristos, din piatră, a înviat întru veșnicie, tot așa și noi, după ce vom fi semănați în țărână, vom învia în lumea cea veșnică, dar fiecare va trece printr-un mormânt și apoi va învia în lumea cea veșnică. Suntem semănați în pământ și din pământ, trecem și înviem în veșnicia lui Dumnezeu.

Bunul Dumnezeu să ne ajute fiecăruia dintre noi, ca trecând prin viața aceasta, prin mormânt, să înviem întru bucuria Duhului Sfânt și a preasfintei Treimi Dumnezeu.

L.C.: În acel cuvânt de învățătură ținut de Înaltpreasfința Voastră la sfânta mânăstire Izvorul Miron ați realizat o minunată legătură între natura care, primăvara, învie și credință, ajungând în actualitatea noastră.

Î.P.S. Ioan: Un mare om de cultură, Voltaire, deși nu stătea el foarte bine la capitolul „credință”, totuși Dumnezeu i-a trimis și lui un cuvânt, într-o zi, și a spus că **în natură totul este înviere**. Cred că aceste cuvinte le-a rostit Voltaire într-o primăvară, când vedem în jurul nostru toată natura reînviind. Așa că dacă firul de iarbă, după ce trece peste el o lungă iarnă, din nou se ridică, cu atât mai mult noi vom învia în Împărăția lui Dumnezeu. Pentru că ce este omul în relația cu Dumnezeu ? **Omul este vasul, este potirul în care Dumnezeu își revarsă iubirea Sa**. Dumnezeu nu este doar iubire, ci este izvorul iubirii. Se știe că dintr-un izvor cu cât curge mai multă apă, cu atât și el își dă din preaplinul Său. Dumnezeu nu vrea să fie trist în univers și dorește să-și verse iubirea Sa în potir. **Fiecare dintre noi suntem un potir în care toarnă Dumnezeu lacrima iubirii Sale**.

Să rânduiască Dumnezeu să vă umpleți potirul inimii de iubirea lui Dumnezeu, de iubirea de semeni, de iubirea de frați, de iubirea de tot ce a creat Dumnezeu pe acest pământ. Iar izvorul lui Miron de la mânăstirea din Românești, izvor binecuvântat de Dumnezeu cu apă cu har să aducă tuturor sănătate, mângâiere și tot ce e de folos.

Sud

Director fondator: Constantin Carbarău
Redactor șef: Vasile Grigore. **Senior editor:** Florentin Popescu (tel.: 0246.270.633; 0720350555, revistasud@yahoo.com)
Colectiv de redacție: Ștefan Crudu (secretar general de redacție), Constantin Bărbuță, Constanța Crudu, Marian Grigore, Corneliu State, Gabriel Dragnea, Ciprian Necșuțu, Geanina Mehedințu
Prelucrare imagini: Mircea Paraschiv

Redacția și administrația:
Str. Partizani, nr. 41A, Bolintin Vale, județul Giurgiu

ISSN 1224-7367
PREȚ 5 lei

Concepție grafică: Raluca Tudor

RAWEXCOMS
Editura RAWEX COMS SRL
ralucatudor2000@yahoo.com; 0720 773209

Tipar: Oscar Print

Revista Sud publică opiniile colaboratorilor săi oricât de diverse ar fi acestea. Responsabilitatea pentru conținutul fiecărui text aparține, în exclusivitate, autorului.